

T-98/2024.

ELŐTERJESZTÉS
A Képviselő-testület részére

Tárgy: Beszámoló az Egyesített Bölcsődék és az Egyesített Szociális Intézmény 2023. évi szakmai munkájáról

Tisztelt Képviselő-testület!

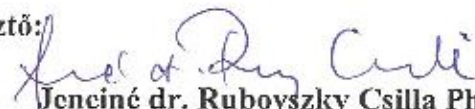
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104.§ (1) bekezdés c) pontja alapján valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92/B.§ (1) bekezdés d) pontja alapján, az állami fenntartó évente egy alkalommal értékeli a fenntartásában lévő intézmények szakmai munkájának eredményességét.

A 2023. év során a Belváros-Lipótváros Önkormányzat fenntartásában működő Egyesített Bölcsődék és az Egyesített Szociális Intézmény nyújtott a fenti jogszabályoknak megfelelő gyermekjóléti, gyermekvédelmi- illetve szociális szolgáltatást.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a mellékelt intézményi –szakmai- beszámolókat megtárgyalni és elfogadni szíveskedjenek.

Budapest, 2024. május 28.

Előterjesztő:

Jenciné dr. Rubovszky Csilla Ph.D.
alpolgármester

Szakreferens: Nagy Krisztina Zsuzsanna
osztályvezető

Készítette: Johan Krisztina

Ellenőrizte jogi és törvényesség szempontok alapján:

dr. Sélley Zoltán
jegyző

dr. Németh Kornélia
aljegyző

Látta: Szágerné Fazekas Éva
Bizottsági elnök

Határozati javaslat
Képviselő-testület

1. Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a fenntartásában működő Egyesített Bölcsődék 2023. évi szakmai beszámolóját.
2. Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a fenntartásában működő Egyesített Szociális Intézmény 2023. évi szakmai beszámolóját.

BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS
V. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK
1053 Budapest, Papnövelde utca 4-6.
Tel: 06 (1) 235-0538
E-mail: papnovelde@belvarosibolcsodek.hu

Belváros- Lipótváros Budapest Főváros
V. kerület Önkormányzat
Polgármesteri Hivatal

Tárgy: 2023. évi beszámoló
Ikt.sz.: 277/1/2024.

Nagy Krisztina Zsuzsanna
osztályvezető asszony részére

Budapest
Erzsébet tér 4.
1051.

Tisztelt Osztályvezető Asszony!

Mellékelten megküldöm a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Egyesített Bölcsődék szakmai munkájáról szóló 2023. évi beszámolót.

Budapest, 2024. március 27.

Tisztelettel:

Gömöri Edit
Egyesített Bölcsődék vezetője

INTÉZMÉNYI BESZÁMOLÓ

2023.

BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS

2023. évben

Az intézmény neve: **Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Egyesített Bölcsődék**

Székhelye: **1056 Budapest, Papnövelde u. 4-6.**

Telephelye(i):

	telephely megnevezése	telephely címe
1	Balaton utcai Bölcsőde	1055 Budapest, Balaton utca 10.
2	Széchenyi rakparti Bölcsőde	1054 Budapest, Széchenyi rakpart 7.

Az intézmény működési adatai:

A kerületben működő bölcsődék száma: **3**

Férőhelyek száma: **134 fő**

Bölcsődék	Férőhelyek száma
Balaton utca 10.	48 fő
Papnövelde u. 4-6.	52 fő
Széchenyi rakpart 7.	34 fő
Összesen:	134 fő

Statisztikai adatok

A 2023. évi tagintézményenként a **kihasználtság** és a **feltöltöttség** alábbiak szerint alakult:

Bölcsődék	kihasználtság	feltöltöttség
Balaton utca 10.	69%	72,9%
Papnövelde u. 4-6.	69%	59,6%
Széchenyi rakpart 7.	65%	55,9%
Összesen	67,66%	62,8%

Mutatószámok állományának alakulása:

Szakfeladat megnevezése	Megnevezés	Egység	Nyitó	Záró	Átlag
Bölcsődei ellátás	Kapacitásmutató	fő	134	134	134
	Feladatmutató	fő	90	85	88
	Teljesítménymutató	fő	88	91	90
	Eredményességi mutató	%	65,67	67,91	67,16

Központi költségvetési támogatás elszámolás:

A 2020-ban - a világjárvány következtében - bevezetett új normatíva számítás továbbra is érvényben van, mely nagyon optimális az intézményünk esetében

A Kormány – 2020. november 4-től – a koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki a 478/2020. (XI.3.) Kormány rendelettel.

Annak érdekében, hogy a bölcsődei ellátás területén ebben a helyzetben is biztosított legyen a működés fenntartása, a Kormány az 568/2020. (XII.9.) Korm. rendelettel a bölcsődei ellátás állami támogatásának módját a veszélyhelyzet megszűnésének napjáig megváltoztatta.

A bölcsődei ellátásokra vonatkozó, az eddigiektől eltérő finanszírozás célja, hogy biztosítva legyen a szolgáltatás működőképessége a veszélyhelyzet idején is, függetlenül attól, hogy a szolgáltatást mennyi gyermek vette igénybe, vagy járványügyi megfigyelés miatt a bölcsőde zárva tartott.

2020. szeptember 1-től a bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatások, intézmények esetében a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított állami támogatás szempontjából figyelembe vehető beíratott gyermekek számán a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyzett férőhelyszám 80%-át kell érteni a veszélyhelyzet megszűnéséig, tehát a fenntartó számára kedvezőbb feladatmutatót (80%, vagy annál jobb) veszik figyelembe a Magyar Államkincstár Igazgatóságai.

Ez az intézkedés a normatíva elszámolásának tekintetében nagyon kedvező az Egyesített Bölcsődéknek, mivel sajnos a feltöltöttség nem éri el a 80%-ot.

A normatív elszámolás kimutatása a mellékelt táblázatok alapján - tagintézményként - hónapos bontásban:

Egyesített Bölcsődék

Gyermekek napközbeni ellátása

1 Tagintézmény neve: **Balaton utcai Tagintézmény**

szolgáltatói nyilvántartásban, működési engedélyben nyilvántartott

férőhelyek száma: **48 fő**

sajátos nevelési igényű

gyermekek száma: **0 fő**

hátrányos helyzetű gyermekek száma: **0 fő**

halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: **0 fő**

	teljes hónapra (eisejétől- hónap végig) már beíratott létszám	ezen létszámból a 10 napnál többet hiányzók létszáma	összesen	ténylegesen nyitva tartott napok száma	létszám és a napok szorzata (gondozási nap)	a hónap közben beíratott gyermekek ténylegesen igénybe vett napjainak száma	havi összesen figyelembe vehető gondozási nap
2023. év							
január	27	1	26	17	442	14	456
február	29	0	29	20	580	30	610
március	33	0	33	22	726	28	754
április	35	0	35	17	595	11	606
május	37	0	37	21	777	12	789
június	38	0	38	22	836	35	871
július	38	1	37	15	555	128	683
augusztus	38	0	38	4	152	0	152
szeptember	21	1	20	21	441	121	562
október	31	0	31	21	651	13	664
november	34	0	34	21	714	19	733
december	35	0	35	16	560	17	577

osztószám: **230**

éves átlag létszám: **33**

nyári zárva tartás

időszaka: **07.24-08.25**

**2. Papnövelde utcai Bölcsőde –
székhely**

szolgáltatói nyilvántartásban, működési engedélyben nyilvántartott

férőhelyek száma: 52 fő

sajátos nevelési igényű
gyermekek száma: 0 fő

hátrányos helyzetű gyermekek száma: 0 fő

halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 0 fő

2023. év	teljes hónapra (elsejétől- hónap végig) már beíratott létszám	ezen létszámból a 10 napnál többet hiányzók létszáma	összesen	ténylegesen nyitva tartott napok száma	létszám és a napok szorzata (gondozási nap)	a hónap közben beíratott gyermekek ténylegesen igénybe vett napjainak száma	havi összesen figyelembe vehető gondozási nap
január	39	0	39	17	663	0	663
február	38	0	38	20	760	11	771
március	38	0	38	22	836	23	859
április	40	0	40	17	680	5	685
május	42	1	41	21	861	15	876
június	42	3	39	22	858	15	873
július	42	0	42	0	0	0	0
augusztus	42	13	29	19	551	0	551
szeptember	18	0	18	21	378	119	497
október	25	0	25	21	525	56	581
november	30	0	30	21	630	13	643
december	31	0	31	16	496	6	502

osztószám: 230

éves átlag létszám: 35,58

nyári zárva tartás
időszaka:07.03-08.04

Tagintézmény neve: **Széchenyi rakparti Tagintézmény**

szolgáltatói nyilvántartásban, működési engedélyben nyilvántartott

férőhelyek száma:

34 fő

sajátos nevelési igényű

gyermekek száma:

0 fő

hátrányos helyzetű gyermekek száma:

0 fő

halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

0 fő

2023. év	teljes hónapra (elsejétől- hónap végig) már beiratott létszám	ezen létszámból a 10 napnál többet hiányzók létszáma	összesen	ténylegesen nyitva tartott napok száma	létszám és a napok szorzata (gondozási nap)	a hónap közben beiratott gyermekek ténylegesen igénybe vett napjainak száma	havi összesen figyelembe vehető gondozási nap
január	24	0	24	17	408	0	408
február	24	3	21	20	420	0	420
március	24	4	20	22	440	5	445
április	25	1	24	17	408	0	408
május	25	1	24	21	504	0	504
június	25	0	25	12	300	0	300
július	25	0	25	6	150	43	193
augusztus	25	8	17	23	391	98	489
szeptember	8	0	8	19	152	125	277
október	19	0	19	21	399	27	426
november	20	1	19	21	399	9	408
december	19	0	19	16	304	0	304

osztószám: 230

éves átlag létszám: 21,92

nyári zárva tartás

időszaka:06.19-07.21

Egyesített Bölcsődék éves átlag
létszáma:

90,5

A bölcsődei ellátásért fizetendő intézményi térítési díjak:

2023. évben a bölcsődei ellátásért a szülők/törvényes képviselők a fenntartó rendelkezése alapján étkezési térítési díjat fizettek, gondozási díj az V. kerületi lakcímmel rendelkezők részére továbbra sem került bevezetésre.

Az étkezési térítési díj összege 446,-Ft/fő/nap, mely hosszú évekig nem, csak 2022. szeptember 01-től változott az előző évhez képest. Az intézményi térítési díj mértékét az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról és a fizetendő térítési díjakról szóló 5/2022. (III.10.) rendelet alapján határozta meg. Továbbá a gondozási térítési díj is bevezetésre került a kerületen kívüli lakcímmel rendelkezők részére, melynek összege: 1 500,-Ft/nap/fő.

A 2021. szeptemberétől bevezetett ún. „Polisz” közétkeztetési rendszer használata során továbbra is előfordulnak problémák, de sokkal kevesebb, mint az előző években.

2015. év szeptember 1-jétől a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a bölcsődékben az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani abban az esetben, ha a gyermek:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre eső jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékcal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették.

A 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet 6. sz. melléklete szerint minden ellátást igénybevevő gyermek szülője/törvényes képviselője **nyilatkozatot** nyújtott be az intézmény vezetőjének az étkezési térítési díjra vonatkozólag.

Kimutatás az ingyenesen étkező gyermekek %-os megoszlásáról az alábbi táblázat szerint tagintézményi bontásban:

2023. december 31-én az ingyenes étkezők száma:

Balaton utcai bölcsőde

jövedelem alapján	2 fő
3 vagy több gyermekes család	2 fő
tartós beteg a családban	1 fő
tartós beteg	0 fő
Összesen:	5 fő = 13,5 %

Beíratott létszám 37 fő.

Papnövelde utcai bölcsőde

jövedelem alapján	3 fő
3 vagy több gyermekes család	7 fő
tartós beteg a családban	0 fő
tartós beteg	0 fő
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	0 fő
Összesen:	10 fő = 32,26 %

Beíratott létszám 31 fő.

Széchenyi rakparti bölcsőde

jövedelem alapján	0 fő
3 vagy több gyermekes család	0 fő
tartós beteg a családban	0 fő
tartós beteg	0 fő
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	1 fő
Összesen:	1 fő = 5,26 %

Beíratott létszám 19 fő.

Élelmezés

A kerületi bölcsődék saját főzőkonyháival nem rendelkeznek. A tálalókonyhák az EU szabványnak megfelelő HACCP rendszer szerint működtek. A gyermekek ételmezését 2018. április 1-től a **Junior Vendéglátó Zrt.** látja el. 2019-ben megváltozott a nevük: **Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt.** lett. Az ételallergiás gyermekek diétás ételmezését szintén a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. biztosította. 2023. évben összesen 18 056 adag ebédet rendeltünk, ebből a diétás ebéd 146 adag volt.

Ebben az évben 5 241 423 térítési díj került beszedésre, a betervezett 4 800 000 összeggel szemben.

Gondozási díj vonatkozásában 4 130 302 összegű befizetés érkezett a számlánkra.

Személyi feltételek

2016. január 1-jétől a pedagógus életpályamodellt kiterjesztették a bölcsődében dolgozó felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelőkre és szakdolgozókra (szaktanácsadó, gyógypedagógus, pszichológus, vezető). Ez az intézkedés óriási előrelépést jelentett a bölcsődei dolgozók életében, mely egyfajta folyamatos kihívás is.

A szakmai munka színvonalának emelése érdekében, a szakmai feladatokat ellátók körében létszámfejlesztés történt 2016-ban. A Fenntartónk engedélyezett 2 fő diplomás kisgyermeknevelő státuszt.

Az engedélyezett álláshelyek száma intézményünkben összesen: 44 fő.

A kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák napi 8 órás munkarendben és váltott műszakban, a vezetők, a szaktanácsadó és a konyhai kisegítők egy műszakban dolgoztak.

Bölcsődékben a szakmai feladat ellátás alapfeltétele a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján a munkakörhöz előírt szakképesítés.

Az Egyesített Bölcsődékben 31 fő szakdolgozó (kisgyermeknevelők, dajkák) rendelkezik a munkaköréhez előírt szakképesítéssel, valamint 3 fő konyhai kisegítő és 2 fő adminisztrátor dolgozó segíti munkánkat. Jelenleg 5 fő dolgozónk van tartós távolléten (GYED, GYES, fizetés nélküli szabadság).

A 418/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. paragrafusa rendelkezik a pedagógus munkakörben foglalkoztatott személyek Pedagógus I. fokozatba történő besorolásáról.

A három bölcsődében összesen 9 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező szakdolgozó a rendelet alapján, a pedagógus bértábla szerinti bérezést kapott a 2023-as év folyamán. Az elmúlt években a középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelő munkabére jelentősen nőtt a pótlékok évről-évre történő emelésével. Sajnos a felsőfokú végzettséggel rendelkezők bére nem nőtt olyan mértékben, ezért nehéz ösztönözni a kisgyermeknevelőket arra, hogy tanuljanak tovább, jelentkezzenek főiskolai képzésre.

Kerültünkben kiemelt fontosságú a szakembercsoport képzése a még színvonalasabb ellátás érdekében, ezért támogatom és folyamatosan biztosítjuk a főiskolára való jelentkezés lehetőségét.

A Fenntartónknak köszönhetően 2018. január 01. napjától a bölcsődei dolgozók évi bruttó 200 000 Ft béréen kívüli juttatásban (cafetériában) valamint 2019-től minden bölcsődei dolgozó 30 000,-Ft összegű fenntartói pótlékban részesül. 2023 januártól ezt a pótlékot a duplájára, azaz 60 000,-Ft-ra emelte a Fenntartónk.

A kisgyermeknevelők képzése mellett a bölcsődei dajkák továbbképzése is egyre fontosabbá vált, hiszen ők is fontos szerepet töltenek be a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermkek életében.

A bölcsődéknek 2018. január 1-jéig ki kellett alakítani az új bölcsődei dajka munkaköröket, melyeket a korábban technikai dolgozóként tevékenykedő munkavállalók tölthettek be. A dajka munkakör betöltésének azonban feltétele lett a bölcsődei dajka képzés elvégzése.

A 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendeletben szabályozott képzés a **bölcsődei dajka tanfolyam**, melynek első kurzusa 2018 novemberében kezdődött a Családbarát Ország Nonprofit Kft. (CSBO) által. A tananyag fejlesztése és a tanfolyam szervezése szoros együttműködésben zajlott a Magyar Bölcsődék Egyesületével.

A bölcsődei dajka tanfolyam célja olyan kisgyermekellátást segítő munkatárs képzése, akinek alapvető feladata – a környezet rendjének, tisztaságának megteremtése, a kisgyermeknevelő zavartalan munkavégzéséhez szükséges tárgyi feltételek előkészítése – emellett képes a kisgyermeknevelő iránymutatásával szükség szerint közreműködni a gyermekek felügyeletében, gondozásában. Biztonságosan tud felügyeletet nyújtani a kisgyermeknevelő távollétében, felismeri azokat a gyermekcsoportban előforduló helyzeteket, amikor azonnali közbelépésre van szükség és megfelelő módon tud azokra reagálni, megoldást találni.

Az Egyesített Bölcsődékben dolgozó dajkák mindannyian rendelkeznek bölcsődei dajka szakképesítéssel.

Továbbképzések teljesítése

A szakmai továbbképzés rendszerében számos változás történt 2018-tól. Adott dolgozó egy időben vagy a szakmai továbbképzésre, vagy vezetőképzésre kötelezett. A továbbképzési időszak tartama **négy évre változott**. 2018. július 1-jén továbbképzésre kötelezettek továbbképzési időszaka 2018. július 1-jén egységesen újakezdődött. A pontszerző időszak hossza fix, ha a továbbképzési kötelezettség a továbbképzési időszak vége előtt teljessül, az új továbbképzési időszak csak az előírt továbbképzési időszak letelte után indul.

Hármas felépítésű képzési rendszer

A továbbképzésre kötelezettnek a továbbképzési kötelezettsége teljesítéséhez *kötelező továbbképzés, kötelező munkakörhöz kötött vagy választható továbbképzés* teljesítésével.

A **kötelező továbbképzés** a teljes ágazat tekintetében szükséges, lényeges és általános alapkompenciák megszerzésére irányul, összességében a **teljes pontszerzési kötelezettség 20%-át ebben a formában kell megszerezni**.

A **munkakörhöz kötött továbbképzés** egy adott munkakörhöz, illetve az adott munkakör esetében érintett ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszerspecifikus ismeretek megszerzésére irányul. A munkakörök szerinti bontást a Tszr. 1/A. melléklete tartalmazza, ezek illeszkednek a szakmai rendelet 2. mellékletében a személyi feltételeknél alkalmazott munkakörökhöz, ebben a formában a **képzési pontok legalább 40%-át kell teljesíteni**. A szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat illetően 18, a gyermekvédelmi szakellátási intézményeket, és a javítóintézetet illetően 25 munkakört rögzít a rendelet. A munkakörhöz kötött képzés esetén a továbbképzési időszak kezdőnapján betöltött munkakör az irányadó.

A harmadik kategória, a **választható továbbképzés** olyan szakmai továbbképzés, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek megszerzését célozza, értelemszerűen ez a fennmaradó képzési pontok, **maximum 40%** megszerzésére szolgál.

A három képzés közül speciális helyzetben van munkakörhöz kötött továbbképzés, ugyanis ezt a képzési ciklus első felében kell teljesíteni. A másik két képzés esetében ilyen megkötést nem tartalmaz a kihirdetett rendelet.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet 4. § (1) értelmében minősített kötelező továbbképzési programot a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (továbbiakban: Főigazgatóság), minősített munkakörhöz kötött továbbképzési programot a Főigazgatóság, továbbá a Családharát Ország Nonprofit Közhasznú Kft. szervezheti.

A jogszabályban előírt kötelező képzések, mely az előírt kredit pontok 20%-a kell, hogy legyen, 2021-ben indultak csak el, de a meghirdetett képzésekre tudtak jelentkezni és mindenki sikeresen elvégezte a tanfolyamokat.

A munkakörhöz kötött képzések egy része online voltak meghirdetve, mely módja a képzésnek nagyon idegen a kisgyermeknevelők számára.

2023-ban - egy kivételével - minden kisgyermeknevelő teljesítette a fenti jogszabályban részletezett előírásokat.

Szakmai tevékenység

Az Egyesített Bölcsődék a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, (a továbbiakban: Gyvt.), a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (továbbiakban: rendelet) alapján működtek.

2018-ban aktualizálásra került az Egyesített Bölcsődék Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a Szakmai Programja. Az általános Szakmai Programon kívül a tagintézmények elkészítették saját programjaikat is, amelyben meghatározták főbb feladataikat, céljaikat. Szakmai programunkban kiemelt célként fogalmaztuk meg a minőségre és a szakmai igényességre való törekvésünket, amely meghatározzák a jövőbeni feladatainkat is.

A szakmai tevékenység „A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja” és a „Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai” alapján történt, amely iránymutató és egyben kötelező érvényű minden dolgozó szakember számára.

Bölcsődeinkben a gyermekek biztonságban, családi légkörben, esztétikus körülmények között, egyéniségüket tiszteletben tartva fejlődnek. A múlt értékeink, az ünnepeknek a megtartása, minden család és intézményünk számára is fontos, ezért minél több közös és színes programot szervezünk részükre.

A bölcsődei nevelés sikeressége a szülőkkel kialakított partneri kapcsolattól függ. Számos lehetőséget kínálunk ennek a kapcsolatnak az erősítésére. Pl. szülői értekezlet, szülőcsoportos beszélgetések különböző témákban, melyek segítik a szülőket a különböző nevelési helyzetek, problémák megoldásában.

A személyi állandóságra továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk, de egyre nehezebb találni megfelelő dolgozót a nyugdíjba vonulók, illetve a gyermeket váró dolgozók helyére.

A pedagógus életpálya kiterjesztésével a bölcsődékből dolgozó kisgyermeknevelők munkája is elismérésre került, mint pedagógiai tevékenység, ez a jövőben egy rugalmasabb, nyitottabb szemléletet kíván meg a szakemberektől.

A főiskolai képzés előterbe kerülésével minőségi változások várhatóak el a szakmai feladatellátásban. (minősítési eljárások, portfólió készítése.)

A szakmában tapasztalt változásoknak a jövőben is meg kell tudni felelni, minőségi kisgyermekellátásra kell törekedni. Ennek érdekében folyamatosan teszünk lépéseket, hogy a szakemberek képesek legyenek a megújulásra, a szemléletváltásra és a képzésekben való aktív részvételre.

A jövőben is tovább szeretném bővíteni a továbbképzéseken való résztvevők számát, szeretnék több szakembert meghívni házi továbbképzéseinkre és a szakmai napunkra, valamint a területünkben működő intézmények vezetőivel szorosabb együttműködést kialakítani.

A bölcsődei ellátásban egyik nagyon fontos feladatunk, hogy minél hamarabb felismerjük a gyermekeknél, ha az átlagtól eltérő módon fejlődik és mindent megtegyünk annak érdekében, hogy az ebből adódó hátrányokat enyhítsük, természetesen a gyermek egyéni fejlődését, egyediségét szem előtt tartva és a szülőkkel együttműködve.

A prevenció fontosságának jegyében 2023 szeptemberétől - megbízással - alkalmazok egy nagy tapasztalattal rendelkező gyógypedagógust, Dórárt, aki megelőző jelleggel megfigyeli a gyermekeket a csoportokban illetve az udvaron és a játszótéren.

Hetente egy alkalommal, egy bölcsődébe látogat el, ilyenkor a megfigyeléseken túl a kisgyermeknevelők munkáját is segíti a tanácsaival, majd a következő alkalommal, három hét múlva megbeszélik, hogy történt-e valami változás az elmúlt időszakban az esetlegesen bevezetett új módszer eredményeképpen. A gyógypedagógus rendszeresen beszámol munkájáról, ha apróbb problémákat észlel, rögtön jelzi felém, minden egyes gyermekről, akinél kisebb fejlődésbeli lemaradást tapasztalt, részletesen beszámol és együtt beszéljük meg a megoldásokat.

Kolléganőim nagyon örülnek Dóra jelenlétének, hiszen egy több évtizedes szakértelemmel rendelkező szakemberrel beszélhetik meg, ha egy-egy gyermeknél kisebb lemaradást tapasztalnak a fejlődésükben és megnyugtató számukra, ha megerősítést kaphatnak.

Mindhárom bölcsődében lehetőséget biztosítunk a szülőknek egy fogadóóra keretében egyéni beszélgetésre is a gyógypedagógussal.

Mivel kisgyermeknevelő kollégáim többször panaszkodnak, hogy bizonyos helyzetek nehézséget okoznak nekik, ezért a gyógypedagógus kollégámmal együtt terveztük a kollégák "edukálását" interaktív munkatársi értekezlet keretében, így ezeken az alkalmakon át tudjuk beszélni a felmerülő nevelési és egyéb problémákat, illetve azokra megoldást találunk oly módon, hogy megosztjuk egymással a tapasztalatainkat. Különösen nagy segítség ez két gyakornok kollégámnak is.

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat V. kerületi Tagintézményének munkatársai ebben az évben munkoró hiány miatt nem tudták szűrni a bölcsődés gyermekeket. A Belváros-Lipótváros Egészségügyi Szolgálat Ifjúsági-és gyermekfogászat fogorvosai által a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermekek szűrő vizsgálaton estek át. Természetesen a gyermekeket felkészítettük a szakemberek érkezésére, valamint a GDPR-nak megfelelően nyilatkoztattuk a szülőket a vizsgálatokkal kapcsolatban, illetve nyilatkozniuk kellett arra vonatkozóan, hogy hozzájárulnak gyermekcikk vizsgálatához.

A rendszeres továbbképzés mellett fontos a **bölcsődei minőségbiztosítás** alapjának biztosítása:

- az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja,
- a szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése,
- a dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben,
- a kisgyermeknevelők szakmai felkészültsége, alkalmassága és személyisége.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatóként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A bölcsődékben a szakmai feladatellátás az intézményvezető irányításával a tagintézmény-vezetők közreműködésével történt. A tagintézmény-vezetők részt vettek a bölcsődék szakmai munkájának ellenőrzésében, a szakemberek továbbképzésének megszervezésében, valamint javaslatokat fogalmaztak meg a bölcsődék szakmai tevékenységére vonatkozóan.

A szakmai munka irányítása az intézményvezető és a tagintézmények vezetői közreműködésével történt, akik közvetlenül segítették a kisgyermeknevelőket mindennapi munkájukban, szakmai előmenetelükben, valamint továbbképzési kötelezettségük teljesítésében.

A szakmai feladatellátás a legújabb módszertani útmutatások figyelembevételével történt.

A vezetők a tagintézményekben folyamatosan figyelemmel kísérték a szakmai munka eredményességét és hatékonyságát.

Kiemelt feladataink közé tartozott a tanuló és bölcsődéinkben gyakorlatot teljesítő fiatalok beilleszkedésének segítése, valamint a szakma iránti elhivatottság erősítése, támogatása.

Ebben az évben az ELTE-vel együttműködve, jelenleg három, az ELTE TÓK csecsemő-és kisgyermeknevelő szakán tanuló végzi nálunk a gyakorlat feladatait. Bízom benne, hogy ezek a tanulók megszereik ezt a csodálatos hivatást és a pályán maradnak, és a mi intézményünket fogják választani első munkahelynek.

2023. évben a kerületi bölcsődék napközbeni alapellátás keretén belül nyújtottak szolgáltatást a kerületi családok gyermekei részére.

Kerületünk sajátosságaiból adódóan, mivel a környező kerületekből és az agglomerációs övezetekből a közintézményekbe és egyéb, V. kerületi munkahelyekre járó dolgozók száma magas, illetve egyre több életvitelszerűen a kerületben tartózkodó állampolgár szeretné elhelyezni kisgyermekét bölcsődéinkbe, szükségessé tette helyi rendeletünk módosítását, amelyben 15%-ról 25%-ra emelkedett a felvehető kerületen kívüli, illetve külföldi gyermekek száma.

2016. április 1-jétől megváltozott a bölcsődei felvételek rendje. A 2023/2024-es nevelési évre a jelentkezések 2023. május második hetében voltak, de május végéig lehetőséget biztosítottunk a szülőknek, hogy benyújthassák kérelmeiket. Akik ebben az időszakban jelentkeztek, az adaptációt szeptember, október hónapban kezdhették meg. Ebben az évben is személyesen találkoztam a családokkal, így a szülők minden kérdésére tudtam válaszolni és bővebb tájékoztatást adhattam a bölcsődei élettel kapcsolatban.

Ebben az időszakban összesen 45 fő adott be bölcsődei felvételi kérelmet, ebből 12 fő kerületen kívüli, akik Polgármester Úr engedélyével nyertek felvételt. Nevelési év közben történő jelentkezés esetén a bölcsődei ellátás igénybevétele előtt két hónappal van lehetőségük jelentkezni a szülőknek.

2023. december 31-én felvett gyermekek száma összesen: 87 fő volt.

A 2024/2025-ös nevelési évre történő jelentkezések 2024. május 06-10. között fognak történni.

Több éves tapasztalat azt mutatja, hogy sok esetben a szülők nem csak a munkába állás miatt kérik a bölcsődei elhelyezést, hanem a gyermek szocializációs képességeinek fejlődése érdekében is. Ez az igény már pár éve jelen volt, ezért nagy szükség van az időszakos gyermekfelügyeletre, melyet a kerületünkben működő Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft. a „Belvárosi Közösségi Tér” keretén belül - a számos, sokszínű program mellett - 2017 őszétől biztosít a kerületben élő kisgyermekes családok számára. Programjaik rendkívül széleskörűek, visszajelzések azt mutatták, hogy a szülők körében nagyon népszerűek.

A bölcsődéknek **kiemelt fontosságú szerepe van az egészségvédelemben**, ezért a gyermekek egészségének megőrzése érdekében az előző években, mindhárom bölcsődében só-szoba került kialakításra, melyet naponta vehetnek igénybe a gyermekek, és ahol megsejteléssel, diavetítéssel és só-homokozással tölthetik idejüket.

A só-terápiának a légúti betegségek megelőzésben van kiemelkedő szerepe, erősíti az immunrendszert, nyugtatóan hat az idegrendszer működésére, valamint az allergia tüneteit is nagymértékben enyhíti. A só-barlang rendszeres használatával remélhetőleg csökkennek a légúti megbetegedések a gyermekek körében.

A Balaton utcai só szobát a felújításnak köszönhetően rendszeresen használják a kisgyermekek.

Szakmai programok

A bölcsődei nevelés csak akkor lehet sikeres, ha jó a család és a bölcsőde kapcsolata, ha jól működő partneri viszony tud kialakulni. Együttműködésünkben egyenrangú partnerek vagyunk, hiszen közös a cél, a gyermek harmonikus fejlődése. Minden lehetőséget megadunk a családok egységének megővéséhez, az együtt gondozáshoz-neveléshez, közös gondolkodáshoz.

Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a bölcsőde életében is. Az ünnepekre való készülődés alkalmával a csoportszobák díszítése, kisebb ajándékok készítése, a családi hangulat megteremtése nagyon fontos a gyermekek életében. A közös élmények hozzájárulnak a gyermek fejlődéséhez, a családi nevelés segítéséhez.

2023-ban is nagyon sok programot terveztünk a családok és az intézményünk közötti jó kapcsolat erősítése céljából és a szülők ismét részt tudtak venni programjainkon.

A szervezett programok célja: a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek, a családok segítése, a szülői kompetencia növelése, valamint a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése.

Tervezett programjaink:

- *Nyílt nap* a beszoktatásra váró szülők és gyermekeik részére, s egyben első találkozás a bölcsődével. A nyílt nap lehetőséget ad a szülőknek arra, hogy a beszoktatás előtt megismerkedjenek a bölcsődei csoport életével, szokásaival, az ott folyó nevelő-gondozói munkával. Az új gyermekeknek is lehetősége van a kisgyermeknevelőkkel való megismerkedésre.
- *Szülői értekezlet* a beiratkozott új gyermekek szülei részére. Célja: általános tájékoztatás, a bölcsőde működésének és szakmai munkájának bemutatása.
- *Szülőcsoportos megbeszélések* a szülők részére. A program célja: a bölcsőde és a család kapcsolatának erősítése, az együttműködés elősegítése kötetlen beszélgetés formájában. A beszélgetések mindig egy aktuális, a csoport minden tagját érintő téma köré fonódnak.
- *Kézműves foglalkozások* nyílt nap keretében. A program célja: a hagyományos ünnepek megünneplése, a gyermek-szülő kapcsolat erősítése, a közös együttlét és alkotás élménye.
- *Ismerkedés a kerületi óvodák munkájával.* A világjárvány óta az óvodavezetők már nem tartanak tájékoztatást intézményeinkről a bölcsődénkben, de természetesen mi továbbra is minden segítséget megadunk a szülőknek az óvodai beiratkozásra vonatkozóan, a nyílt napokról való tájékoztással is megkönnyítve a szülők döntését.

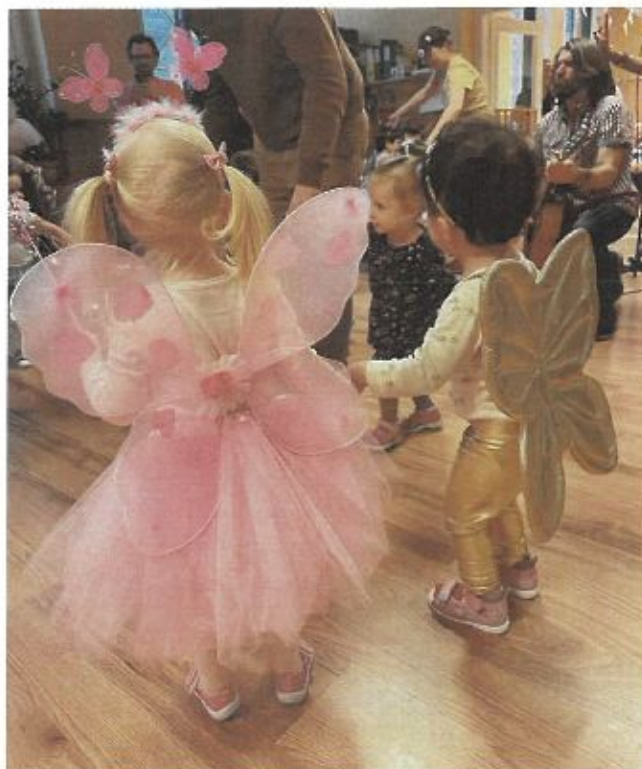

- *Mikulás ünnepség.* A gyermekek minden évben nagy izgalommal várják a Mikulást, erre az alkalomra versekkel és énekekkel készülnek. A gyermekek ajándécsomagot kapnak. A Papnövelde utcai bölcsődében már több éve két lelkes kolléganő, Mariann és Zsuzsi bóröndszínházzal szórakoztatja a gyermekeket és a felnőtteket.

- *Adventi kézműves foglalkozás, készülődés karácsonra.* Minden évben nyílt nap keretében tervezzük megtartani a karácsonyi kézműves foglalkozást, ezzel is erősíteni kívánjuk a gyermek-szülő kapcsolatot, a közös együttlét és az alkotás örömeit. Ez a programunk is megvalósult, a szülők tevékeny részvételével.

- *Farsangi jelmezes mulatság.* a gyermekok és szüleik részére jelmezes ünnepség, melynek keretén belül élő zene és játékos feladatok vannak, amelyekben a szülők és a gyermekek közösen vesznek részt. Ez a nap a vidámságról, örömteli zenélésről szól. Hagyományos fánk sütés teszi még hangulatosabbá a napot.

- *Húsvéti kézműves foglalkozás:* minden évben, erre az ünnepre is a családokkal közösen készülünk. Ezek a közös együttlétek szorosabbá teszik a családok és a bölcsőde közötti kapcsolatot, hisz több időnk van az ismerkedésre az alkotás közben.

- *Anyák napjára* az Édesapák gyermekeikkel közösen készítettek ajándékot. Ez a kezdeményezés 2018-ban került bevezetésre annak érdekében, hogy az Apukákat jobban bevonjuk a bölcsődei életbe.

- *Apák napjára* is készültünk a gyermekekkel közös ajándékot készítettünk nem csak az Apukák örömére.
- *Gyermeknap ünnepség.* Talán ez a legnagyobb és legsikeresebb rendezvényünk az év folyamán, ahol minden szülők gyermekükkel együtt tudják élvezni a különböző programokat. Pl. Bohóc, ugrálóvár, arcfestés, tüzoltó autóval való ismerkedés, tüzoltás, zenés foglalkozás, terápiás kutyákkal ismerkedés, stb.

A kerületi bölcsődék gyermekvédelmi tevékenysége:

A bölcsődék a gyermekjóléti alapellátás keretén belül a jelzőrendszer tagjaként ebben az évben is aktívan közreműködtek a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében, valamint munkájukkal hozzájárultak a hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatásában.

A jelzőrendszer tagjaként a bölcsődékben az intézményvezető és a tagintézmény-vezetők koordinálták a felmerülő problémákat. Szerencsére ebben az évben nem volt szükség gyermekvédelmi intézkedésre. A Gyermekjóléti Központ által hirdetett éves jelzőrendszeri tanácskozáson egy kolléganőmmel együtt vettem részt.

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységéről, mint minden évben, írásbeli beszámolót készítettem.

A Gyvt. kiemeli az olyan kisgyermek szociális vagy egyéb ok miatti felvételi lehetőségét, akiknek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés. Az ilyen elhelyezési kérelem esetén az Egyesített Bölcsődék vezetője soron kívül intézkedik a felvételtől.

2023. évben a bölcsődei ellátásban nem volt hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt, jelzőrendszeri jelzés alapján sürgős elhelyezésre nem volt szükség.

A kerületben működő gyermekfogászati alapellátás szakemberei általi prevenciós fogászati szűrésre év végén került sor, melyre felkészítettük a kisgyermeket és írásbeli hozzájárulásukat kértük a szülőknek.

Szakmai ellenőrzés

Az Egyesített Bölcsődék szakmai irányítását az intézményvezető látja el. A **FEUVE** szabályzat előírásai szerint, éves ellenőrzési ütemtervben, meghatározott szempontok alapján végezte az ellenőrzést.

Az ellenőrzésekről beszámolót készített a Polgármesteri Hivatal Ellenőrzési Csoportjának.

Szakmai ellenőrzés az előző évekhez hasonlóan két alkalommal volt a tavalyi évben, az ellenőrzéseket az Egyesített Bölcsődék vezetője a bölcsődevezetők bevonásával végezte.

Az ellenőrzések a módszertani útmutatások, a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai alapján történtek.

Az ellenőrzés általános szempontjai:

- az intézmények a gondozó-nevelői munka és a dokumentáció színvonala,
- az intézmények személyi és tárgyi feltételcinek biztosítása,
- a tagintézmények egymás közötti együttműködése,
- az intézmények belső munkamegosztása, szervezettsége,
- az etikai szabályok érvényesülése,
- a házirend betartása, illetve betartatása,
- a jogszabályok által előírt nyilvántartások vezetése.

Az ellenőrzéseket követően minden bölcsődében értekezletet tartottunk, ahol elmondtuk a jellemző, általános problémákat, majd minden kisgyermeknevelő egyenként szóbeli visszajelzést kapott a munkájáról egy beszélgetés keretében, ahol minden kérdésükre kaptak választ.

A Gyvt. előírásainak megfelelően a tagintézményekben **Érdekképviseleti Fórum** (továbbiakban: Fórum) működött.

A Fórum tagjainak megválasztása a 2023. évben is megtörtént a nevelési év első szülői értekezletén, mindhárom tagintézményben. A gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége és a Fórum tagjainak neve, mind a három bölcsődében a szülők által jól látható helyre lett kifüggesztve.

A gyermekjogi képviselővel egyeztetve, a kötelezően, törvény által előírt Fórum ülést nem tartottunk a vírushelyzetre való tekintettel. Rendkívüli Fórum összehívására nem került sor.

Belvárosi Bölcsődei Díj

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete 2019. februárjában megalapította a Belvárosi Bölcsődei Díjat, melyet Belváros-Lipótváros Önkormányzatának Egészségügyi és Szociális Bizottsága a kisgyermekes családokat segítő, a szakterületükön kiemelkedő munkát végző bölcsődei dolgozók elismeréseként adja. 2023-ban, nagy örömmre a Díjat a Kolléganőim javaslatára én kaptam meg.

Az intézmény működési rendje

A bölcsődék a Fenntartó rendelkezése szerint, hétfőtől-péntekig 6.00 órától – 18.00 óráig 5 napos munkarend szerint üzemeltek.

A bölcsődei részlegcek a fenntartó által jóváhagyott nyári zárva tartás alatt 5 hétig szüneteltek. Ez idő alatt történtek meg a felújítási, karbantartási munkák, valamint a higiénés feltételcset a nyitás napjára.

A nyári zárás alatt indokolt esetben a szülőknek lehetősége volt kérni gyermekük elhelyezését egy másik tagintézménybe. Az ellátást minden gyermekek részére biztosítottuk. Évről-évre egyre több szülő igényli az ügyeletet, van, hogy a megadott határidőn túl is és az is többször előfordul, hogy bár kéri, mégsem, vagy rövidebb időre veszik igénybe az ügyeletet, mint ahogy azt kérték.

2023 nyarán 24 kisgyermek részére kértek ügyeletet a szülők.

A téli szünet, az előző évhez hasonlóan, idén is hosszabb volt a megszokottnál. (2023.12.27-2024.01.05.) Mivel a szülők idén sem igényeltek ügyeleti ellátást, ezért mindhárom bölcsődénk zárva tartott ebben az időszakban, így tudunk spórolni az energiával.

Tárgyi feltételek

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás az érzelmi fejlődés, a szocializáció és egészséges életmód megalapozása. A személyi és tárgyi feltételek megteremtésével lehetőséget biztosítunk a kisgyermekeknek az önfeledt játékra, nyugodt pihenésre, az egészséges életmód megalapozására.

Köszönhetően a Fenntartónknak, a tárgyi feltételek minden szempontból megfelelőek a bölcsődés korosztálynak, színvonalas környezetet tudunk biztosítani a kisgyermekeknek és folyamatosan tudjuk cserélni az elhasználódott bútorokat, játékokat.

Fejlesztések

A 2023. évi éves költségvetésből a tagintézmények játékkészletünk bővítésére is volt lehetőség, bár a szokottnál szerényebben. Az új játékokat és könyveket karácsonykor kapták meg a gyermekek, melyeket nagy örömmel vették birtokukba mind a három bölcsődében.

Felújítások:

A Belváros-Lipótváros Városüzemeltető Kft. munkatársai a nagyobb munkálatokkal járó felújítást, karbantartást a nyári zárva tartás alatt szokták elvégezni intézményeinkben. Igényeinket minden év februárjában leadjuk részükre. Sajnos ezek a felújítások ebben a rendkívüli helyzetben, a szűkebb anyagi keret miatt, nem mind valósultak meg, ezért azokat 2024-re újból beterveztük.

Az elmúlt években megvalósult felújítási munkák:

Papnövelde utcai Bölcsőde: a 11 éve működő bölcsődében nagyobb fejlesztés tavaly nyárig nem történt. 2017-ben az összes nyílászárót kicserélték.

2018-ban a nyári zárva tartás ideje alatt az intézmény minden helyisége ki lett festve.

2019 májusában ún. zöld fal került az előtérbe, valamint lecseréltük a bútorokat az előtérben, a csoportszobákban és az ebédlőben is.

2020-ban – balesetvédelmi okból - mobilkerítés került felszerelésre a sósobához vezető lépcső elé.

2021-ben kisebb javítási, festési munkálatok valósultak meg.

2022-ben nem történt felújítás.

2023-ban kisebb javítás és festés történt az előtérben és az egyik csoportszobában.

Balaton utcai bölcsőde: nagyobb felújítási munkálatok 2017-ben kezdődtek. A csoportszobákban a PVC helyére parketta került, a lambériát kicserélték, a radiátorok védőburkolatot kaptak, valamint a szobák fala szép, meleg színűre lett festve. A gyermeköltözőkben padlólapokat tettek le és új lambériával fedték be a falakat, valamint a folyósón kicserélték a radiátorokat és eléjük burkolatokat szereltek fel.

2018-ban a csoportszobákban lecserélték a régi radiátorokat, a nyílászárókat lemazolták.

Nagy örömeinkre megújult az óvodával közösen használt udvar. Új, biztonságos gumitéglára cserélték a már régi, elhasználódott, balesetveszélyes gumitéglát és minden játékot lecseréltek.

2019-ben, 2020-ban és csak kisebb javítási, festési munkálatokat végeztek el a Városüzemeltető munkatársai.

2021-ben kisebb, szükségessé vált javítási munkálatok történtek.

2022-ben nem történt felújítás.

2023-ban a gyermek csoportokban négy polcos szekrény lett lecserélve. Megtörtént a világítás korszerűsítése, a lépcsőház, illetve a lépcsőfelújítása, az iroda előtti ablak cseréje, a konyha és a felnőtt étkező festése, valamint az étkezőbe új bútorokat kaptunk.

Széchenyi rakparti bölcsőde: ebben az intézményben 2015-ben volt nagyobb felújítás, melynek következtében szépen megújultak a csoportszobák, az előterek és a folyosó.

2016. évben fűtéskorszerűsítés történt, a régi, elavult radiátorok kerültek lecserélésre, valamint megtörtént a konyha festése is. 2017-ben tálaló konyhában kicserélték a szűnyoghálókat és vízsűrőket szereltek fel a Városüzemeltető Kft. munkatársai.

2018-ban új kád került beépítésre a kiscsoporthoz tartozó fürdőszobában. A padlástérben található raktárban salgó polcokat szereltettünk fel a nagyobb rend fenntartása miatt.

2019-ben és 2020-ban a szükséges javítási, festési kéréseink teljesültek.

2021 nyarán az elektromos hálózat felújításra került és a bölcsőde villanyórájának teljesítményének bővítése megvalósult. A konyha, a tálaló és mosogató helyiség és az dolgozói ebédlő kifestése is megtörtént. Decemberben az étkezőben elhelyezett bojlert kellett kicserélni.

2022-ben nem történt felújítás.

2023-ban a terasz korlátjának a javítása, felújítása.

Az ÁNTSZ által előírt, évi két alkalommal kötelezően elvégezendő **rovarirtás** megtörtént mind a három bölcsődében.

Ellenőrzések

2023. évben a tagintézményekben az alábbi ellenőrzések történtek:

- munka- és tűzvédelem havi rendszerességgel,
- leltár ellenőrzés – bölcsődevezetők által.

Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés és kapcsolattartás

A bölcsőde - egymás kompetencia-határainak kölcsönös tiszteletben tartásával - együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek.

Kerületen belül és más kerületekkel fenntartott szakmai kapcsolatok:

- szoros együttműködés a budapesti bölcsődék között – mást több volt a közös rendezvény, mint előző években a járvány miatt, a tapasztalatcserek döntően telefonon, illetve online módon történtek;
- bölcsőde-óvoda kapcsolat – az óvoda rendezvényeire mindig kapunk meghívást, így a vezetők, kisgyermeknevelők találkozhatnak a volt bölcsődésekkel, illetve a szakemberek ápolhatják kapcsolataikat;
- Család és Gyermekjóléti Központ – a bölcsődék a jelzőrendszer tagjai, közös szakmai fórumokon való részvétel, jelzőrendszeri megbeszélések már személyesen valósultak meg;
- házi gyermekorvosi szolgálat- minden bölcsődében megbízási szerződés keretében heti 2 órában orvosi ellátás biztosítása;
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat – szakmai megbeszélések, szűrővizsgálatok;
- Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft., Belvárosi Közösségi Tér (BKT) – a bölcsődei beszoktatást megelőzően ajánlani szoktam a BKT-ban működő időszakos gyermekfelügyelet igénybevételét, különösen akkor, mikor nagyon bizonytalan, szorongó a szülő.

Intézményünk 2023. évi költségvetése

Személyi juttatások:

Tervezett	279 394 000,-Ft
Tényleges	269 255 445,-Ft

Járadékok:

Tervezett	36 022 000,-Ft
Tényleges	36 649 379,-Ft

Dologi kiadások:

Tervezett	80 052 000,- Ft
Tényleges	60 905 654,- Ft

Intézményünkben a gazdálkodás a rendeletek és irányelvek figyelembevételével történt.

Bölcsődéink finanszírozását az állami hozzájárulás, a fenntartói, és a szülők által befizetett térítési díjak bevétele biztosítja. Szervezetünk az előre meghatározott céljaink elérése érdekében a rendelkezésünkre álló forrásokat a hatékonyság, gazdaságosság, eredményesség jegyében használja fel. Gazdálkodásunkat az államháztartási törvényben foglaltak határozzák meg.

2018-ban a bölcsődei ellátás állami finanszírozása tekintetében nagy változás történt. A **bölcsődei ellátás esetében is bevezetésre került a feladat alapú finanszírozás**. E támogatási forma számítási alapját a bölcsődei gondozási napok alapján kiszámított normatíva igénylési adat határozza meg, mely egy százalékos arányszámot (számított létszám) generál.

A pedagógus életpálya 2016-ban történő bevezetése is mérföldkőnek bizonyult a diplomás bölcsődei dolgozók bérrendezése tekintetében, amelyhez az állami hozzájáruláson felül a szükséges forrásokat az önkormányzat biztosította. **2018. évtől az önkormányzati kiegészítés már nem szükséges, mert a feladatalapú finanszírozással a felsőfokú, a középfokú végzettségű kisgyermeknevelők, valamint a dajkák bérét szinte teljes egészében fedezi az állami bértámogatás összege.**

Összefoglaló, vezetői értékelés

Bár a járvány és a szomszédos országban zajló háború továbbra is befolyásolta a költségvetésünket, szerencsére idén minden tervezett programjainkat meg tudtuk valósítani.

Minden meghírdetett szakmai fórumon rész vettem, a szakmai oldalakat, ajánlásokat, jogszabályváltozásokat folyamatosan figyelemmel kísértem.

Ahogy eddig is, elsődleges szempont volt a munkám során a bölcsődéinkben ellátásban részesülő gyermekek minél magasabb szintű ellátása, a szülők és munkatársaim elégedettsége.

A csapatépítés, melyet továbbra is fontos feladatommak tekintek, elsősorban - ebben az évben - a karácsonyi közös vacsorán valósult meg. Az ősze tervezett közös kirándulás több megbetegedés, illetve családi, és egyéb programok miatt nem tudott realizálódni, annak időpontja 2024. tavaszára módosult.

A Bölcsődék Napja "a mi ünnepünk", melyen - immár ötödik alkalommal - átadásra került a Belvárosi Bölcsődei Díj, melyet nagy örömmel, én vehettem át a Kollégáim javaslatára.

A már hagyománnyá vált közös karácsonyi vacsoránkon is együtt tudunk ünnepelni a Széchenyi rakparti bölcsiben, mely nagyon jó hangulatban telt.

A Szakmai programban foglalt minden rendezvényünket sikerült a terveink szerint megvalósítanunk a szülők részvételével.

A bölcsődei ellátás jogszabályi háttere 2016-ban megváltozott. A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja újradefiniálta az ellátást biztosító intézményben folyó szakmai munkát. A bölcsődei nevelés középpontjába a kisgyermek és a kisgyermeket nevelő családok kerültek. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

Az Alapprogramban foglaltak megegyeznek a terveimmel, elveimmel. Az Alapprogramban megfogalmazott alapelvek határozzák meg az Egyesített Bölcsődékben végzett szakmai munkát. Továbbra is fontos feladatommak tekintem, hogy a Kollégáimat folyamatosan ösztönözzem a minőségi, igényes munkára, továbbtanulásra.

Az intézmény működtetését, ahogy eddig is, a hatályos szakmai és gazdasági jogszabályok rendelkezéseinek betartásával végeztem.

A kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez előírt végzettséggel és szakképzettséggel, valamint két évnél kevesebb szakmai gyakorlattal rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatottat, gyakornoki fokozatba kell besorolni. A gyakornok szakmai felelőse a bölcsődevezető (ebben az esetben az intézményvezető), valamint a Balaton utcai bölcsőde vezetője. A szakmai segítő feladata a minősítő vizsgára való felkészülés, az írásbeli feladatok és az önreflektációra való edukáció által. A gyakornoknak meg kell ismernie az intézmény személyi, tárgyi feltételeit, a gondozási-nevelési feladatokat, a bölcsődei dokumentációt, a bölcsődei alapelvek gyakorlati alkalmazását, a szülőkkel való kapcsolattartás formáit, a velük való mindennapos

megfelelő szintű kommunikációt, a családlátogatás fontosságát, gyakorlatát, a beszoktatás gyakorlatát, a gyermekcsoportok szervezésének szempontjait, az éves terv készítésének szempontjait, a napirend betartását.

2023-ban két fiatal gyakornok kezdte meg munkáját a Papnővelde bölcsődében. Mindketten elkötelezetten, lelkesen, szeretettel végzik munkájukat. Igyeckszünk - amennyire lehet - megkönnyíteni nekik ezt a nehéz időszakot és felkészíteni őket a pedagógus minősítésre.

A kisgyermeknevelők többsége igénybe veszi a nők kedvezményes nyugdíjba vonulási lehetőségét, hiszen fizikailag rendkívül megterhelő ez a hivatás.

Ebben az évben egy kisgyermeknevelő kezdte el a felmentési idejét és 40 év munkaviszonnyal nyugdíjba vonult.

A gyermeklétszám csökkenése miatt már két éve a Balaton utcai tagintézményünkben az 5 csoportszobából 4-ben, láttunk el gyermekeket, a Széchenyi rakparti tagintézményünkben a 3 csoportból 2-ben fogadjuk a bölcsiseket. Ebben helyzetben pozitívum, hogy mindkét bölcsődében ki tudunk alakítani tornaszobát, így napi rendszerességgel tudunk lehetőséget biztosítani a kisgyermekek részére a mozgást, korszerű beltéri mozgásfejlesztő, szenzoros és egyensúlyozó eszközökön.

A következő években is tervezem az alábbi innovációkat megvalósítani:

- Fontosnak tartom a szülői elégedettség mérését, ezért annak elvégzését minden évben szeretném folytatni.
- A szülők, főképp az Apák részére több program bevezetését.
- Anyanyelvi, irodalmi nevelés fejlesztése, mind a kisgyermeknevelők, mind a szülők körében.
- Környezettudatos nevelés folytatását.
- Montessori csoport bevezetése.
- Szakmai fejlődésünk érdekében a továbbképzések megszervezését, lebonyolítását külső szakemberek bevonásával,
- Gyógypedagógus alkalmazását több területen (dolgozók, szülők edukálása stb.).
- Jóga óra bevezetése a munkavállalók nagyfokú fizikai terhelésének enyhítésére.
- Terveim között szerepel a dolgozói fluktuáció minimálisra csökkentése.

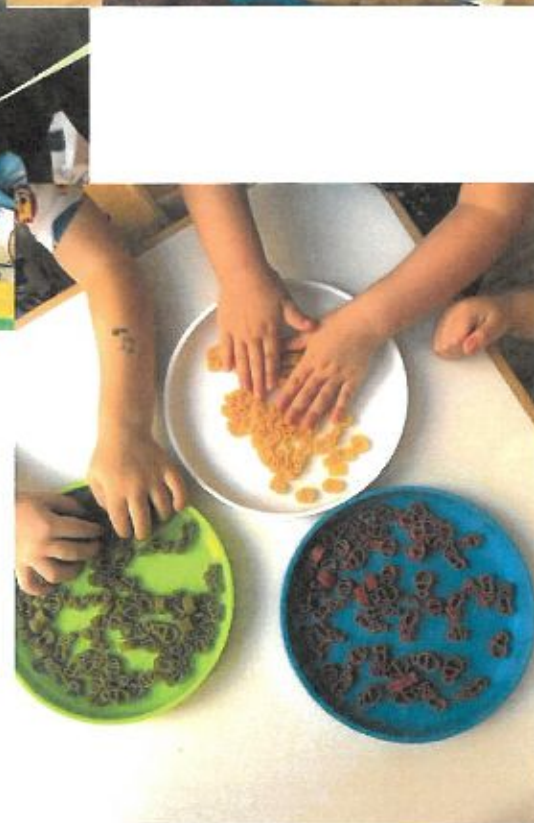
Budapest, 2024. március 21.

Gömöri Edit

Egyesített Bölcsődék vezetője

ÉLETKÉPEK BÖLCSŐDÉINK MINDENNAPJAIBÓL, ÉS AZ ALKOTÁSOKBÓL

Nagy Krisztina
Osztályvezető Asszony részére

Iktatószám: K-32/1/2024/Int

Belváros-Lipótváros Bp. Főváros
V. ker. Önkormányzat
Népjóléti Osztály

1051 Budapest, Erzsébet tér 4.

Tárgy: Beszámoló az Egyesített Szociális
Intézmény 2023. évi feladatainak
ellátásáról

Tisztelt Osztályvezető Asszony!

Mellékleten megküldöm az Egyesített Szociális Intézmény 2023. évi intézményi
beszámolóját további szíves felhasználás céljából.

Beszámolónkat a következő részekre tagoltuk:

1. Az Egyesített Szociális Intézmény bemutatása
2. A szolgáltatások bemutatása
3. Az intézmény gazdálkodása
4. Dolgozói létszám
5. Továbbképzések

Budapest, 2024.03.28.

Tisztelettel:

Molnár Péter
intézményvezető

Tartalomjegyzék

1. Az Egyesített Szociális Intézmény bemutatása	3
2. Szolgáltatások bemutatása	3
2.1 Belvárosi Család- és Gyermejjóléti Központ	3
2.1.1 A család-és gyermekjóléti szolgálat feladatait ellátó szakmai egység	4
2.1.2 A család-és gyermekjóléti központ feladatait ellátó szakmai egység	18
2.1.3 Óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatás	25
2.1.4. A Család- és Gyermejjóléti Központ kapcsolatrendszere.....	34
2.2 Személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás és szakosított ellátás keretében nyújtott szolgáltatások	37
2.2.1 Idősek Klubjai	37
2.2.1.1 Balassi klub	40
2.2.1.2 Belgrád klub	43
2.2.1.3 Vadász Klub	43
2.2.1.4 Étkeztetés	49
2.2.2 A Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központ által nyújtott szolgáltatások.....	52
2.2.2.1 Étkeztetés kiszállítással.....	52
2.2.2.2 Házi segítségnyújtás.....	53
2.2.2.3 Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	54
2.2.2.4 Vadász utcai kihelyezett házi segítségnyújtás	56
2.2.3 Időskorúak Gondozóháza – szakosított ellátás.....	58
2.2.4 Közösségi pszichiátriai ellátás	60
3. Az intézmény gazdálkodása	63
4. Dolgozói létszám.....	65
5. Továbbképzések.....	66

1. Az Egyesített Szociális Intézmény bemutatása

Az Egyesített Szociális Intézmény integrált szociális intézményként a család- és gyermekjóléti központot, szolgáltató központon belül étkeztetést, házi segítségnyújtást és jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, három idősök klubját, közösségi pszichiátriai ellátást és időskorúak gondozóházát működtet. A központi irányítás biztosítja az egységes szakmai elveket, a hatékony gazdálkodást és munkaszervezést.

2. Szolgáltatások bemutatása

2.1 Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény a járásközpont települési önkormányzatok számára kötelező jelleggel előírta a család- és gyermekjóléti központok kialakítását. Belváros-Lipótváros Önkormányzat Képviselő-testülete 239/2015. (XI.12.) számú B-L.Ö. határozatával elfogadta az Egyesített Szociális Intézmény alapító okiratának módosítását család- és gyermekjóléti központ létrehozásáról.

Budapest Főváros területén abból adódóan, hogy a Központok létrehozásának elképzelése a járási székhely településeinek ellátásához kapcsolódott, egyfajta hibrid, az eredeti elképzelésekhez nem annyira illeszkedő, ellenben a kerületi sajátosságokhoz jobban alkalmazkodó rendszer jött létre, melyben a szolgáltatási funkciók és az azokhoz való hozzáférés nem választódik el élesen. Ez alól nem kivétel a Belváros sem, hiszen kerületi összehasonlításban is, az egyik legkompaktabb módon került megszervezésre az ellátás és így a helyi igényekre érzékenyen reagálva, szinergiában, fluidan kezelhető módon tud megvalósulni.

Személyi és tárgyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti Központ továbbra is a Havas u. 2. szám alatti épületben nyújt szolgáltatásokat, mely mind infrastrukturális, mind tárgyi feltételeiben megfelel a jogszabályi előírásoknak. Korábban az Intézmény adott helyet az Egyesített Szociális Intézmény székhelyének, a 2023. nyarán történt székhelyváltás óta telephelyként működik. A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ égisze alatt tárgyévben 3 kollégával működött az esetmenedzseri csoport, akiknek elsődleges feladata a hatósági érintettségű gyermekvédelmi ügyekben a Gyámhatóság döntéshozatalának előkészítése, segítése, illetve a jogerős hatósági ügyekben a családok és az őket segítő szakembercsoport koordinálása. Ehhez az egységhez tartoznak még az adminisztratív feladatokat támogató asszisztens és a speciális szolgáltatásokat nyújtó tanácsadók, úgy, mint jogi-, pszichológiai tanácsadó, mediátor, családterapeuta, illetve a kizárólag ifjúsági prevenciók feladatokat ellátó utcai szociális munkás is. A speciális szolgáltatások körébe tartozó óvodai- és iskolai szociális segítők 6 fős munkacsoportja korábban a Falk Miksa utcai telephelyünkön került elhelyezésre, azonban az intézményvezetői operatív csoport átköltözésével a Belgrád

rakpart 27. szám alatti új székhely irodaszintjére, 2023 áprilisában lehetőség nyílt ezt a csoportot is integrálni Havas utcai épületbe.

A Központ részeként a Havas utcai épületben található a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat is, ahol a tárgyév folyamán a szakmai vezető irányításával 4 családsegítő és egy asszisztens biztosította a szakmai feladatok ellátását. Ennek eredményeképpen egy könnyű átjárhatóságot és hozzáférést biztosító, komplex szolgáltatási csomaggal állunk a helyi lakosság rendelkezésére. Szolgáltatásainkat a kerület lakosai térítésmentesen vehetik igénybe.

Korábbi terveinknek megfelelően sikerült az üres álláshelyeket feltölteni és a személyi állományt a lehetőségekhez képest stabilizálni. Azzal, hogy az összes szakmai egység egy telephelyre került, a szolgáltatások minőségében is erőteljes javulást sikerült elérnünk, mellyel kapcsolatban ügyfélkörünk és a velünk kapcsolatban álló észlelő- és jelzőrendszeri tagok, illetve egyéb partnereink részéről is pozitív visszajelzések érkeztek. Mindez nem azt jelenti, hogy nyugodtan hátradőlhetünk, hiszen ez a szakmatérület folyamatos kihívások elé állítja a benne dolgozókat. Legfőbb feladatunk a 2024. évben a korszerű humán-erőforrás gazdálkodás, és a lehető leghatékonyabb változásmenedzsment kialakítása a szolgáltatási minőség és minél jobb ügyfélkiszolgálás fenntartása, javítása érdekében.

2.1.1 A család-és gyermekjóléti szolgálat feladatait ellátó szakmai egység

Családsegítés

A családsegítés olyan mindenki számára hozzáférhető szociális alapszolgáltatás mely életkorhoz, jövedelemhez, szakértői véleményhez nem kötött, önkéntesen és térítésmentesen igénybe vehető kerületünk lakosai számára. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a kormányhivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelölhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A beérkezett jelzések alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő érintett családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élő, a tartós betegek, a

szenvdélybetegek, a pszichiátriai betegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat

Gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatás a 18 év alatti korosztály érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával kell, hogy biztosítsa a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek számára szükséges feltételek megteremtését, hogy hazagondozható legyen családjához. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez. 2016. január 1-e óta család- és gyermekjóléti szolgálat beavatkozási lehetőségei az alapellátás keretében kezelhető problémák körére korlátozódnak, a hatósági intézkedések szakmai feladatai a család- és gyermekjóléti központokra hárulnak.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvdélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszerhez tartozó személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A szociális segítő folyamat

A szolgáltatásba bevont – jelzést követően megkeresett vagy önkéntesen segítséget kérő - ügyfelek a szolgáltatás igénybevételének feltételeiről teljes körű tájékoztatásban részesülnek, majd sor kerül az első interjúra és a probléma definiálására. Ezt követően családsegítő munkatársaink ajánlják az intézményben igénybe vehető szolgáltatásokat, majd a közösen elkészített cselekvési terv alapján megkezdik az együttműködést.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai

- szociális segítő tevékenység
- információnyújtás
- ügyintézés
- közvetítés más szolgáltatások felé
- életvezetési-, nevelési tanácsadás
- álláskeresési-, képzési tanácsadás, álláskereső klub
- családi gazdálkodási-, hátralek- és adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- közösségszervezés (csoportok, klubok, szabadidős tevékenységek, tábor)
- egyéni iskolai felzárkóztatás, beilleszkedés segítése
- adománygyűjtés, adományközvetítés

Közösségszervezés

A Szolgáltatnak a 2023-as évben a Fővárosi Állat- és Növénykert jóvoltából lehetősége nyílt arra, hogy július-augusztus folyamán egy hetes nyári napközis táborral támogassa 10 fő, V. kerületi, a gyermekvédelem látókörében lévő gyermek napközbeni felügyeletének és nyári programjának megoldását.

A felnőtt korú, zömében idős, egyedül élő ügyfeleinknek a karácsonyi ünnepekre való felkészülés jegyében kézműves programot szerveztünk.

Adományközvetítés

A Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete V. kerületi Szervezete minden hónapban átlagosan 40 csomagot biztosít az egyedülálló és családos rászorulóknak, emellett lehetőségük van bútor, ruházat és tisztálkodási szerek, illetve egyéb higiéniai termékek igénylésére is közvetítésükkel. A helyi szervezőkkel a Szolgálat jó szakmai kapcsolatot ápol, segítségükre, támogatásukra minden esetben számíthatunk. A 2023. szeptemberében ellátott családok színvonalas családi napon vehettek részt, mely során múzeumba látogattak, majd egy közös ebéden vettek részt. Ügyfeleink közül 7 felnőtt és 10 gyermek vett részt a programon.

Minden évben örömmel fogadják ügyfeleink a helyi önkormányzat mikulásra, karácsonyra és a húsvéti ünnepekre biztosított ajándékesomagjait.

2023-ban tovább folytatódott az együttműködés Intézményünk és a Tündérpakk Alapítvány között, akik eseti kérésck alapján ruhaneművel, lakástextillel támogatták ellátottjainkat.

2023-as évben több alkalommal kért Szolgáltatunk segítséget ellátottjaink részére - A Nyugodt Szívvel a Lakhatásért Alapítványtól - akik minden esetben egyedi kérelem alapján elbírálás után 60-80 ezer forinttal támogatták krízisbe került, nagymértékű lakhatási adósságot felhalmozott ügyfelcinket. Ugyanílyan segítséget nyújtott az ügyfelek részére az Eranus Alapítvány.

Az Ukrán háború elől menekülő családokat tárgyévben közvetítésünkkel a Református Diakónia, a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány Jezsuita Menekültszolgálat és a Habitat for Humanity Hungary háztartási gépekkel, eszközökkel, tanszerrel, tisztítószerrel, különböző fejlesztő és felkészítő szolgáltatásokkal, lakhatási támogatás biztosításával segítette. Ezen kívül több alkalommal vettük igénybe önkéntes tolmácsok segítségét is.

Családi gazdálkodási-, hátralék- és adósságkezelési tanácsadás

Szolgáltatunk a kerületben élő lakhatási hátralékot felhalmozott szociálisan rászoruló emberek számára hátralékkezelési szolgáltatást biztosít. A 2023. évben kérelem benyújtására nem került sor.

Abban az esetben, amennyiben az ügyfél a hátralékkezelési szolgáltatásba nem bevonható, családsegítőink egyéni családi gazdálkodási tanácsadás és szociális ügyintézés keretében segítik életvezetésüket együttműködve az ügyben érintett szereplőkkel (pl. közüzemi szolgáltatókkal, munkáltatókkal, a helyi önkormányzattal, a városüzemeltetéssel, pénzintézetekkel, Államkincstári folyósító és kifizetőhelyekkel, valamint civil szervezetekkel).

A család- és gyermekjóléti szolgálat egyéb tevékenységei

- környezettanulmányok készítése (helyi önkormányzat, gyámhatóság, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, bíróság, kórházak, család- és gyermekjóléti szolgálatok, központok stb. részére)
- észlelő- és jelzőrendszer működtetése
- jelzésck fogadása és azok vizsgálata
- hatósági intézkedések szükségességének jelzése, kezdeményezése
- együttműködés a jelzőrendszer intézményeivel, tagjaival
- családlátogatás
- hivatalos ügyintézés, levelezés
- nevelési-gondozási terv alapján a Központ által szociális segítő tevékenységbe bevont ügyfelek segítése a hatósági intézkedés megszüntetése és/vagy visszagondozás céljából
- információnyújtás a társszervek felé
- dokumentáció vezetése
- szűnidei gyermekétkeztetés lebonyolítása

- prevenció

Szünidei gyermekétkeztetés

A képviselő-testület a 2023. évben a korábbiaktól eltérően, rendeleti szinten szabályozta a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szünidei étkeztetésének kérdését. A gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2023. (III.2.) számú önkormányzati rendeletben foglaltak alapján a képviselő-testület a nyári szünidei gyermekétkeztetés keretében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére a szülő, törvényes képviselő kérelmére a Gyvt. 21/C. (2) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti időtartamban – létszámi megkötés nélkül – önként vállalt feladatként, ingyenesen biztosítja. Az igények felmérése a Család-és Gyermejkölési Központ együttműködésével történik, a nyári szünetet megelőzően, legkésőbb az adott év május 01. napjáig. Belváros-Lipótváros Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Népjóléti Osztályának nyilvántartása szerint, az igénybevételek a következőképpen alakultak:

Szünidei (évközi) gyermekétkeztetés-tavaszi szünet

Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	10 fő
Gyermekeitkeztetést igénylők száma:	0 fő
Étkezési napok száma:	2 nap

Nyári gyermekétkeztetés

Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	10 fő
Ebből gyermekétkeztetést igénylők száma:	4 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, gyermekétkeztetésben résztvevő gyermekek száma:	5 fő (ebből 9 fő 26 napig, 8 fő a teljes időszakban részesült gyermekétkeztetésben)
Étkeztetési napok száma:	55 nap

Szünidei (évközi) gyermekétkeztetés- őszi szünet

Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	12 fő
Gyermekeitkeztetést igénylők száma:	0 fő
Étkezési napok száma:	4 nap

Szünidei (évközi) gyermekétkeztetés- téli szünet

Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	12 fő
Gyermekeitkeztetést igénylők száma:	0 fő
Étkezési napok száma:	8 nap

Igénybevétellel és ügyfélforgalommal összefüggő adatok

Forgalmi adatok
2023.

Ellátást igénybevevők száma 2023.			
	Igénybevevők együttműködési megállapodással (fő)	Egyszeri tanácsadást, szolgáltatást igénybevevők száma (fő)	Ebből gondozási nevelési terv megvalósításába központ által bevonva *
Fő	200	220	92
Család	77		34

* Hatósági intézkedés (védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel) alatt álló kiskorúak és családjaiknak a Család- és Gyermekjóléti Központ illetve a Gyámhatóság előírásainak megfelelő gondozása, tekintettel arra, hogy az esetmenedzserek szociális segítő tevékenységet nem folytathatnak.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint 2023. év

		Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 évesnél idősebb	Összesen	Családok száma
	Igénybevétel módja												
1	Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	7	11	24	10	3	6	15	6	7	89	77
2		Nő	8	2	25	11	8	14	28	9	6	111	
3		Össz	15	13	49	21	11	20	43	15	13	200	
4	Nem együttműködési megállapodás alapján	Központ által továbbított	3	3	5	1	1	1	6	1	0	21	181
5		Férfi	1	5	25	11	5	9	32	19	20	127	
6		Nő	3	8	28	8	6	13	49	24	46	185	
7		Össz	4	13	53	19	11	22	81	43	66	312	
8	Ebből hatósági intézkedésbe bevont személyek	Ebből központ által továbbított	0	7	23	16	2	12	20	9	3	92	34
9		Ebből egyszeri alkalmakkal	4	6	30	3	9	10	61	34	63	220	
10		Összesen (3-7 sor)	19	26	102	40	22	42	124	58	79	512	258

Szolgálatunk alapellátás keretében 2023-ban 200 fővel kötött együttműködési megállapodást. Férfi ellátottunk 89 fő volt, nő pedig 111. Az összesen 98 kiskorú ellátottunk közül a fiú gyermekek voltak többségben, összesen 52 fő, nagykorú ügyfeleinknél azonban ez az arány megfordul. 102 főből, 65 fő női igénybevevőt láttunk el. A 2022-es évben az arány a 62 éves és idősebb korosztály körében volt a legmarkánsabb, háromszorosa a női igénybevevők száma a férfiakénak, azonban a 2023-as évben az idős

korosztálynál ez szinte kiegyenlítődött, a jelentős eltérés idén 18 és 49 éves korosztályban fedezhető fel. Az önkéntes alapú együttműködésben 2023-ban 98 fő kiskorút és 102 fő nagykorú klienst láttunk el.

Az együttműködő családok összetétele típusok szerint
2023. év

Egyedül élő	14
Házastársi, élettársi kapcsolatban élők gyermek nélkül	6
Házastársi, élettársi kapcsolatban élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	17
Házastársi, élettársi kapcsolatban élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	9
Egy szülő/törvényes képviselő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	26
Egy szülő/törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	4
Egyéb	1
Összesen	77

Az alapellátásban részesülő 77 családból jelentős számban segítettünk egyszülős családokat, 26 olyan együttműködési megállapodást kötöttünk, amelyben egy szülő gondozott 1-2 kiskorút, és 4 olyan, amelyben egy törvényes képviselő három vagy több gyermek gondját viselte. 2022-ben ezen családok száma összesen 29 volt, idén 30. A növekedés nem számottevő, és a két szülős családban élőkhez képest nem jelentős különbség, azonban az összes családtípus között az egyszülős családok száma a legmagasabb.

Alapellátott családok száma elsődleges és halmozott problémátípusok szerint
2023.

Problémátípus	Elsődlegesen hozott probléma	Problémák halmozott száma
Életviteli problémák	2	17
Családi-kapcsolati konfliktus	13	44
Elhanyagolás (fizikai, lelki)	10	26
Bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális)	4	16
Gyermekevelési probléma	11	33
Beilleszkedési nehézség	1	13
Magatartás- és teljesítményzavar	9	14
Fogyatékoság, mentális retardáció	0	6
Mentális betegség	6	28
Szenvedélybetegség (alkohol-, kábítószer-, játékfüggőség)	0	4

Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	3	9
Anyagi, lakhatási problémák	14	26
Foglalkoztatással kapcsolatos probléma	1	9
Ügyintézésrel kapcsolatos	0	33
Információkéréssel kapcsolatos	1	35
Egyéb	2	11
Összesen	77	324

*a kapcsolatfelvételnél a családoknál elsődlegesen megjelenő problémákat tartalmazza

** a családoknál az együttműködési folyamat során felderített problémákat tartalmazza, a kiinduló problémákkal együtt

Veszélyeztetett kiskorúak

A Gyvt. 6. § (5) bekezdése nevesíti a gyermeknek az Alaptörvényből levezethető, minden embert megillető jogát, miszerint joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak. Míg a (6). bekezdés kitér arra, hogy a gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretlei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen továbbá, hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.

A Gyvt. 6. § (1) bekezdése szerint a gyermeket megilleti a saját családi környezetében való nevelkedés, azonban a Gyvt. 7. § (1) bekezdése szerint, ha az a gyermek érdeke, a törvényben meghatározott esetekben és módon elválasztható családjától, szüleitől. Amennyiben a saját családi környezet/léghő nem megfelelő, a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét nem szolgálja a gyermeknek, a jogszabályban meghatározott intézmények, szervek vagy személyek jogosultak és kötelesek közbelépni, és a gyermeket védelembe helyezni. Ezen jogok érvényesítése a gyermekvédelmi rendszer és ezen belül a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

Veszélyeztetett kiskorúak (0–17 évesek) adatai

2023. év

Sorszám	Okok	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
1	Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	144

2	Környezeti főcsoport összesen (a gyermek környezetéből kell kiindulni)		111
3	Ebből (02-ből):	lakhatási probléma	3
4		szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)	28
5		családi konfliktus	25
6		szülő(k) betegsége	1
7		gyermek családon belüli bántalmazása	13
8			10
9			4
10		gyermek elhanyagolása	11
11			13
12		iskolai kirekesztés, erőszak	3
13		kortárs csoport negatív hatása	0
14	Magatartási főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		5
15		drogfogyasztás	0
16		csavargás	1
17	Egészségi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		17
18		magatartás- vagy tanulási zavar	9
19	Anyagi főcsoport összesen (az érintett gyermekekre vonatkozóan)		11
20	Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek		34
21	A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) a központ felé továbbított esetek száma		56
22	Ebből (32-ből):	hatósági intézkedés kezdeményezése miatt	42
23		központ által nyújtott speciális szolgáltatások miatt	14
24	A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül (01 sor) súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlenül hatósági intézkedésre javasolt esetek (a központ értesítése mellett) száma		3
25	Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én		77

A veszélyeztetettség megszüntetésével kapcsolatos feladatok, folyamatok

A Szolgálattal kapcsolatban lévő szülők folyamatos támogatást kapnak a gyermek(ek) gondozásának, ellátásának és nevelésének megszervezésében. Különböző szolgáltatások biztosításával (pszichológiai-, mentálhigiénés-, nevelési tanácsadás, pár/családkonzultáció, mediáció, jogi segítségnyújtás) a családban jelentkező működési zavarok megszüntetéséhez, a családi konfliktusok megoldásához járul hozzá a gyermekvédelem. Egyes esetekben, a körülmények alapos feltárása és a gyermekkel kapcsolatban lévő hozzátartozók, szakemberek bevonása után mérlegelésre kerül, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e önként igénybe vehető alapellátással, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van-e szükség.

Azokban az esetekben, ha a család nem működik együtt és a gyermek veszélyeztetettsége nem szüntethető meg az alapellátás keretén belül, akkor esetkonferencia kerül összehívásra, melyen részt vesznek a szülők, a Család- és Gyermekjóléti Központ csejmenedzser és a gyermekkel foglalkozó szakemberek, valamint a folyamatba bevonható támogató személyek. Ha a probléma részletes megvitatását és a megoldások keresését követően is fennáll a hatósági intézkedés kezdeményezésének szándéka, úgy javaslatételre a Szolgálat megküldi iratanyagát GYVR rendszeren belül a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, aki együttműködik a gyámhatósággal.

Amennyiben a gyermek életét, testi-, lelki épségét közvetlen súlyosan veszélyeztető helyzet áll elő, úgy a Szolgálat közvetlenül is tehet ideiglenes elhelyezésre vonatkozó javaslatot a Kormányhivatal Gyámügyi Osztálya felé. Ebben az esetben – a közvetlen veszély megszüntetése érdekében – a gyermeket 30 nap időtartamban kiemelik a családból. Ez alatt megtörténnek a szükséges szakértői vizsgálatok, melyek eredményeképpen a gyermek vagy visszakérül a vérszerinti családba, vagy nevelésbe vétel keretében a gyermekvédelmi szakellátás gondoskodásába kerül.

A veszélyeztetettség megszüntetése minden esetben a szakmai etikai szabályok és a hatályos protokollok betartása mellett, a szociális munka eszközeivel, módszereivel történik.

Szolgálatunk látóterébe 2023-ban 13 olyan eset került, amelyben lelki, fizikai vagy szexuális bántalmazás érintettje volt kiskorú gyermek, ebből 9 esetben tettünk lépéseket hatósági intézkedés kezdeményezésére.

Lelki, illetve fizikai elhanyagolással kapcsolatban 28 esetben dolgoztunk, amelyekből 7 esetben kezdeményeztünk hatósági intézkedést.

Átmeneti gondozás

Abban az esetben, ha egy család átmeneti jelleggel olyan életvezetési nehézséggel küzd, amely miatt a gyermek családban történő nevelkedése ideiglenesen nem megoldható, a törvényes képviselőnek lehetősége van a kiskorú átmeneti gondozását kérni. A gyermekek átmeneti gondozása feladatot Belváros-Lipótváros Város Önkormányzata a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Gyermek Átmeneti Otthonával, 1 fő férőhely biztosítására kötött ellátási szerződéssel teljesíti. A 2023. évben a törvényes

képviselő kezdeményezésére a Gyermek Átmeneti Otthona egy, családon belüli erőszak és átmeneti lakhatási nehézségek miatt veszélyeztetett V. kerületi gyermeket látott el.

A lakhatásukat veszített családok részére (ideértve a gyermekeiket egyedül nevelő egyszülős családokat, válsághelyzetben lévő bántalmazott szülőket és gyermekeiket) átmeneti elhelyezés és gondozás lehetőségét nyújtja a családok átmeneti otthona. Az elsődleges cél a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése, a családból történő kiemelés megelőzése azon családok esetében, akiknél az átmeneti elhelyezés és gondozás hiányában a gyermekeket el kellene választani családjuktól. Belváros-Lipótváros Város Önkormányzata az S.O.S Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthonával kötött ellátási szerződés alapján biztosítja az ellátást az V. kerületi családok számára. Tárgyévben egy 4 fős család elhelyezését biztosította ez az ellátási forma, akik már az előző évben is a családok átmeneti otthonának lakói voltak. A család gondozása 2023. szeptember hónap során lezárult a családok átmeneti otthonában, ahonnan piaci alapon bérelt lakásba költöztek kerületünkben.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, amelyet a Védőnői Szolgálattal szorosan együttműködve végzünk. Jogszabályi kötelezettségünknek eleget téve minden esetben tájékoztatjuk az anyát, az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, lakhatási lehetőségekről.

2023. év tapasztalatai

Humán-erőforrás gazdálkodási problémák

A szociális szakmát és ebben a gyermekvédelmet sújtó előregedés és munkaerő elvándorlás, a gyermekvédelmi munkára jellemző átlagon felüli felelősség és adminisztrációs terhek miatti fokozott elhasználódás, a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai munkájára és humán-erőforrás gazdálkodására negatív befolyást gyakorolt. A fluktuáció szakmai nehézségekkel jár, hiszen tapasztalt szakembert nem könnyű találni, míg a pályakezdő vagy más szakmaterületről érkezett kollégák számára a speciális tudásanyag átadása, a jogszabályok és protokollok elsajátítása, a jelzőrendszeri kapcsolatok kialakítása, a helyismeret megszerzése, az ágazati és ágazatközi struktúrák feltérképezése hosszú időt vesz igénybe, ezért az új kollégák terhelhetősége ebben az időszakban kisebb, komplexebb ügyekkel nem tudjuk megbízni őket. Ezzel arányosan a tapasztaltabb kollégákra mennyiségileg és minőségileg is sokkal több és nagyobb feladat hárult. Ezeket a folyamatokat a folyamatosan rendelkezésre álló szupervíziós és mentálhigiénés támogatás sem tudja minden esetben ellensúlyozni. A családsegítés érzékeny folyamat, amely a helyismereten, a személyes kapcsolatokon, a kölcsönös bizalmon és kiszámíthatóságon kell, hogy alapuljon. A családsegítő váltás, az együttműködést mindkét fél részéről nagyban megnehezíti, mivel a családok az otthonukba engedik be és életük legintimebb részleteibe avatják be munkatársainkat. 2023. évben 5 fő családsegítő státusz tudtunk betölteni, az álláshelyeken a fluktuáció nem szűnt meg, de jelentősen mérséklődött. Optimális esetben a szakmai egység 6 családsegítővel működne, azonban jelenleg 2 fő munkatársunk GYED illetve GYES ellátásban résztül és mivel

hónapokon belül számíthatunk visszatérésükre, így álláshelycikat határozott időre betölteni nem tudjuk.

Feladatellátás

Szolgálatunk a 2023. évben nagy hangsúlyt fektetett a személyes kapcsolat felvételére, azok stabilizálására, mind az ügyfelekkel, mind a jelzőrendszer tagjaival. Ez a lehetőség könnyebbé jelent a munkatársainknak és az ellátott családok számára is, hiszen feladatellátásunk sikeréhez hozzájárul a személyes kapcsolataink fejlesztése, bizalmi munkakapcsolatok kiépítése. Azonban a korábban szükséges online kapcsolattartást is megtartottuk lehetőségként, hogy időbeli és térbeli akadályokat elhárítsunk.

Szolgálatunk 2023. év végén 5 fő családsegítővel működött, munkatársaink között a nemek aránya kiegyenlített volt, két férfi és három nő kolléga dolgozott az ügyekben. A Szolgálat szakemberei felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, folyamatosan bővítik ismereteiket a jobb minőségű ellátás biztosítása érdekében. Célunk, hogy a jelenlegi és jövőbeni klienseinknek minden esetben személyiségüknek és ügycsoportjuknak megfelelő, speciális ismeretekkel rendelkező szakembert tudjunk biztosítani.

A 2023. évben az aktív korú lakosság körében továbbra is gondot jelent a munkanélküliség, a lakhatási problémák, az anyagi nehézségek. A családok közül az egyszülős családok, a bérleményben élők és a bejelentett lakcímmel nem rendelkezők kerültek a leginkább szociálisan kihatástalannak tűnő, marginalizálódott élethelyzetbe.

Az 50 év felettiek elsősorban ügyintézésben, információnyújtásban, ellátásszervezésben és jogosultságaik megszerzésében kérték a szolgálat segítségét. Az idősebb korosztály számára a digitális ügyintézés nehézséget okozott és nem állt rendelkezésükre infrastruktúra a hivatalos ügyek intézéséhez. Folyamatosan jelentek meg az egészségügyi ellátásra, gondozásra szoruló idős ügyfelek, akiknek szociális étkeztetését és házi segítségnyújtásba történő bevonását a Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központtal szoros együttműködésben végezték munkatársaink.

2022-hez képest tovább nőtt szolgálatunk látóterében a pszichiátriai betegséggel, mentális zavarral élő, akár gyermeket is nevelő családok száma, ami szorosabb együttműködés kialakítását igényelte Intézményünk Közösségi Pszichiátriai Ellátását végző szakmai egységével.

A gyermekvédelmi alapellátást igénybevevők egy része önként keresi fel szolgálatunkat, elsősorban a gyermekük lelki- és magatartási problémáival, iskolai beilleszkedési nehézségeivel, családi konfliktussal, válás és/vagy gyermekelhelyezéssel, kapcsolattartással összefüggő probléma megoldásában kérnek segítséget.

A 2022-es év változást hozott, mivel nőtt az önkéntesen segítségkérők száma, amiben a 2023-as évben további fejlődés volt felfedezhető. Szolgálatunk fontos célkitűzése, hogy a kerület lakosai egyre nagyobb számban bizalommal, önkéntesen keressenek fel bennünket, tudva, hogy munkatársainktól professzionális segítséget kaphatnak. Az ügyfélkör másik részével a jelzőrendszerből érkező jelzések alapján veszik fel a kapcsolatot a családsegítők. A problémák észlelését a 2022-es évhez képest 2023-ban fejlődés jellemezte, hiszen változott a személyes kapcsolattartás módja és lehetőségei, szakmai megbeszélések, konferenciák formájában.

A gazdasági helyzet, a rezsiváltság, a környezeti hatások, társadalmi feszültségek, az egzisztenciális nehézségek sok feszültséget okoztak a családokon belül. Ezzel összefüggésben lelki, mentális zavarok nagyobb arányban jelentkeztek felnőttél, gyermeknél. Megnőtt a szorongásaik miatt önsértő magatartást mutató kamaszok száma. Ezen problémák megoldásában a Család- és Gyermekjóléti Központ helyben, térítésmentesen igénybe vehető speciális szolgáltatásai nagy segítséget nyújtottak.

A 2023. évben a tizenévesek után az egyre kisebb gyermekek körében is jelenséggé vált a bántalmazó, félelmet keltő, fenyegető viselkedés úgy az iskolai, mint az online környezetben. Ezeknek a jelenségeknek a megfigyelése, megelőzése és hatékony kezelése terén Család- és Gyermekjóléti Központunk óvodai- és iskolai segítőire támaszkodhattak kollégáink. Az óvodai, iskola szociális segítőik jelenleg is jelen vannak a köznevelési intézményekben, asszertivitást, kooperációt támogató tréningjeikkel.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ között folyamatos és szoros együttműködés zajlik úgy a szakmai és jelzőrendszeri munkában, mint a szolgáltatások biztosítása és a tudásmegosztás tekintetében.

2022-ben körületünkben is megjelentek az Ukrajnában zajló háború elől menekülő, ukrán, magyar, akár orosz anyanyelvű családok, 2023-ban azonban számuk mérséklődött, javarészt tartósan Budapestre telepedő családok maradtak látóterünkben. Ezen családok jelentős többségében szolgálatunk információval, szolgáltatáshoz irányítással, ügyintézésrel segítette elő az integrációt, van azonban példa a tartós együttműködésre és a gyermekvédelmi hatósági intézkedésre is.

***Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések alakulása
2023. év***

		Kiskorú	Nagykorú	Összesen
1	Egészségügyi szolgáltatók	19	4	23
2	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	12	5	17
3	Család- és Gyermekjóléti Központ	17	0	17
4	Kisgyermek napközbeni ellátása	0	0	0
5	Átmeneti gondoskodást nyújtók	1	0	1
6	Menekült befogadó állomás, átmeneti szállás	0	0	0
7	Köznevelési intézmény	37	2	39
8	Rendőrség	5	18	23
9	Ügyészség, bíróság	1	0	1
10	Pártfogó felügyelet	0	0	0
11	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	0	0	0
12	Áldozat segítség	0	2	2
13	OKIT	0	0	0

14	Állampolgár, érdekképviselői szervezet	16	14	30
15	Önkormányzat, jegyző	5	16	21
16	Foglalkoztatás felügyeleti hatóság	0	0	0
17	Katasztrófavédelem	0	0	0
18	Közüzemai szolgáltatók	0	0	0
19	Gyermekjogi/ellátottjogi/betegjogi képviselő	0	0	0
20	Hivatásos gondnok	0	0	0
21	Javítóintézet	0	0	0
22	Gyámhatóság, kormányhivatal	11	22	33
23	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	0	0	0
24	Büntetés-végrehajtás, büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő	0	0	0
Összesen		124	83	207
Érintett személyek száma		105	78	183

A 2023-as évben szolgálatunkhoz 207 jelzés érkezett, melynek 60%-a kiskorúakhoz kapcsolódott, és 40%-ban volt a jelzésben érintett személy nagykorú. Míg a kiskorúakhoz kapcsolódóan jellemzően egy alkalommal érkezett jelzés, addig a felnőtt lakosságban akadt olyan személy, akihez az év során több jelzés is kapcsolódott. A jelzéseket legtöbb esetben a felnőttek esetében a gyámhivatal, kiskorú lakosok esetében a köznevelési intézmények küldték. Az állampolgári jelzések mindkét ellátotti csoport esetében megközelítőleg azonos mértéket mutatnak. Kiemelkedő számot mutat a köznevelési intézmények jelzéscímeinek száma, két esetben még nagykorú tanuló esetében is jelzéssel éltek. A felnőttkorú lakosság esetében kiemelkedő számú jelzés érkezett a gyámhatóságtól, de jelentős mennyiségű jelzés érkezett az önkormányzattól valamint az állampolgári jelzések mennyisége is jelentős.

Intézményünk kiemelt célja, hogy az észlelő- és jelzőrendszerrel naprakész, friss kapcsolatot építsen ki és tartson fent, annak érdekében, hogy területünk lakosai igényüknek, helyzetüknek megfelelő ellátásban részesülhessenek.

Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, panaszvizsgálás eredménye

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai működésével kapcsolatban a 2023. évben szakmai ellenőrzésre nem került sor.

Jövőkép

Elsődleges feladatunk a család- és gyermekjóléti szolgálat stabil szakembergárdájának megteremtése, a megszerzett stabilitás megőrzése. Alapvető igény jogszabálykövető működés és a szakmai standardok érvényesítése, a szolgálat munkájának transzparenssé tétele a helyi lakosság számára, és a bizalom megerősítése az ügyfélkörrel.

Az elmúlt két évben újra éledő jelzőrendszeri szegmensek aktivitásának és együttműködésének újra strukturálása, támogatása, az együttműködés spektrumának szélesítése folyamatos. Mindezekről a helyi együttműködések aktívabbá válását és az észlelések számának folyamatos növekedését reméljük.

Célunk egy helyi igényekre érzékenyen és rugalmasan reagáló, széles szolgáltatási spektrumot nyújtó, a helyi ágazati és ágazatközi együttműködésekben kooperatívan működő szervezet megteremtése.

2.1.2 A család-és gyermekjóléti központ feladatait ellátó szakmai egység

Család-és Gyermekjóléti Központ

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat biztosít.

A Központ feladatellátás során a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló eseményrendszelési feladatokat és a jogszabályban meghatározott speciális feladatokat lát el. A gyermekek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor-szemleges egységes elvek és módszertan alapján végzi munkáját.

A Család-és Gyermekjóléti Központ feladatait részletesebben az 1997. évi XXXI. törvény, az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 64. § (4) bekezdése, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 6-33. §-a tartalmazza.

A család- és gyermekjóléti központok a jogalkotói szándék szerint négy kiemelten fontos funkciót látnak el:

1. hatósági előkészítő, és hatósági döntést követő gyermekvédelmi munka
2. speciális szolgáltatások biztosítása
3. prevenciós munka
4. tudásközpont

A Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai, feladatai részletesen

Esetmenedzseri munka

A Központban folyó munka gerincét képezi az esetmenedzseri munka, mely elsősorban a hatósági eljárásban érintett családokkal folytatott egyéni esetkezelést értjük. Az esetmenedzser kizárólag gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el.

- a család- és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve előkészíti és kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve a visszahelyezett gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Az esetmenedzserek hivatást képeznek a Szolgálat családszolgáltatói és a Gyámhatóság között. Munkájuk, szakmai szerepvállalásuk során lényeges feladat az objektivitás, semlegesség megtartása. A Központnál dolgozó esetmenedzserek mindegyike felsőfokú végzettséggel rendelkezik, magasan képzett, tapasztalt szakember. 2023-ban minden státuszt betöltve sikertelenül stabil feladatellátást biztosítanunk.

Az esetmenedzseri feladatellátással összefüggő szociális diagnózis felvétele 2023-ban sem tudott megvalósulni, hiszen nincs a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei között végzett diagnosztika és ahogy a megelőző években, úgy 2023. évben sem volt elegendő képzési kapacitás e területen. Mindez azért nem okoz problémát a szolgáltatásban, mivel a diagnosztika elsődleges feladata a szolgáltatási hiátusok feltárása, illetve a szakmai esetkezelésben történő elakadás indokainak feltárása. A terület méretéből és átlagon felüli szolgáltatási ellátottságából adódóan ritkán fordul elő ilyen típusú elakadás, illetve a széleskörű szakmai hálózatra támaszkodva többnyire sikerül áthidalni a felmerülő problémákat.

A Család- és Gyermekjóléti Központ szoros egységben dolgozik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival. Az eset súlyosságától függően, illetve hatósági

intézkedés (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, nevelésbe vétel) esetén a családsegítő és az esetmenedzser közösen dolgozik azon, hogy megszüntesse a gyermek veszélyeztetettségét.

Központ esetmenedzseri csoportjának szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint 2023. évben

Sorszám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	52 éves és idősebb	Összesen (a-i oszlopok)	
			éves										
			a	b	c	d	e	f	g	h			i
1	Jogerős hatósági intézkedésben érintett,	Férfi	1	9	22	14	4	6	12	9	3	80	
2	esetmenedzseri	Nő	2	8	22	11	5	18	29	7	5	107	
3	levegényeséget igénybe vevők	Összesen	3	17	44	25	9	24	41	16	8	187	
4		Ebből (03-ból): szolgálat által továbbított/szolgálatból érkező	1	6	34	18	1	18	20	7	1	106	

Az jogerős hatósági intézkedésben érintett ellátottak száma a 2022. évhez képest 44,6%-kal emelkedett. A jogerős intézkedésben érintett családok kísérésén kívül esetmenedzsercink azokban az ügyekben, melyekben vélelmezhető a gyermek(ek) oly mértékű veszélyeztetettsége, mely a hatósági intézkedés irányába mutat, már a felderítési szakaszban becsatlakoznak a szolgálat családsegítőjének munkájába, hogy segítsék a folyamatot, minél mélyebben megismerhessék a család működését és így szakmailag helytálló és megalapozott javaslattal élhessenek a gyámhatóság felé.

Természetesen nem minden esetben történik hatósági intézkedés, az esetek közel felében sikerült alapellátási együttműködésben olyan szolgáltatásokat, tanácsadásokat biztosítani a családok számára, mellyel a hatósági beavatkozás elkerülhető és a veszélyeztetés megszüntethető volt. Ez magyarázza, hogy míg a 2023-as évben 187 ellátott, ebből 89 kiskorú volt érintett hatósági ügyben, melyből 59 ügyet a Szolgálat delegált, addig a Központ részéről tényleges hatósági intézkedésre tett javaslatok száma mindösszesen 44 lett.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek kiskoriúak és 18. élet betöltött fiatalok száma korcsoportok szerint 2023. évben

Sorszám				Védelemba vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szak- ellátásból kikerült	Összesen: (a-d oszlopok)	Ebből (e- ből): lány
				a	b	c	d	e	f
99	Összes érintett száma (fő)			43	2	7	2	54	28
2	Ebből (99- ből):	0-2	éves	0	0	0	0	0	0
3		3-5		6	0	0	1	7	2
4		6-13		22	2	2	0	26	15
5		14-17		14	0	5	1	20	10
6		18 –		1				1	1
7	Ebből (99-ből): lány			23	0	5	0	28	
8	Ebből (99-ből): hátrányos helyzetűnek minősített							5	
9	Ebből (99-ből): halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített							0	

Legnagyobb számban továbbra is a védelemben vétel alatt álló gyermekek vannak, ők az ellátottak 80%-át teszik ki. Ebben az esetben a gyermekek családjukban nevelkednek, de egy szorosabb kontroll és hatósági kötelezések mentén valósul meg az együttműködés a családdal. Az esetek döntő többségében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai is bevonásra kerülnek a folyamatba, hiszen az esetenedzserek szociális segítő munkát nem végezhetnek, ők a folyamat- és változásmenedzsment tevékenységeket, illetve az információ gyűjtést és feldolgozást végzik.

A Központ munkatársai számára az elsődleges prioritás, hogy a gyermekek családban történő nevelkedését segítsék, így minden rendelkezésünkre álló eszközt és szolgáltatást ennek a célnak a szolgálatába állítanak, melyben elkötelezett partnerek a társszervek és az észlelő- és jelzőrendszeri tagok is. Ez eredményezheti, hogy a kerületben az országos átlaghoz képest alacsony számban kerül sor a gyermekek családból való kiemelésére és az esetek többségében a gyermekek nem szakellátásba, hanem a nevelésükre alkalmas családtaghoz vagy ritkábban átmeneti ellátásba kerülnek.

Speciális szolgáltatások

A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásait a kerület teljes lakossága számára térítésmentesen biztosítja, igénybevételek feltételrendszere egyszerű, a kapacitások kielégítőek, az igényekhez igazodnak, így várólista nincs. 2023-ban minden esetben biztosították a kért szolgáltatást. A szolgáltatások iránt az igény a lakosság körében folyamatosan növekszik, a szakemberek munkájával kapcsolatban zömében pozitív visszajelzések érkeznek.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a mentálhigiénés célú ellátások iránt mutatkozott a legnagyobb igénybevételei szándék. A speciális szolgáltatások – különösen a tanácsadások – esetében évről-évre komoly problémát jelent, hogy az ügyfelek az előjegyzett időpontokon nem, vagy pontatlanul jelennek meg, távolmaradásukat, késésüket nem jelzik, aminek szankcionálására – elsősorban az együttműködésre kötelezettek esetében – nincs vagy alig van lehetőségünk, így a kihasználtság nem optimalizálható.

Speciális szolgáltatások keretén belül végzett tevékenységek és az azokkal ellátott személyek adatai a 2023. évben

Sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma (darab) (Halmazott adat)				Speciális tevékenység keretén belül ellátott személyek száma (fő) (Nem halmazott adat)			
		összes tevékenység száma	ebből (a-ből):			összes ellátott száma	ebből (e-ből):		
			jogerős hatósági intézkedés	központban végzett	szolgáltatásokhoz kihelyezett		jogerős hatósági intézkedés	központban ellátott	szolgáltatásokhoz kihelyezett
a		b	c	d	e	f	g	h	
1	Kapcsolattartási ügyelet	20	1	20		11	5	1	5
2	Utcai (lakótelep) szociális munka	198				138			
3	Kórházi szociális munka	0				0			
4	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	1201				2295			
5	Szociális diagnózis felvétele	0				0			
6	Készletléti szolgálat	3							
7	Jogi tanácsadás	73	1	73	0	25	1	25	0
8	Pszichológiai tanácsadás	267	10	257	0	29	10	29	0
9	Mediáció	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Családkonzultáció	6	0	0	0	39	10	29	0
11	Család-és pártérápia	86	12	86	0	34	12	34	0
12	Munkaküldéssel, oltalmazottakkal végzett tevékenység	87	2	3	84	20	2	2	18
99	Összesen (01-12 sorok összege)	1941	26	455	84	2591	40	120	23

Jogi tanácsadás

A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ ingyenes igénybe vehető szolgáltatása a kerületi lakosok számára. A jogi tanácsadó heti egy alkalommal tart ügyfélfogadást, ezeken az alkalmakon átlagosan 3-4 esettel kapcsolatban nyújt tanácsadást. A szolgáltatást előzetes időpont egyeztetést követően tudják az ügyfelek igénybe venni. Az elmúlt évben elsősorban válással, gyermekelhelyezéssel kapcsolatos problémák, távollattartás, felügyelt kapcsolattartás és egyéb családjogi kérdések, ingatlan- és hagyatéki ügyek, adósságrendezéssel, végrehajtással, kilakoltatással, lakáshitelekkel kapcsolatos kérdésekkel keresték fel a szolgáltatást.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés szorosabbá tette, tudásközpont funkcióink betöltése céljából és a kölcsönös segítségnyújtás szokásának meghonosítása érdekében az év folyamán többször is előfordult, hogy kollégák, társszervek képviselői számára is nyújtott a központ - elsősorban gyermekvédelmi kérdéseket érintően - jogi segítséget.

Mediáció

A mediáció, másképpen közvetítés, akkor használható eszközként egy problémás helyzetekben, ha az ebben részt venni kívánó felek nyitottak arra, hogy külső segítséggel, de közösen keressék a megoldást egy adott konfliktusra. Az objektív, élethelyzetbe be nem vonódott szakember feladata, hogy segítse a probléma közös definiálását, és a felek közötti kölcsönös megértésen alapuló konszenzusos megoldás létrejöttét.

Többségében válófélben lévő szülők gyermekelhelyezéssel kapcsolatos problémái, illetve szülő-gyermek kommunikációs nehézségek kerülnek a mediáció fókuszába, azonban szolgáltatásunkat igyekszünk kiterjeszteni egyéb területekre is, így olyan színterekre, mint az iskolai konfliktusokban történő közvetítés, kiegészítve resztoratív (jóvátételi, helyreállítást célzó) eljárások alkalmazásával.

Pszichológusi ellátás

Az ellátás sajátossága, hogy terápiás lehetőségeket nem rejt magában, a pszichológus tanácsadás, konzultáció keretein belül végzi a feladatot. Amennyiben terápiás ellátás szükségessége felmerül, szakemberünk ügyfelét a megfelelő szolgáltatásba delegálja, információval látja el a számára legmegfelelőbb támogatás igénybevételének módjáról, szükség esetén bevonja szociális szakembereinket az ügyfél ellátásába.

A tanácsadás igénybe vevői 2023-ban elsősorban szorongásos zavarok, életvezetési elakadások, trauma-, gyász- és veszteség feldolgozás, akut krízishelyzet megoldása céljából keresték fel szakemberünket. Emellett a pszichológus rendszeresen részt vesz az ügyfelek állapotfelmérésében, megfelelő ellátás irányába történő delegálásában, javaslataival és meglátásaival segíti az esetmunkát, szakmai segítséget nyújt az óvodai- és iskolai szociális segítők munkájához. Rendelkezésre áll az ESZI minden intézményegysége számára, amennyiben szakmai tanácsadásra szorulnak és rendszeresen találkozik az idősklubokban ellátott ügyfelekkel elsősorban csoportos tevékenységek keretében.

Családterápia

A családterápia olyan pszichoterápiás irányzat, amely a családi problémákat, családon belüli működési zavarokat a családi kapcsolatrendszeren keresztül közelíti meg és próbálja kiigazítani. Módszerében sokkal inkább a jelenre fókuszál, mint más pszichoterápiák, ugyanakkor foglalkozik a múltbeli történések, kommunikációs és kapcsolati minták hatásával is, mellyel hosszabb távú, mélyebb szintű eredményeket lehet elérni.

A feladatellátás megbízási jogviszony keretében, előzetes időpont egyeztetés alapján történik, heti 2 napon. A szolgáltatás növekvő népszerűségnek örvend, hatékony eszköz és segítség életvezetési nehézségekkel, transzgenerációs mintákkal, traumákkal, mentális problémákkal, gyásszal, krízishelyzetekkel, veszteséggel, diszfunkcionális működéssel küzdő családjaink számára.

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt biztosítja. A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet

ellátó szakembert. A kapcsolattartást megelőzően a felek megállapodást kötnek az intézménnyel, és megismerkednek a kapcsolattartás kereteit szabályozó házirenddel. Felügyelt kapcsolattartás esetén, az adott alkalom lezárásakor a kapcsolattartást felügyelő személy feljegyzésben rögzíti a történeteket. Megkeresésre kapcsolatügyleti naplók kivonatából történik a bíróság tájékoztatása.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A Család- és Gyermejjóléti Központ nyitvatartási idején túl köteles készenléti szolgáltatást üzemeltetni, melyet telefonos ügyelet formájában valósít meg. A szolgáltatás célja, hogy a nyitvatartási idő után felmerülő krízishelyzetek esetén is legyen Belváros-Lipótváros lakóinak lehetősége a segítségkérésre és azonnali, a veszélyeztető helyzet elhárítását célzó intézkedésre. A feladatot minden esetben felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező kolléga látja el, aki tisztában van a krízisintervenció alapvető szabályaival és birtokában van azoknak a tudásoknak, készségeknek, képességeknek, melyek a felmerülő helyzetek adekvát szakmai kezeléséhez, és az azonnali intézkedések megtételéhez szükségesek. A készenléti szolgálat telefonszáma a Központ összes online felületén megtalálható és az intézményegységekben is kifüggesztésre került.

Utcai szociális munka

Az utcai szociális munka feladata:

- a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,
- a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és
- a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás (esetünkben kerület) területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermejjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

2023-ben félállású, diplomás utcai szociális munkás látta el a feladatot. A kolléga nem csak a közterületeken tartózkodó gyermekek figyelemmel kísérésébe, megszólításába, hanem a felnőtt korú hajléktalan személyek jelzésébe, a fedél nélküliek ellátásával foglalkozó szervezetekkel való munka összehangolásába, a Központ prevenciók tevékenységeibe is aktívan bekapcsolódott.

Kórházi szociális munka

Kórházi szociális munkát az intézmény nem lát el, tekintettel arra, hogy illetékességi területén nincs kórház. Mindezek ellenére a kerületi lakosokat ellátó egészségügyi intézményekkel, azok gyógyító- és szociális tevékenységet ellátó szakembereivel szoros, jó együttműködést ápol, így sok esetben jeleznek és kérik a Szolgálat illetve a Központ munkatársainak együttműködését, segítségünket veszélyeztető-, vagy szociális irányú

beavatkozást igénylő helyzetekben, olyannyira, hogy tárgyévben az egyik legaktívabb észlelő- és jelzőrendszeri terület voltak.

2.1.3 Óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatás

Az óvodai- és iskolai szociális segítő szolgáltatás a Család- és Gyermekjóléti Központ legnagyobb kapacitással működő speciális szolgáltatása, ennek és a szolgáltatási főszodortól eltérő, elsősorban prevenciós célú, külső helyszíneken biztosított szolgáltatásainak köszönhetően külön feladatellátási csoportként működik az intézményegységen belül.

Maga a szolgáltatás csak a központok 2016. januári létrehozását követően, 2018. szeptemberétől került bevezetésre.

Szolgáltatási célok:

- a primer prevenció segítése, megerősítése a köznevelési intézményekben;
- a veszélyeztetett gyermek kiszűrése, a veszélyhelyzet megszüntetésében való segítségnyújtás;
- a 3-18 éves korosztály szociális és mentális jólétének javítása és az észlelő- és jelzőrendszer működésének erősítése;
- a gyermekek, a pedagógusok és a szülők részére adekvát szakmai segítség nyújtása és egyéb szakember (gyermek és ifjúságvédelmi felcllősk, védőnők, pszichológusok stb.) munkájának szakmai segítése, kiegészítése.

Az óvodai-iskolai szociális segítő munka igénybevételenek lehetősége az adott köznevelési intézményben minden gyermek alapvető joga, ahhoz egyforma csélllyel hozzá kell, hogy férjen minden gyermek, tanuló. Az óvodai és iskolai szociális segítő a helyi igényekre támaszkodik, a köznevelési intézményekkel folyamatos kölcsönhatásban, interakcióban áll. Az óvodás és iskoláskorú gyerekek és fiatalok képességeink, lehetőségeink legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében, a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában. Segíti a gyermek, tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását. Segíti a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában. Prevenciós eszközök alkalmazásával segíti a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését. Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felcllőst, akkor az óvodai és iskolai szociális segítő az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat a gyermek- és ifjúságvédelmi felcllőssel együttműködésben látja el.

Az Egyesített Szociális Intézmény Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központnak jelenleg 18 intézményben van feladat ellátási kötelezettsége.

Intézményünk óvodai- és iskolai szociális segítői munkájuk során a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, prevencióra helyezik a hangsúlyt. Személyesen vannak jelen az intézményekben az oktatási és nevelési intézmények vezetőivel előre egyeztetett fogadási időpontokban. Az adott intézményben észlelt vagy jelzett probléma esetén az óvodai és iskolai szociális segítő megvizsgálja a probléma hátterét, ehhez információkat gyűjt a gyermektől, pedagógustól vagy szülőtől, esetleg egyéb intézménytől, szakembertől. Amennyiben segíteni tud saját, vagy a köznevelési intézmény keretein belül a probléma megoldásában, úgy a rendelkezésére álló eszközökkel (tájékoztatás, tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, közvetítés szülő-gyermek, szülő-intézmény, gyermek-intézmény konfliktusban stb.) kezeli a problémát. Ha a probléma megoldása tanácsadással nem elérhető, delegálja a gyermeket/családot, a probléma jellegétől függően a család- és gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz, egyéb intézményhez, szakemberhez.

Az óvodai és iskolai szociális segítők szakmai ajánlása és a szolgáltatásra vonatkozó rendelet alapján a szociális segítők a következő munkaformákban dolgoznak az ellátott intézményekben: egyéni, csoportos és közösségi tevékenységek. A prevenciós munka az óvodai és iskolai szociális segítségnek egy olyan formája, amely a segítő tevékenység egészét áthatja a jelzőrendszer működtetésén át az egyéni segítő beszélgetéseken keresztül. Másrészt megvalósulhat konkrét problémahelyzetek megoldásakor (pl.: szerhasználat, bullying), valamint tervezett és programszerű módon, a kialakult veszélyeztetettség megelőzését célzóan, a résztvevők lelki egészségének védelme érdekében.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő csoport a 2023-as év tavaszán telephelyet váltott. A korábban működő Falk Miksa utcai telephelyről a Család- és Gyermekjóléti Központba költözött. Ezáltal szorosabb szakmai kapcsolatot tudtak kialakítani a többi szakmai egységével, a családszociális szakemberekkel, eszményekkel és más szakemberekkel.

A munkacsoport 2023-ban 6 főből állt, akik a rendeletben előírt végzettségeken túl más egyéb diplomával, képzettséggel is rendelkeznek: interdiszciplináris családtudomány mesterképzési szak diploma, gyásztanácsadó, gyermekjogi oktató. A tavalyi évben 3 fő elvégezte a kötelező óvodai- és iskolai szociális segítő képzést. Több továbbképzésen is részt vettek a kollégák: családi életre nevelés kurzusa, meseterápiás képzés, drogzabzó képzés, aktivista mozgalomfejlesztő és resztoratív módszerek a kiégés ellen képzés. A csoportvezető elvégezte a szociális vezetőképzést.

A budapesti óvodai- és iskolai szociális segítők fórumán egész évben részt vett a csoport: A 2023-as év márciusában a csoportkoordinátorokkal közösen megtervezték az éves találkozásaink tematikáját, májusban az együttműködés kereteit bontják ki közösen egy szakmai napon, hogy egymástól tanulva fejlődhessenek a szakmai identitásunkban, és támogassák látókörünket. Másrészt jó alkalom a találkozásra, hogy megtalálják a közös hangot, és újabb szakmai kapcsolatokat építhessenek ki.

Részt vettek az UNICEF által megrendezett Minden Gyerekről című gyermekjogi konferencián, ahol létrejött egy párbeszéd a szakemberek, a szülők és a pedagógusok között a gyerekeket érintő legnagyobb aktuális kihívásokról.

Az V. kerületi Pedagógiai Szakszolgálat Pszichológus Team-jével is szorosabbra fűzték a szakmai kapcsolatot. Részt vettünk egy közös team-en is, ahol a kerületben dolgozó

iskolapszichológusok, az óvodapszichológus, szakmai koordinátoruk és az óvodai- és iskolai szociális segítő csoportja közösen vett részt.

Az oktatási-nevelési intézményekben a korábban megkötött együttműködési megállapodások szerint zajlott a munka 18 intézményben.

A következő intézményekkel van együttműködési szerződéses szakmai kapcsolatunk a kerületben:

- Tesz-Vesz Óvoda
- Játékkal- Mesével Óvoda két telephellyel (Kossuth és Alkotmány)
- Bástya Óvoda
- Balaton Óvoda
- Kisdeák Evangélikus Óvoda
- Szemere Bertalan Általános Iskola
- Hild József Általános Iskola
- Váci utcai Ének-zenei Általános Iskola
- Eötvös József Gimnázium
- Xantus János Két Tanítási Nyelvű Gimnázium
- Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
- ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium és Kollégium
- Veres Pálné Gimnázium
- Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium
- Deák Téri Evangélikus Gimnázium
- Szent-István Magyar- Angol Két Tanítási nyelvű Általános Iskola
- Innovatív Technikum, Gimnázium és Szakképző Iskola
- Piarista Gimnázium

A munkakör ismertsége és elismertsége növekedett az elmúlt évhez képest, a szociális segítők a személyes kapcsolataik kiépítésében látják eredményességüket. Az intézmények többségével hatékony, szoros együttműködésen alapuló kapcsolat alakult ki az évek során, az ott dolgozó gyermekvédelmi felelősökkel, pedagógusokkal, pszichológusokkal.

A köznevelési intézményekben megjelenő problémás esetek nagy része iskolai bántalmazás, osztályközösséget érintő nehézségek, szorongásoldás, viselkedési zavarok, szülőkkel való konfliktus helyzet, migráció és integráció, illetve pedagógiai szakvéleménnyel és jelzéssel kapcsolatos kérdések voltak a Család- és Gyermekjóléti Központ felé.

Az óvodákban, iskolákban nagy számban vannak különböző speciális nevelési igényű gyermekek, több nevelési- és oktatási intézményben előfordul autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek, valamint BTM-es, SNI-s gyermek. A problémák súlyossága függvényében többször volt szülőkonzultáció, több esetben került sor gyermekvédelmi jelzés megírására. Jelzés küldtek kollégáink pl.: elhanyagolás, étkezési zavar, bullying, indulatkezelési problémák, bántalmazás miatt. A gyermekvédelmi ügyekkel kapcsolatban szoros együttműködés van a szolgálat munkatársaival és kezd kialakulni a jelzőrendszer tagjaival. Az óvodai- és iskolai szociális segítők rendszeresen részt vettek az esettanulmányok, az

családsegítő szakemberek által szervezett esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon. Amennyiben szükséges volt, jelzéssel éltek a család- és gyermekjóléti központ felé.

Az óvodai- és iskolai szociális segítők szakmai feladatai a köznevelési intézményekben

Egyéni segítség keretein belül:

- Tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más problémát okozó területein, iskolákban jelentkező problémák kapcsán
- Információnyújtás elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a szociális ellátórendszerrel, ügyintézésben való segítségnyújtás
- Közvetítés a szülő-pedagógus, pedagógus-gyermek, gyermek-gyermek közötti konfliktusban, részvétel a pedagógus-szülő, gyermek-gyermek és szülő-szülő közötti megbeszélésen
- Pedagógus részére konzultációs lehetőség biztosítása
- Közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez
- Tanulók számára egyéni tanácsadás, a probléma megoldásában való segítségnyújtás

Közösségi munka keretein belül:

- Részvétel az intézmény által szervezett rendezvényeken, szülői értekezleteken, nevelőtestületi értekezleten
- Együttműködés az intézményekben belül a szülői szervezetekkel
- Együttműködés kialakítása a partner intézményekkel

Csoportban végzett munka keretein belül:

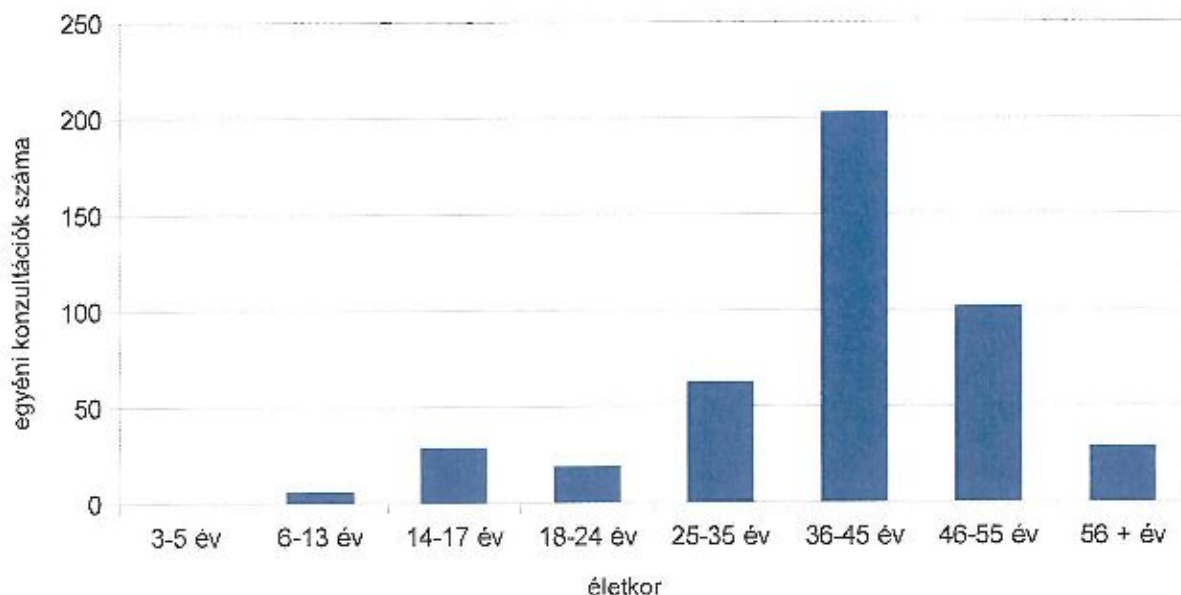
- Gyermek megfigyelése csoporthelyzetben pedagógus megkeresésére
- Szükség esetén az intézményben dolgozó szakemberek munkájának segítése
- Csoportfoglalkozás megtartása gyermekek, fiatalok számára (társas kapcsolataik építésének vagy fejlődésének elősegítése, prevenciós tevékenység végzése)
- Kommunikációs kompetencia fejlesztésének támogatása
- Az óvodai és iskolai, valamint kollégiumi csoportban jelentkező nehézségek problémák kezelésének, megoldásának támogatása

A 2023-as évben terepen valósultak meg a csoportfoglalkozások mind az óvodások mind az iskolások részére. Főként az intézményekben zajlottak a pedagógus és szülőkonzultációk is.

A tavalyi évben a KENYSZI halmozott statisztikai adatai szerint 6162 ellátottat ért el a munkacsoport, 851 alkalommal került sor egyéni konzultációra és 350 csoportfoglalkozás valósult meg. A csoportfoglalkozásokat a legtöbb esetben sikertű páros vezetés mellett megvalósítani a munkacsoporton belül vagy az adott intézményben dolgozó más segítő szakember bevonásával (pl.: pszichológus).

Az egyéni segítő beszélgetéseket a közintézményekben, illetve a Család- és Gyermekjóléti Központban is végeztünk.

KSH egyéni konzultációk száma életkor szerint

A diagram jól szemlélteti, hogy a KSH nem halmozott adatai alapján a legtöbb egyéni konzultációt (gyermek, szülő, szakember) a 36-45 éves korosztállyal végeztük a 2023-as évben. Ez abból adódhat, hogy a nevelési-oktatási intézményekben a pedagógusokkal végezzük a legtöbb konzultációt. A legkevesebb egyéni konzultációt a 3-5 éves korosztállyal (óvodás korúak) végeztük. Ez abból adódik, hogy a kerület óvodáiban az egyéni konzultációkat az óvodapszichológus végzi.

A nyári napközis tábor jó lehetőséget nyújtott a szakmai beszélgetésekre a pedagógusokkal, védőnőkkel, az óvodákban és iskolákban dolgozó szakemberekkel. Lehetőségünk volt, hogy az intézményekben megjelenő igényekre, szükségletekre reflektálva állítsuk össze a munkacsoport által kínált prevenciós programfüzetet, amelyet minden intézményhez el is juttattunk.

A kerületben minden évben megrendezésre kerül a Hárshegyi nyári tábor, melyen az V. kerület összes óvodája és általános iskolája részt vehet. Szervezett keretek között zajlottak a kézműves, játékos foglalkozások a gyermekeknek, amelyeken a részvétel önkéntes volt. A tábor az Önkormányzat szervezésében valósult meg, ahol az óvodai- és iskolai szociális segítők mindennap foglalkozásokat tartottak a résztvevőknek. A programokon, foglalkozásokon átlagosan 10-20 gyermek vett részt. Lehetőség volt az alkotás mellett beszélgetni a gyermekekkel, így szeptemberben már ismerősként láthatták viszont az óvodai- és iskolai szociális segítőt. A nyári táborban tavaly több gyermekvédelmi jelzés megírása is szükségessé vált, ellentétben a korábbi évekhez képest.

Problémát látunk abban, hogy a nyári táboroztatás csoportfoglalkozásai adminisztrációját a KENYSZI rendszerben nem tudják rögzíteni azon óvodai- és iskolai szociális segítők, akiknek a rendszerben nincsen a nevéhez rendelve óvoda vagy általános iskola, hiszen ők középiskolákban végzik mindennapos munkájukat a tanévben.

A nyár folyamán elkészített és szeptemberben kiküldött programfüzetből választhattak a pedagógusok, hogy milyen csoportfoglalkozást szeretnének kérni óvodai csoportjuk, illetve iskolai osztályuk részére. Amennyiben a kínálatban nem szereplő témában kiestek az óvodai- és iskolai szociális segítőjét, reagáltunk az igényekre. Voltak állandó, egész éven át tartó csoportok, valamint alkalmi, prevenciós csoportok is.

- ☐ **Óvoda:** gyerekjoga, mesecsoport, művészetterápiás jellegű csoport
- ☐ **Általános iskola:** szorongásoldó mesecsoport, gyerekjoga, közösségépítő, konfliktuskezelő és antibullying témájú csoportok, ÉN-TE-MI csoport (CSÉN módszer), tanulásmódszertan, függőségcink, drogprevenció, pályaorientáció, önbecsülés, önbizalom, önismeret csoport, elsősegély
- ☐ **Középiskola:** Ki vagyok én? önismereti csoport, stresszoldás és relaxáció, tanulásmódszertan, drogprevenció, közösségépítés, pályaorientáció, ÉN-TE-MI csoport (CSÉN módszer), elsősegély

Gyerekjoga

Jóga elemeket tartalmazó mesés foglalkozás, amely a gyermekek életkorához igazodva tartalmaz drámajáték elemeket és társas kapcsolatokat fejlesztő játékokat. Minden alkalom relaxációval zárul. A rendszeres gyakorlás teste és lélekre is jótékony hatással van. Fejleszti a koncentrációs képességet, az önbizalmat, a testtudatot, elősegíti a helyes testtartás kialakítását, valamint a hatékony önszabályozást (az érzelmek megéltését és kezelését)-

Mesecsoport

Minden alkalomra egy-egy mesével készülünk, amely segítségével különböző élethelyzeteket jelenítünk meg a gyerekek nyelvén. A mese, a játék és az alkotás révén fejlődik az érzelmi intelligencia, növekedik az önbecsülés, a mindennapi nehézségekkel való megküzdés képessége, erősödnek a szociális készségek, valamint a foglalkozások által segítséget kapnak az érzelmek kifejezéséhez és felismeréséhez. Az aktív fantáziatévékenység során "kijátszhatóak" lesznek a feszültséget okozó helyzetek, a sárkányok megszelídíthetővé válnak, amely révén bátorságot gyűjtünk az életben elkerülhetetlen, ismeretlen helyzetekhez. A mesehallgatás a csoport számára közös élményt, érzelmi biztonságot, nyugodt, csendes, szeretetteljes légkört nyújt, valamint végigvezet egy egyéni belső utazáson is. A foglalkozás alatt drámajáték, valamint művészetterápiás elemeket is használunk.

Művészetterápiás jellegű csoport

A művészetterápia egyaránt alkalmas az érzelmi elakadások áthidalására, és a bennünk rejlő lehetőségek kibontakozására is. Mivel nonverbális (nem beszédre támaszkodó) módszer, ezért azok számára is jól használható, akik szóban nehezebben tudják kifejezni magukat.

A foglalkozásokon nem a "szép" alkotások létrehozása a cél, ezért esztétikai szempontból nem irányítjuk a gyermeket a munkában, helyette arra törekszünk, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel ki tudja fejezni a saját belső világát. Olyan gyerekeknek ajánljuk, akik könnyen elsodródhatnak az érzelmeik által, nehezen fejezik ki az érzelmeiket, alacsony az önbizalmuk, szorongók, félénkek.

Közösségépítés, konfliktuskezelés, antibullying foglalkozások

A program célja az iskolai és online bántalmazás megelőzése és kezelése.

A foglalkozások alkalmával nagy hangsúlyt fektetünk a szociális, valamint a kommunikációs készségek fejlesztésére, mindezek mozgásos, játékos, interaktív formában történnek. A csoportok során a diákok gyakorolhatják az én-közlés használatát, illetve lehetőségük nyílik elsajátítani a düh-, konfliktuskezelési és önmegnyugtató technikákat és eszközöket.

ÉN-TE-MI csoport

CSÉN (Családi Életre Nevelés) program alapján összeállított csoportfolyamat, mely során a diákokkal átbeszéljük, hogy milyen az, amikor egy közösséghez tartoznak. Milyen hatással lehetnek az énképükre a kortársak, valamint olyan kérdéseket járunk körül, mint például hogyan épül fel egy család, milyen értékeket ad tovább, milyen családi hagyományaink vannak és ezek hogyan hatnak ránk.

Szorongásoldó mesecsoport

Az iskolába járás sokszor fárasztó, a játékos tevékenységek és a kreativitás gyakran háttérbe szorul. A mesecsoportban egy elfogadó légkörben új életre kelhet a kreativitás, a problémamegoldó-készség, a foglalkozások során a gyerekek egyre jobban megismerik saját erőforrásaikat, amelynek segítségével könnyebben boldogulnak a hétköznapiakban, csökken a szorongásuk, könnyebben kapcsolódnak társaikhoz és saját belső világukhoz. Mind ezek mellett fejlődik többek között a figyelemmegtartó képességük, a verbális és nonverbális kifejezőkészségük és a testtudatuk is.

Tanulásmódszertan

A foglalkozások során keressük a válaszokat a - "Miért fontos tanulni? Akarok-e tanulni? Hogyan tudok hatékonyan tanulni? Milyen feltételek szükségesek ehhez?"- kérdésekre. Együtt gondolkodunk a tanulás, ill. nem tanulás következményeiről, valamint gyakorlati eszközöket nyújtunk a hatékony tanuláshoz. Beszélgetünk a tanulás és az életcélok összefüggéseiről, kapcsolódásáról.

Függőségeink, drogprevenció

A szenvedélybetegségekkel (szer- és viselkedésfüggőségek) kapcsolatos foglalkozások keretében pontosítjuk, hogy mit jelent a függőség – kritériumok, jellemzők, csoportosítás, valamint a környezetünkben előforduló függőségek elemzése is téma lehet. Szót ejtünk a kipróbálás kockázatairól és a döntéseinkről, személyes felelősségünkről. Kiemelten beszélgetünk a képernyő- és kutyüfüggőségről, amelynek része az önmonitorozás, és a lehetséges következmények felmérése és az alternatívák összegyűjtése.

Pályaorientáció

A pályaorientációs foglalkozásokon együtt átgondoljuk, hogyan, milyen szempontok alapján válasszunk pályát, áttekintjük a különféle foglalkozási csoportokat. Az egyéni képességek felmérése, ill. pályaorientációs kérdőívek kapcsán lehetőség van személyes konzultációra is.

Önbecsülés, önbizalom, önismeret

Az önbecsülés, önbizalom, önszeretet képi az egészséges személyiség alapját. A foglalkozások keretében beszélgetünk arról, hogy mi táplálja az önbecsülésünket, hogyan hat önbizalmunk szintje döntéseinkre, kudarcainkra, sikereinkre.

Foglalkozunk az alacsony önbecsülés következményeivel, valamint azzal, hogyan fejleszthetjük, ill. védhetjük meg az önbecsülésünket rövid és hosszú távon. Az önbecsülés fiatal korban történő fejlesztése a későbbi sikeres életutat alapozhatja meg.

Elsősegély

Ki ne találkozott már volna kisebb balesetekkel az iskolában, otthon vagy az utcán?

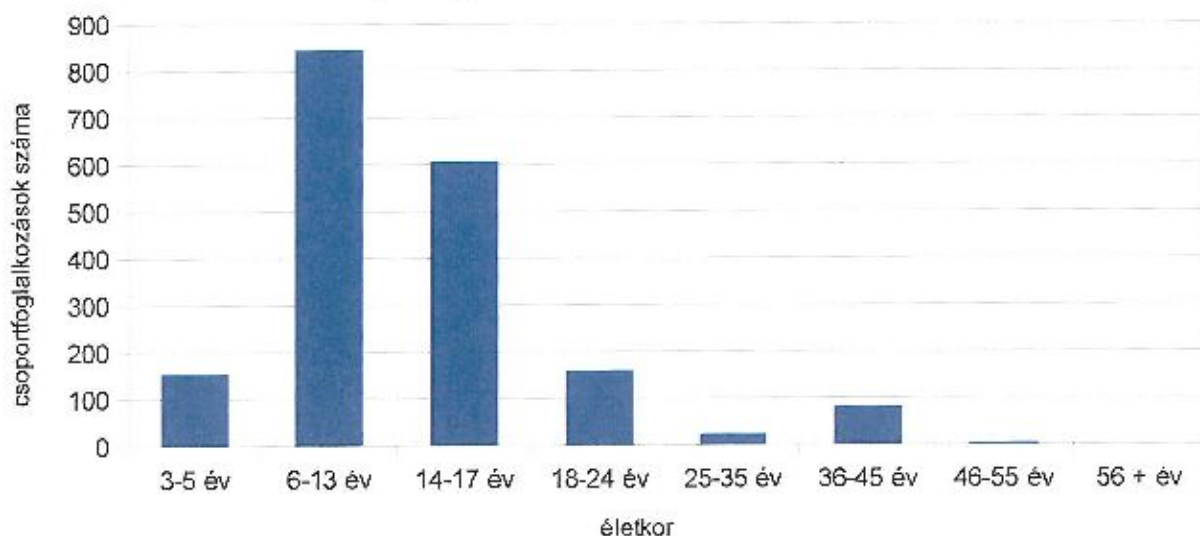
Hazánk vezető halálozási ok, a szív és érrendszeri megbetegedések. Sajnos a hazai statisztikák szerint is minden harmadik embert érinti. Ezért az ötödik kerületi család és gyermekvédelmi központ fontosnak tartja a laikus elsősegély nyújtás alapjainak elsajátítását. A képzés során a gyerekek és tanárok megismerkedhetnek az elsősegélynyújtás fogalmával, az alapszintű újraélesztéssel, legalapvetőbb sérülés- és betegség típusokkal. A gyakorlat orientált csoportfoglalkozás keretein belül pedig elmélyíthetik tudásukat és kipróbálhatják a különböző fogásokat és az elsősegély gyakorlati menetét.

„Ki vagyok én?” – önismereti csoport

A csoport célja, hogy mesék segítségével a fiatalok megismerjék önmagukat. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Mesékben, mondákban megjelenő hétköznapi vagy éppen szuperhősök történeteit hallgatva és azokról beszélve kerülnek feldolgozásra a mindennapi élethelyzetek, nehézségek és örömek.

KSH csoportfoglalkozások száma életkor szerint

A diagram jól szemlélteti, hogy 2023-ban a legtöbb csoportfoglalkozást a kerület általános iskoláiban tartottuk. A kerületi középiskolákban- a KSII nem halmozott adatai alapján- a második legnagyobb számú csoportokat vezettük. Az óvodai csoportok száma a tavalyi évben a harmadik helyre került, ez adódhat abból, hogy az óvodai csoportok általában hosszabbak (10 alkalmasak), szemben az általános- és középiskolai csoportokkal, amelyek általánosságban csoportonként rövidebbek (5 alkalmasak). A legalacsonyabb számú adat a szülőcsoportok, illetve pedagóguscsoportok voltak, amire észrevételeink szerint egyre nagyobb az igény a kerület intézményeiben.

Munkánkat a 2023-as évben havi rendszerességgel csoportos, illetve vezetői egyéni szupervízió mellett végeztük, valamint szoros szakmai kapcsolatot tartottunk fenn a társszakmák képviselőivel.

A 2023-as év munkájának összefoglalásaként elmondható, hogy az intézményekbe járó gyermekkel és az intézményekben dolgozó pedagógusokkal és más szakemberekkel, továbbá a szülőkkel a személyes kapcsolat egyre fontosabbá vált. Egyre nagyobb az intézmények részéről az igény arra, hogy tájékoztassuk őket a Család- és Gyermejjóléti Központ által nyújtható szolgáltatásokról és az észlelő- és jelzőrendszer működéséről. Az előző évekhez képest szorosabb kapcsolat alakult ki az intézményekkel és több megkeresésünk érkezett, mint a 2022-es évben. Szakmai célunk a kialakult jó kapcsolatok megőrzése és az új kapcsolatok kialakítása, elmélyítése, a jelzőrendszer működtetése, megerősítése, valamint a prevenciós munka folytatása. Fontosnak tartjuk, hogy az óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység minél szélesebb körhöz eljussanak (pedagógusok, szülők, gyermekek, valamint egyéb segítő szakemberek).

2.1.4. A Család- és Gyermejjóléti Központ kapcsolatrendszere

Mint az már az előzményekből is kitűnik a Család- és Gyermejjóléti Központ, különösen, ha az összes hozzá tartozó szakmai egységet nézzük, számos intézménnyel, észlelő- és jelzőrendszeri taggal, civil szervezettel áll kapcsolatban. Munkánk során szorosan együttműködünk az Egysített Szociális Intézmény minden ellátási egységével, ezen kívül számos külső szereplővel is aktív kooperációt folytatunk ügyfeleink érdekében, kapcsolatrendszerünk fenntartására, bővítésére kiemelt figyelmet fordítunk.

Elengedhetetlen partnereink a következő szakmatérületeket ölelik fel:

- önkormányzati igazgatás szervei
- társszervek, szociális és gyermekvédelmi alap- és szakellátás intézményei, tartós- és átmeneti ellátást nyújtó szociális intézmények
- köznevelési intézmények, pedagógiai szakszolgálatok
- egészségügyi szolgáltató- és ellátórendszer
- Kormányhivatal gyámügyi és hatósági osztályai
- ügyészség, bíróság
- pártfogó felügyelők
- rendőrség
- idegenrendészeti szervek
- áldozatvédelem
- civil szervezetek
- egyházak és egyházi fenntartású szervezetek

Az Intézmény kapcsolatrendszere számottevően bővült. Ebben komoly szerepet játszik, hogy fokozott figyelmet fordítottunk a már működő partneri kapcsolatainkra, és óriási energiát fektettünk a lehetséges új együttműködési lehetőségek megtalálásába, kialakításába.

Észlelő- és jelzőrendszer

Az észlelő- és jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat feladata. Ennek megfelelően figyelemmel kíséri az illetékességi körébe tartozó településen élő gyermekek szociális és családi helyzetét, szociális ellátások iránti esztelen igényeit, kiépíti és működteti a jelzőrendszert, amely lehetővé teszi a gyermekek veszélyeztetésének felismerését, a jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja és a veszélyeztetés gyanújának megalapozottsága esetén, a gyermek és a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz. Az észlelő és jelzőrendszer több szintűvé válásával a Központ is komoly szerepet kapott a tudásmegosztás, adatgyűjtés és feldolgozás, illetve a koordináció területén.

A Belvárosi Család- és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat munkájában prioritást élvez az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak mélyebb megismerése, minőségi személyes kapcsolatok kialakítása, tevékenységük, sajátosságai feltérképezése, érdekelté tevésükkel stabil együttműködői, támogatói bázis kialakítása. Deklarált célunk, hogy a jelzőrendszer intézménycíval megértésen, asszertivitáson, kölcsönös segítségnyújtáson, közös feladatvállalásokon alapuló együttműködési rendszert hozzunk létre, amelyben éreztetjük megbecsülésünk és támogatásunk irányukban és megteremtjük a feltételeit a kreatív,

ősztönző szakmai munkának. Mindezek érdekében folyamatosan igyekszünk információt, segítséget nyújtani a velünk együttműködő partnereink számára, teret adunk elképzeléseiknek, megismertetjük velük módszereinket, kiközvetítjük személyes szolgáltatásainkat, komolyan véve tudásközpontként betöltendő szerepünket.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai a mai napig erős fenntartásokkal viseltetnek a gyermekvédelmi munka iránt és számos tévhit, félreértés övezi tevékenységünket. Igyekszünk ezekre az előítéletekre rácafolni, hiszen elsődleges és legfontosabb célunk, a problémák megelőzése. Ennek okán hangsúlyossá vált szakmai munkánkban a prevenciós szemlélet elterjesztése. Nem a jelzőrendszeri tagok szankcionálásában, hanem a folyamatos edukációban, a problémák megoldására való nyitottságban, a szolgáltatások testreszabásában és a sokrétű együttműködésben látjuk a jövő útját.

Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, panaszvizsgálás eredménye

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai működésével kapcsolatban a 2023. évben ellenőrzésre nem került sor.

A 2023. év folyamán egy esetben került sor panaszkezelésre, melynek keretében a kivizsgálást végző intézményvezető, majd a fenntartó is részben helyt adott a panasznak, melynek nyomán a Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ a szükséges pontosításokat a panaszos kérésének megfelelően a Gyámhatóság felé megtette.

2024. évi elképzeléseink, céljaink

A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységeiben az üres státuszokat feltöltésre kerültek, a személyi állomány a lehetőségekhez mérten stabilizálódott. Abban hogy a 2023. év szervezeti célkitűzései megvalósultak, kiemelkedő szerepe volt a dolgozói jóléti programnak. A szervezeti kultúra gyökeres átalakítása, a probléma megoldás, feladatmegosztás és a változásmenedzsment minél hatékonyabbá és tudatosabbá tétele, a külső és belső együttműködések javítása, kapcsolatrendszerünk bővítése, külső szolgáltatások bevonása, illetve a dolgozói juttatási rendszerek kreatív bővítése folyamatos feladatot jelent a menedzsment számára.

Fontos számunkra, hogy kollégáink motiváltan, a lehető legmagasabb szakmai színvonalon végezzék munkájukat, ezért biztosítjuk számukra a rendszeres csoportos- és egyéni szupervíziót, ezen kívül a mentálisan megterhelő szakmai helyzetek feldolgozásához mentálhigiénés tanácsadás igénybevételének lehetőségét. A vezetői team folyamatosan részt vesz szupervíziókon, ahol egyéni- és csoportos formában kapnak segítséget a team munkájának segítéséhez, motivációjuk, innovatív szemléletük fenntartásához és a hétköznapi felmerülő nehéz helyzetek kezeléséhez. Szeretnénk, ha intézményünket tartósan a nyílt kommunikáció, az asszertív problémamegoldás, a feladatellátáshoz és szolgáltatásokhoz való rugalmas, hatékony hozzáállás, a támogató, nyitott és innovatív szakmai légkör jellemezné.

2023. évben Belváros-Lipótváros V. kerület Önkormányzata jóvoltából lehetőségünk nyílt, arra, hogy a Központ szolgáltatásait egy telephelyről biztosíthassuk, és ehhez

megteremtjük az infrastrukturális feltételeket is. A tisztasági festés, az új iroda berendezések és az irattár problémájának megoldása mind az intézmény fejlődését szolgálják. Fontos lépés volt a szolgáltatás javítása érdekében, hogy az óvodai- és iskolai szociális segítők egy épületbe kerülnek a Központ többi szolgáltatásával. Reményeink szerint ez a változás hatékonyabbá teszi közös munkánkat, melynek elsődleges haszonélvezői a kerület lakosai, az itt tanulmányaikat folytató gyermekek és családjaik, illetve az észlelő- és jelzőrendszer tagjai lesznek.

Mindezekkel párhuzamosan szisztematikus szakmai alapozó munkát is végzünk, melynek célja a profiltisztítás, a feladatok és hatáskörök pontos tisztázása, a jogszabályok, szakmai protokollok megfelelő alkalmazása, a szakmai kompetenciák fejlesztése, illetve az adminisztratív követelmények teljesítése.

Folyamatosan látogatjuk a területen működő észlelő- és jelzőrendszeri tagokat, intézményeket, részt veszünk a köznevelési intézmények rendezvényeink, találkozunk a szülői munkaközösségekkel, közvetlenül szólítjuk meg célcsoportunkat a szolgáltatások újra hangolása érdekében. Nagy erőfeszítéseket teszünk a folyamatos információ visszacsatolás, tájékoztatás megvalósítása érdekében is. Új honlapunk frissített információkkal, modernebb tartalommal várja az érdeklődőket.

A 2024. év egyik legfontosabb célkitűzése a prevenciós portfóliónk további bővítése, mind programok, mind a bevonható célcsoportok tekintetében, illetve a Falk Miksa utcai közösségi helyszín elindítása, szakmai tartalommal való megtöltése. Tervünkhöz többen is csatlakoztak, így a helyi KEF, a kerületi Rendőrkapitányság és civil szereplők is segítik munkánkat. Több oktatási intézmény jelezte, hogy szívesen közreműködnek akár a megvalósításban, akár pilot program helyszínéként, szereplőiként. Mindezekkel párhuzamosan immár 1 éve tapasztalatcsere program is zajlik, melynek keretében megelőző programokban már régóta közreműködő szakemberek osztják meg ismereteiket munkatársainkkal.

Összességében szeretnénk, ha intézményünk emberközpontúsága, személyre szabott szolgáltatásai, együttműködési készsége, a helyi igényekre való rugalmas reagálása miatt válna a kerület fontos és elismert szolgáltatásává. Hiszünk abban, hogy az együttműködésből nagyobb teljesítmény, magasabb eredmény jön létre, mintha az elemeket vagy tényezőket egyszerűen összeadnánk.

2.2 Személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás és szakosított ellátás keretében nyújtott szolgáltatások

2.2.1 Idősek Klubjai

Belváros-Lipótváros Önkormányzata 2023. évben is kiemelt figyelmet fordított a területben élő idős polgárokra. Az Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény keretében működő Idősek Klubjai három telephelyen látják el az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló (továbbiakban Szociális Törvény) a 65/F. § 1. és a 86.§. (2) b) bekezdés alapján megfogalmazott idősök nappali ellátását, valamint a 86. §. (1)/b) bekezdés szerinti étkeztetést.

Az Idősek klubjaiban a saját otthonukban élő, mentális és szociális segítségre szoruló nyugdíjas embereknek biztosítunk lehetőséget napközbeni tartózkodásra, közösségi életre. A nappali ellátás célja a társas kapcsolatok kezdeményezése, fenntartása, a tételekkel járó kóros folyamatok kivédése, az egészségi állapot figyelemmel kísérése, az idős ember szociális helyzetének javítása, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésének biztosítása.

A klubok programjain belül egyéni tanácsadás és csoportos foglalkoztatási lehetőséget kínálunk. A csoportos foglalkozások célja a szabadidő aktív és hasznos eltöltése, az időskorral járó szellemi és fizikai hanyatlás késleltetése. A programok összeállításánál a klubtagok mentális és fizikai szükségleteit, valamint igényeit, érdeklődési körüket vettük alapul. Az állandó szolgáltatások térítésmentesen biztosítottak az ellátottak részére.

Alapelvünk, hogy a rendszeres napi tevékenységekkel és programokkal – azokon belül is a foglalkozások rendjével - kiszámíthatóan strukturáljuk az idős emberek napját, értelmes tartalommal töltjük meg a szabadidejüket.

Nappali ellátás keretében intézményen belüli szolgáltatási elemeken túl, intézményen kívüli programokat is biztosítunk, melyek konkrét kulturális tartalmuk mellett, indirekt módon megvalósítják a tágabb környezettel való kapcsolatot is.

Az Idősek klubjai a tárgyi feltételek tekintetében a nappali ellátást nyújtó intézményekre vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelnek. Az időskornak megfelelő kényelmes, izléses bútorok, hangulatos közösségi helyiségek várják az ellátást igénybe vevőket. Az egyes telephelyeken elkülönített klubszoba és rendezvények befogadására is alkalmas, hangulatosan, izlésesen berendezett társalgó helyiség szolgálja a mindennapi klubéletet. A színvonalas programok biztosításához a klubok rendelkeznek megfelelő technikai felszereltséggel. A nappali tereket minden helyszínen gazdag és ápoltságban élő szobanövényzet teszi barátságossá, otthonossá.

A klubtagok szórólap formájában, illetve a faliújságra kifüggesztve is informálódnak a heti programokról, de a helyszínen is felvilágosítást kapnak a programlehetőségekről, ami alapján ki tudják választani, hogy milyen jellegű eseményen szeretnének részt venni.

Nappali ellátás keretében az alábbi szolgáltatási elemeket biztosítja mindhárom klub:

- tanácsadás
- készségfejlesztés
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- esetkezelés
- gondozás
- közösségi fejlesztés
- kulturális, zenés programok
- kézműves foglalkozások
- mozgásprogram
- gyógytorna, fodrász, pedikűr
- segítő beszélgetés
- intézményen kívüli programok: (színház, múzeum, kirándulás)

Az idősök klubjai az V. kerületben az alábbi három telephelyen működnek:

- **„Balassi klub”** 1055 Bp. Balassi Bálint u. 9-11.

A klub engedélyezett férőhely: 120 fő

- **„Belgrád klub”** 1056 Bp. Belgrád rkp. 27.

A klub engedélyezett férőhely: 160 fő.

- **„Vadász klub”** 1054 Bp. Vadász u. 11-13.

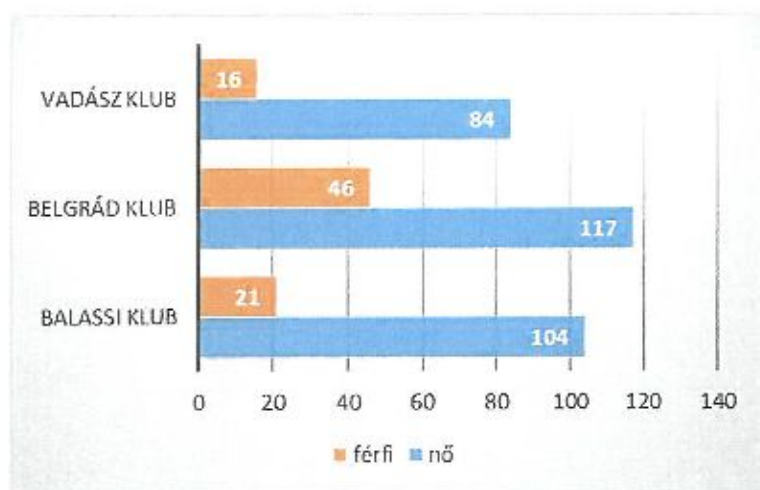
A klub engedélyezett férőhely: 100 fő

Az idősök klubjainak személyi állománya:

Klub neve	vezető beosztás	klubgondozó	Szociális segítő	technikai dolgozó
Balassi Klub	1 fő	5 fő	1 fő	4 fő
Belgrád Klub	1 fő	8 fő	1 fő	4 fő
Vadász Klub	1 fő	5 fő	1 fő	2 fő

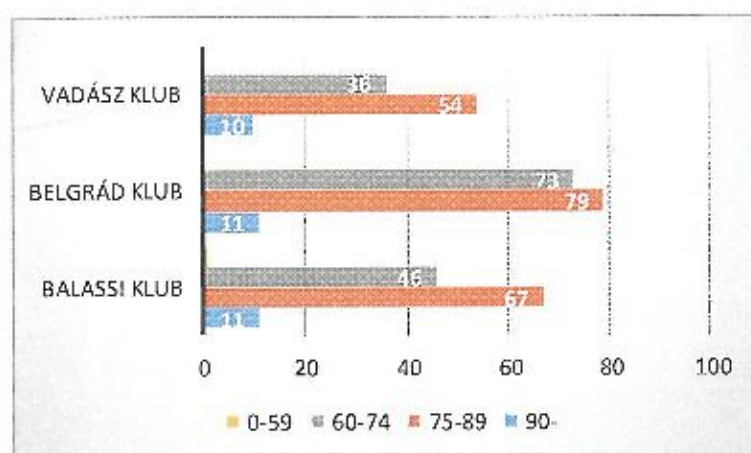
Klubokban az ellátottak nemek szerinti alakulása:

Mint szinte mindenhol a világban, az idősebb korosztály tekintetében nálunk is felülreprezentált a női nem képviselője.

	Balassi Klub	Belgrád Klub	Vadász Klub
Nő /fő	104	117	84
Férfi/fő	21	46	16

Klubokban az ellátottak kor szerinti megoszlása:

/fő	Balassi Klub (125)	Belgrád Klub (163)	Vadász Klub (100)
0-59 év	1	0	0
60-74 év	46	73	36
75-89 év	67	79	54
90- év	11	11	10

Most is elmondható, hogy a 90 év felettiek aránya növekedést mutat, a 75-89 év közötti korosztály pedig a legnagyobb számú.

Az idős klub igénybevétele az önkormányzati rendelet alapján ingyenes, személyi térítési díjat nem kell fizetniük a tagoknak.

A klub felvételi rendjét a szociális törvény és Belváros-Lipótváros Önkormányzat mindenkor hatályos, 5/2022. (III.10.) számú rendelete és módosításai szabályozzák.

A Vadász utcai Idősek klubja korábbi vezetőjének nyugdíjba vonulása okán, 2023. áprilistól új klubvezető látja el a vezetői feladatokat az intézményben. Vezető asszony lelkesedése, empátiája, személyisége hamar szimpátiát váltott ki mind az ellátottak, mind a munkatársak körében.

Az alábbiakban - a klubvezetők által - bemutatásra kerülnek azok a programok, csemények részletesen, melyet az egyes klubok biztosítottak ellátottjaiknak a tavalyi év során.

2.2.1.1 Balassi klub

A klub engedélyezett létszáma: 120 fő. A szolgáltatási elemek bővítésével a klubok szakmai feladatai folyamatosan nőnek. Az idősek a kor előrehaladtával szakszerű gondozást, odafigyelést igényelnek. A demenciával érintett tagjaink száma emelkedik.

Egyre nagyobb igény van az egyéni segítő beszélgetésekre. Személyre szabott igények figyelembevételével segítjük őket, amit a kollégákkal együtt, szakmai tudásunkkal, hozzáértésünkkel, türelemmel igyekszünk megoldani. Az elmúlt évben két alkalommal kellett mentőt hívni tagjainknak a rosszullet miatt. Egy klubtagunknak, akik otthonukban kerültek súlyos egészségi állapotba a mi közreműködésünkkel életmentő segítséget nyújtottunk.

Pénzbeli juttatáshoz szükséges beadvány előkészítésében közreműködünk. Helyi támogatásokról, juttatásokról tájékoztatást adunk, valamint ügyintézésben is segítséget nyújtunk. Felmerülő egyéb kérdésekben tovább irányítjuk klubtagjainkat.

Programjainkat alapvetően klubtagjaink érdeklődési körének megfelelően alakítjuk, havonta színes és változatos **szabadidős programokat** állítunk össze.

Nyártól őszi főként a külső programjaink, szabadtéri kirándulásaink, sétáink közkedveltek, ősztől pedig a benti foglalkozásaink, programjaink a népszerűek. Ősztől a múzeumi látogatásaink kerülnek előtérbe. 2023-ban **Székesfehérvárra** szerveztünk egy **nagyszabású kirándulást vonattal**. Kirándultunk a **Normafához** kisvasúttal és Libegővel jöttünk le a János-hegyről. **Városligetbe** látogattunk el több alkalommal, részletekben tekintettük meg a felújított ligetet. Egyik klubtagunk idegenvezetői tudásával részletesen ismertette a látni és tudnivalókat a jelenlévők számára. Kirándultunk az **Árpád kilátóhoz**. **Margitszigeti** sétáink rendszeressé váltak. Az **Orczy kertben** tett sétánk is népszerű volt. Az **Olimpiai parkban** közös fagyizást szerveztünk két alkalommal. A nyári hónapok folyamán a **Honvéd téri játszótéren** havonta szabadtéri találkozási lehetőséget biztosítottunk „**Pergola alatti beszélgetések**” cím alatt. Két utóbbi programjainkon a kevésbé aktív klubtagjaink is részt tudtak venni.

A kerületben megnyílt **Light Art múzeumba** is ellátogattunk az önkormányzat közreműködésével. Egyik klubtagunk vezetésével a **Zsidó Történeti Múzeumot** is megtekintettük.

A színházi évadban kétszer is kedvezményes előadásokon vehettek részt ellátottjaink az **Operettszínházban**, valamint az önkormányzat által meghirdetett és szervezett koncerteken, cseményeken. A **pozsonyi úti altemplomban az Udvari Kamaraszínház** történelmi előadásain ingyenesen vehettek részt klubtagjaink több alkalommal is. részt

Tagjainknak lehetősége nyílt a **Hagyományok Házában** a Magyar Állami Népi Együttes hagyományörző táncos előadásait megtekinteni. (3 alkalom)

2023. évben két ízben képzőművészeti előadás keretében Csontváry Kosztka Tivadar és Munkácsy Mihály festőművészek életéről és munkásságukról tartott előadást Gimesy Péter művészettörténész.

Nagyon népszerű a **"Híres emberek"** című sorozatunk, amelyet egyik klubtagunk vezet. A program az **„Egy légiutas-kísérő emlékei"** címmel indult, melyet egy kedves klubtagunk tart, aki légi utaskísérő emlékeiről beszélt, s az érdeklődések figyelembevételével alakult át a jelenlegi formában, híres emberek életéről szóló előadássá.

Közkedvelt **zenetörténeti előadásainkat Zelinka Tamás zenei történetész előadásában** havonta rendszeresen megtartottuk, mely programunk nagyon kedvelt tagjaink körében. Ezekre az alkalmakra meghívjuk a Belgrád és Vadász utcai klubokból is az érdeklődő tagokat.

Musica Ludens Kamarakórus által, **Balás Péter** karnagy vezetésével egy ajándék adventi karácsonyi koncert részesei lehettek mindhárom klub tagjai, mely alkalom nagyon sikeres volt.

Szellemi képesség fenntartását megcélozva az **angol csoport** 2020-ban jött létre, havonta 2 alkalommal találkoznak a tagok. Nagyon lelkes, kedves klubtagunk tartja az angol órákat, aki korszerű és aktuális gyakorlati tudást ad át az érdeklődőknek. A múlt évben emelkedett a résztvevők száma az angol csoportban.

KVÍZ foglalkozásainkra rendszeresen igényt tartanak klubtagjaink, ahol igencsak nagy szellemi tudás harc zajlik a résztvevők között. Ezt a program is kollegánk vezetésével valósul meg.

Kézműves foglalkozásokat is tartunk, főként az ünnepkörökhöz kapcsolódóan, az utóbbi időben megfigyelhető volt tagjaink körében, hogy egyre nehezebb a kézügyességet igénylő alkotások elkészítése, mert már nincs türelmük ezekhez.

Társasjáték és kártyajáték, sakkozás rendszeresen biztosított az érdeklődők számára.

A születésnapi ünnepséget negyedévente szerveztük meg tagjaink részére.

2023. évben is tartottunk **klubgyűlést**, ahol a felmerült problémákat átbeszéltük. Ötleteiket, észrevételeiket kérdőívben jelezték felénk tagjaink.

A hagyományos **ünnepkörökhöz** kapcsolódó ünnepet megtartottuk az elmúlt évben is már január hónapban az újév köszöntésével, a kocsonyapartival. Februárban farsangi zenés-táncos mulatságot szerveztünk, március hónapban a nők napját ünnepeltük meg. Áprilisban a húsvéti ünnepséget tartottunk. Május hónapban az anyákat köszöntöttük. Október hónapban az idősök világnapját ünnepeltük, valamint az adventi időszakban a karácsonyi ünnepségre készültünk fel. Rendezvényeinkre neves előadóművészeket és az idősök körében népszerű énekeseket hívtunk meg. 2023-ban ismételtén megszervezésre került a **„szilveszteri mulatság"**.

Részt vettünk a **természetbeni juttatások osztásában**, (alma, muskátli, burgonya, fenyőfa) valamint az idősök Balatonfenyvesi nyaraltatásában, a tavaszi és őszi turnusban 1-1 hét kíséret és felügyeletet vállalt 2 fő kolléga.

Mese és beszélgetés csoport találkozóink havonta két alkalommal kerülnek megtartásra, mindig aktuális témaköröket beszélünk meg, ami ott és akkor a mese kapcsán a résztvevőket foglalkoztatja (élet, halál, apaság, anyaság, család és egyéb). Az év második felében a mondák és legendák váltak népszerűvé, így a magyar történelem is görcső alá került az alkalmainkon. Ősztől havi egy alkalom meseelemző csoporttá alakult. A mesében található szimbólumokkal foglalkozunk. Alkotáshoz pedig porpasztell, olajpasztell, montázs technikával dolgozunk.

A Balassi Klub **képzőművészeti** csoportjának tevékenysége 2023. évben is folytatódott. Különböző művészeti technikák alkalmazásával, könnyen elsajátítható és alkalmazható módszerekkel készülnek a képek. A természet változásait követhetjük nyomon az alkotásokon, az évszakok színeit, a csendéletek formáit minden csoporttag más technikával és látásmóddal ragadja meg. Alkotókörünkben nem cél a formák pontos követése, az alkotásoknak nem a szépségükkel kell hatniuk, hanem a kifejezés erejével. Több ellátottunk alkotótevékenységgel hidalta át a nyugdíjazást követő időszakot, majd a tevékenység mindennapjai részévé vált: van, aki idősebb korában kezdett el festeni és rajztanulmányokat folytatni. Van klubtagunk, aki a precíz, tervezőmunkával töltött élet után a gobelinszövést sajátította el. Mindannyian bekapcsolódtak az idősklub alkotókörébe, tevékeny résztvevői a munkacsoportnak a megalakulás óta. Három tagunk folyamatosan alkot, hétvégére is visz haza feladatokat a szabadidő hasznos eltöltésére, részükre biztosított az egyéni kiállítás lehetősége. A csoporttagoknak a 2-3 órás foglalkozások idején kívül is lehetőségük van az egyéni, segítő beszélgetésekre.

A csoportszabályokat elfogadó, egymással tisztelettel viselkedő csoporttagok tolerálják egymás **értékeit**, személyiségük különbözőségét és a közös munkát. Időközben három új tag érkezésével, majd beilleszkedését követően a munkacsoport zárt csoporttá vált. Így a tíz fő részvételével, meg tudjuk őrizni a nyugodt, elmélyüléshez szükséges légkört.

A csoportmunka célja, hogy a városban élő idősekhez - a klub keretein belül - közel hozni a természetet, egy-egy művészetterápiás elem¹ segítségével utat engedni az oldott, kreatív alkotótevékenységnek. A kulturális és kreatív tevékenység, mint amilyen a tánc, az éneklés vagy a múzeumlátogatás, jótékony hatást gyakorolhat a testi és lelki egészségre – állapította meg az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ² „A műélvezet vagy művészi alkotó tevékenység olyan áráz betegségekre nyújthat megoldást, mint a diabétesz, az elhízás vagy az elmeállapot rendellenességei.”

2023-ban a Klubunkban két alkalommal állítottuk ki a csoporttagok munkáit: tavasszal Nőnap tiszteletére, télen Advent alkalmából. Az alkotások paszpartuval ellátva, közös válogatás után kerülnek ki, minden alkotótól 2-3 munka. A munkacsoport tevékenységét inspirálja a kiállításokra való felkészülés, a csoporttagok örömmel vesznek részt az alkotások kiválasztásában és a képek felrakásában.

Tapasztalataink szerint az időseknél rendszeresen alkalmazott kreatív foglalkozások és képzőművészeti tevékenység védőfaktoroként hatnak a mentális egészség és a társas jártasságok megtartásában. Egy új hobby melletti elköteleződés enyhíti az egyedüllétet, strukturálja a napi tevékenységet. A kreativitás és siker megélése növeli az önbizalmat, a

¹ Antalfai Márta Katarzisz Komplex Művészetterápia módszerének elemeinek felhasználásával

² A WHO 2019-ben közzétett megállapítása 900 publikáció, összesen több mint 3000 kutatás eredményein alapul

csoport megtartó creje átsegít az időskorral járó kríziscken, megelőzi az állapotromlásokat az egymásra való odafigyelés, az egymás iránti érdeklődés.

Programjaink mellett szolgáltatásaink egyre népszerűbbek.

City tv segítségével felvételre került gyógytornászunk összcállításában hétfőtől-péntekig egymásra épülő 5 alkalmas gyógytorna sorozat, (főként ülő torna) melynek tagjaink nagyon örülnek. Gyógytorna a klubban heti két alkalommal van, szükség esetén egyéni segítséget, tanácsot is mindig kapnak. A zenés Kata tornát pedig az aktívabb tagjaink részesítik clönyben heti egy alkalommal.

A pedikűr, fodrászat, masszázs, varrás is nagyon népszerű. Egyre nagyobb az igény a szolgáltatásokra, folyamatosan emelkedik az igénybe vevők száma.

2.2.1.2 Belgrád klub

A Belgrád Rakparti Idősek Klubjába a 2023. évben 14 új ellátott került felvételre a nappali ellátás keretében.

Ebben az évben a 14 fő új ellátott mellett 2 fő nyújtotta be igényét nappali ellátásra, ők várólistára kerültek.

A legfontosabb célkitűzés az volt, hogy a nappali ellátás keretén belül felvételt nyert idősök aktív részesei legyenek a klub életének, akik szívesen töltik idejüket a klubban és aktívan vegyenek részt a programokon. A különböző programok mellett klub az alábbi szolgáltatásokat – mely némelyik rendszeres programot is jelent - nyújtja a tagoknak:

- Gyógytorna,
- Fitness
- Gyógy-masszázs,
- Orvosi konzultáció,
- Fodrászat,
- Pedikűr,
- valamint egy varrónő által biztosított szolgáltatás.

A Belgrád rakparti Idősek Klubja által 2023. évben megrendezett programok:

Január:

A 2023. évben megrendezésre került az Újévköszöntő Kocsonyaparti, amely január 19-én volt esedékes. Ez az évadnyitó program nagy sikernek örvend. A rendezvényen egy tál kocsonya került kiosztásra mindenki számára, amely a visszajelzésekből ítélve nagyon ízletes volt.

Február:

Február 14. napján került megrendezésre a klubban a jelmezes Farsangi Mulatság, ahol a klub dolgozói mellett a klubtagok is szívesen bújtak érdekes, bohókás és vicces jelmezekbe. A legjobb jelmezbe öltözött tagokat idén is ajándékosomaggal díjaztuk. A farsang mindig jó alkalom az önfeledt szórakozásra.

Az állandó programok mellett kulturális programlehetőségeket is kínáltuk a klubtagok számára. Február 16-án a Szépművészeti Múzeum El Greco kiállítását tekintették meg, majd február 21-én az V. kerületi Light Art Museum kiállításában gyönyörködtek az idősök.

Március:

Márciusban a kulturális rendezvények mellett a Nemzetközi Nőnap alkalmából köszöntve lettek a női - és jelképesen a férfi - tagok. A hölgyek virágot és édességet kaptak eme jeles nap alkalmából.

Márciusban több kulturális rendezvényre látogattak el az idősök. Többek között megtekintették a Magyar Nemzeti Galéria Vaszary kiállítását, valamint a Petőfi Irodalmi Múzeum Polcz Alaine kiállítást is.

Március hónapban tájékoztató jellegű előadást szerveztünk klubtagjaink számára az önkormányzat által nyújtott és igénybe vehető ellátásokról. Az idősök nagyon hasznosnak találták a rendezvényt, hiszen segítséget kaptak a támogatások, ellátások széles spektrumáról, rendszeréről.

Április:

Április 4-én került megrendezésre a Húsvéti ünnepség. A köszöntő után az ünnepi hangulathoz híven franciasaláta, töltött tojás, sonkatekeres és pezsgő került felszolgálásra.

Április 27-én egy igen jó hangulatú játékos vetélkedő keretében a klubtagok különböző témákban – történelem, irodalom, művészetek, és a hétköznapi élet érdekességei - mérhették össze tudásukat. Jó alkalom volt ez egy kis agytornára.

Május:

Május 2-án megkezdte pihenését az első turnus a balatonfenyvesi önkormányzati üdülőben. Kiemelkedően magas volt a jelentkezők és a résztvevők száma is, mind a négy turnusban.

A fürdőzés és napozás mellett kültéri programokon is részt vettek az üdülésen résztvevők.

A Budapesten maradó klubtagok sem unatkoztak, a szép időben kirándultak Zebegénybe, ahol ellátogattunk a Babits Emlékházba.

Május 26-án a Bazilika előtt szabadtéri előadás keretében a Csíksomlyói passió című darabot tekintették meg.

Június:

Június hónapban főként a kultúra és a szabadtéri programoké volt a főszerep. Kirándulás és bográcsozás a Normafánál, valamint ellátogattak a Magyar Nemzeti Galéria Gulácsy kiállítására is a klubtagok nagy örömeire.

Július:

Július 5-én a Szépművészeti Múzeumban található Csontváry 170. című kiállítást látogatták meg, a mintegy 40 művet felvonultató kiállítás tisztelgés a magyar festészet történetének egyik legeredetibb és legismertebb alkotója előtt.

Szeptember:

Ősszel ismét megkezdtek pihenésüket a balatonfenyvesi önkormányzati üdülőbe jelentkezők. A tavaszihoz hasonlóan rendkívül sok jelentkezési lapot nyújtottak be.

Szeptember 7-én az érdeklődők, az „Év fája” versenyben részt vevő 61 éves platán fáról hallhattak egy izgalmas előadást, mely az Olimpia parkban található. Az esemény keretében nagyon sok érdeklődő klubtag csodálta meg a hatalmas platánfát.

Szeptemberben ellátogattak a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központba, ahol egy érdekes fotókiállítást tekintettek meg.

Szeptember hónapban a szép időben biztosítottunk lehetőséget egy kiránduláshoz, a solymári Rózsika forráshoz.

Október:

2023. október 1-jén került megrendezésre az idősök világnapja alkalmából szervezett rendezvény, melynek alkalmából méltó módon megünnepeltük klubtagjainkat.

Október 6. napján egy nagyobb csoport ellátogatott a Batthyány örökmécseshez, ahol koszorúval fejezték ki tiszteletüket.

Október 12-én spanyol zenés rendezvényen vettek részt a klubtagok az intézményben, ahol a romantikus és szenvedélyes spanyol zenéről Kővári Eszter Sára énekes, Szamosi Liza gitárművész és Peltzer Ferenc, a Szabolcsi Bencc Zeneiskola igazgatója gondoskodott.

Október 18-án tartott szüreti mulatságon a táncos lábú klubtagok a már megszokott módon szórakoztak.

Október 25-én a kerületi rendőrkapitányság egy rendőr századosa, valamint a katasztrófavédelem munkatársa tartott bűnmegelőzési ill. tüzmvédelezi előadást az idősök részére.

November:

A novemberi időszakban több alkalommal a kerületi klub által szervezett programján vettek részt az idősök, valamint megkezdődött a karácsonyra történő ráhangolódás és ennek keretében több alkalommal kézműves foglalkozáson vehettek részt.

December:

A Klubkarácsonyra ebben az évben december 14-én került sor. Az ünnepségen Lukácsy Katalin művész adott verses, zenés műsort a jelen lévő klubtagoknak. Az előadást követő köszöntő beszéd után karácsonyi csomaggal ajándékoztuk meg a jelen lévő klubtagokat.

A csomag kiosztását követően az ünnepi ebéd elfogyasztása mellett, egy jó hangulatú, beszélgetős délutánt tölthettünk együtt klubtagjainkkal.

December 24-én a már megszokott módon az egyedülállóknak külön karácsonyi ünnepség került megrendezésre. A karácsonyi menü halászlé, kacsacomb, párolt káposzta, bejgli és zserbó volt.

December 31-én a Balassi Bálint utcai Idősök Klubjában tartottak évbúcsúztató Szilveszteri mulatságot, melyen az előre regisztrált klubtagok is részt vettek.

A 2023-as évben kiváló kapcsolat alakult ki a három Idősök Klubja között. Sok közös program került meghirdetésre, ezek közül megemlítem a Balassi Klubban rendszeresen megrendezett Zelinka Tamás előadásoka, vagy a Musica Ludens kamarakórus koncertjeit, Gimesy Péter művészettörténész-filozófus előadását.

A Vadász utcai Idősek Klubja által meghirdetett Bihari Puhl Andrea és Bihari Puhl Levente kiállítására, Mácsay Pál által tartott irodalmi előadásokra, valamint Szebenyi Etelka opera nagykövét előadására is sok jelentkező ment a Belgrád rakparti Idősek Klubjából.

A korábbi évekhez hasonlóan 2023. évben is negyedévente köszöntésre kerültek a születésnapos klubtagok. Az eseményeken mindig jó hangulattal igyekszünk feledtetni az idő múlását és természetesen nem maradhat el a születésnap tortája sem.

Összefoglalva a korábbi évnél könnyebb, nagyon tartalmas évet zárhat a Klub maga mögött.

2.2.1.3 Vadász Klub

A Vadász utcai Idősek Klubja Budapest V. kerületében, tömegközlekedéssel és gyalogosan egyaránt jól megközelíthető, akadálymentes épületben helyezkedik el. A telephely a megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezik. A férőhelyek száma 100 fő, a klubtagságot igénylők száma folyamatosan növekszik. Az Idősek Klubja 5 fő klubgondozóval, 2 fő technikai dolgozóval, egy szociális asszisztenssel és egy klubvezetővel működik.

Az év során az ellátásba 12 fő került be és 14 főnek szűnt meg a megállapodása, ebből elhunyt 7 fő.

A 2023. évben igyekeztünk magas színvonalon, tartalmas programokat nyújtani klubtagjaink számára. Az látható, hogy egyéni beszélgetésekre egyre nagyobb az igény. A Családsegítő Szolgálat egyik fiatal pszichológusa járt néhány alkalommal nálunk, de szükség lenne ennek rendszerességére, bár a kollégák is gyakran folytatnak egyéni segítő beszélgetéseket az ellátottakkal, úgy gondolom egy pszichológus, vagy mentálhigiénés szakember folyamatos jelenléte sokaknak nyújtana segítséget, biztonságérzetet.

Hivatalos ügyek intézésében is segítséget nyújtunk.

Az intézmény szolgáltatását igénybe vevők, az idős emberek, hivatalos ügyek intézésében gyakran járatlanok, nem tudják, milyen problémák, hol orvosolhatók, vagy mivel, kihez fordulhatnak. Ezért nagyon fontos, hogy mi segítők tisztában legyünk a legszükségesebb tennivalókkal, adott esetben megfelelő felvilágosítást tudjunk adni, vagy konkrét segítséget nyújtani, intézkedést tudjunk tenni:

- kérelmek megírásában segítségnyújtással,
- nyomtatványok kitöltésének segítségével, pl. gyógyszer támogatás, fűtéstámogatás, kedvezményes élelmiszer támogatás igénylése.

Szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése is munkánk része;

- felvilágosító előadások, tanácsadás az egészséges életmódról,
- szakellátáshoz időpont kérés,
- elakadás esetén tanácsadások,
- szükség esetén kíséretet biztosítunk.

A klubban **gyógytorna és pedikűr** heti két alkalommal, **fodrászat és masszázs** heti egy alkalommal áll a tagok rendelkezésére, melyeket maximálisan ki is használnak,

mindegyik szolgáltatás nagy népszerűségnek örvend.

A programokat a klubtagok igényeihez és érdeklődésükhöz igazítva szervezzük, alakítjuk. Heti rendszerességgel tartunk kiscsoportos foglalkozásokat:

- **hétfőn és pénteken** kártyajáték, szókirakó,
- **szerda** délelőttönként memóriafejlesztő rejtvények, feladatok megoldása, valamint zenés-táncos torna,
- **csütörtök** délutánonként a Film klub keretein belül közös filmvetítés, majd a film élmény feldolgozása beszélgetés formájában,
- szeptember hónaptól **kedd** délelőttönként külsős vezetővel zeneterápiás foglalkozásaik vannak.

Havi egy alkalommal az Operabarátok klubja keretében egy-egy opera kerül bemutatásra, film és hanganyag felhasználásával, szintén külsős előadóval.

Rendszeresen szervezünk múzeumlátogatásokat, kirándulásokat. Tavasszal jártunk Tatán, ahol a város szépségeit fedeztük fel, Gödöllőn meglátogattuk a Grassalkovich-kastélyt. Nyáron, a Margit szigetre és a Magyar Zene Házába látogattunk el, egy városligeti sétával egybekötve. Ősszel pedig Várpalotán a Zichy család kastélyában elhelyezkedő Trianon Múzeum kiállítását láttuk, mely látogatást egy kirándulással is egybekötöttük.

Az elmúlt év során számos kiállításra is ellátogattunk. A Szépművészeti Múzeumban Csontváry, majd egy másik alkalommal Renoir remekműveit, a Nemzeti Galériában Gulácsy képeit csodálhattuk meg. A Néprajzi Múzeumban pedig a „A koreai stílus – Hagyományos öltözködés és lakás Szöulból” című kiállítást néztük meg közösen.

Voltunk ősszel kisvonatos sétán a Farkasréti temetőben, szervezett, előadásokkal egybekötött Teadélutánokon a Természettudományi Múzeumban.

Közös színházlátogatásokon is részt vettünk. Több alkalommal jártunk a Nemzeti Színházban, ahol láttuk a Bánk Bán, a Körhinta és a Don Juan című remek előadásokat.

Heti több alkalommal van valamilyen **mozgást igénylő programunk**, melyek a gyógytorna, a zenés-táncos torna. A mozgás alapvető szükséglete minden embernek. Legyen az egy séta, kocogás, egy kis gimnasztika, vagy akár napi rendszerességgel végzett edzés. A mozgás, bármilyen jellegű és mértékű is legyen, mindenképp jó hatással van testre és lélekre egyaránt.

A testmozgás oldja a szorongást, javítja a hangulatot, enyhíti a depressziót, ugyanis mozgás közben endorfinok szabadulnak fel az agyban, ami egyfajta általános jó közérzetet biztosít. Mozgás közben erősödik a vérkeringés, javul a sejtek és a bőr oxigénellátása, nő a tüdő kapacitása, a szív teljesítőképessége, hiszen erősödik a szívizom. Erősödik az immunrendszer is, csökken a magas vérnyomás kockázata, kialakulása. A rendszeres testmozgással megelőzhető, illetve ha már kialakult karbantartható a kettes típusú cukorbetegség.

A **játékos foglalkozások** elindítása, nagy népszerűségnek örvend. A játék örömeinek megélése, a játszani tudás érzésének átélése idős korban is fontos. A játékot szinte mindig pozitív emóciók kísérik. Ezek az élmények oldják a feszültséget, fejlesztik a kommunikációs és a kapcsolatteremtési készségeket. Erősítik a koncentrációt, az emlékező képességét, oldják az esetleges izoláció érzését.

A játék számtalan módon jelenik meg. Társas, egyéni, nyelvi, logikai, asszociációs, mozgásos, szerepjáték, kártyajáték stb.

Új kezdeményezés a heti egy alkalommal bevezetett **zeneterápiás foglalkozás**. A zene megszépíti az ember lelkét. Ha zenét hallunk, hallgatunk, automatikusan elindul bennünk valami. Olyan érzések, érzelmek szabadulnak fel az emberben, melyet szavakkal nehéz, vagy talán meg sem lehet fogalmazni.

A zeneterápia a zenét eszközként használva segíti a személyiség fejlődését, az önismeretet. A cél egyfajta katartikus állapot elérése, mely állapoton keresztül átalakul az önmagunkról és a világról kialakított kép. A zeneterapeuta feladata segíteni abban, hogy az energiák pozitív módon hassanak a lélekre, hogy beinduljon a gyógyító folyamat.

A zeneterápia azonban nem csupán zenehallgatás, hanem tudomány, melynek különféle alkalmazási területei léteznek, alkalmazásához pedig pszichológiai és zenei jártasság szükséges. Ebben van segítségünkre a két fiatal, akik lelkesen és nagy szeretettel fordulnak idős klubtagjaink felé

Az év folyamán a **nemzeti és a hagyományokhoz kötött ünnepeinket** egyaránt megtartottuk.

- januárban Új Év köszöntő, kocsonya parti,
- februárban farsangi mulatság,
- márciusban nőnap rendezvényeink voltak,
- április hónapban megünnepeltük a húsvétot,
- májusban az Édesanyákat köszöntöttük.
- júliusban Hajdu Steve és Magyar Attila volt a vendégünk egy vidám előadás erejéig,
- szeptember hónapban nyitottuk meg a máig látható kiállításunkat Bihari Levente és Bihari Andrea képeiből. A megnyitón színes előadásokat, bűvész bemutatót élvezhettünk. Ugyan ebben a hónapban látogatott el hozzánk Mácsai Pál Kossuth díjas művész,
- októberben az Idősek Világnapját ünnepeltük meg, majd volt egy szüreti mulatságunk, ahol vendég fellépőnk volt, tánccal, közös játékkal mulattunk. Megemlékeztünk az október 23-ai eseményekről is,
- novemberben, elhunyt tagjainkról, szeretteinkről emlékeztünk meg. A hónap közepén a BLESZ munkatársaival együtt Egészség-sziget elnevezésű rendezvényt tartottunk, melyen előadások, szűrővizsgálatok álltak a részt vevők rendelkezésére. November végén szakszemélyzet közreműködésével audiológiai szűrővizsgálat is helyet kapott a klubban,
- decemberben minden héten meggyújtottuk az adventi gyertyákat, meghitt, elmélkedéssel, ráhangolódással készültünk az ünnepre. Megrendeztük a Luca napi ruhavásárt, megünnepeltük közösen a karácsonyt, majd az óvet is elbúcsúztattuk egy előszilveszteri mulatság formájában.

A természetbeni juttatások szétosztásában is részt vetünk. Az alma, a muskátli, a burgonya és a fenyőfaosztásban segítettünk.

A májusi és szeptemberi balatoni üdültetésben is részt vállaltunk.

2023-ban egy alkalommal tartottunk klubgyűlést, május hónapban.

2023. júniusában a NÉBIH higiéniai, élelmiszerbiztonsági ellenőrzést végzett, mely során jó (86%) minősítést kaptunk.

Az év folyamán több középiskolás diákkal kötöttünk együttműködési megállapodást, akik a közösségi szolgálat teljesítése keretében kisérésben, vásárlásban, mentális támogatásban, valamint a rendezvények előkészítési munkálataiban vállaltak szerepet.

Szeptemberben a programszervező kolléga távozott, októberben egy klubgondozóval bővült a dolgozói létszám. Képzésen egy fő vett részt, december hónapban (vezetőképzés).

2.2.1.4 Étkeztetés

A nappali ellátás szolgáltatásai közé tartozik a meleg étel biztosítása és annak helyben fogyasztásának, vagy elvitelének lehetősége is.

Az étkeztetés keretében, (a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi tv. 62.§ (1) azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen:- koruk,- egészségi állapotuk,- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,- szenvedélybetegségük vagy- hajléktalanságuk miatt.

Az Egyesített Szociális Intézményben az étkeztetés részletes szabályait az önkormányzat mindenkor hatályos 5/2022.(III.10.) számú rendelete és azok évenkénti módosításai határozzák meg.

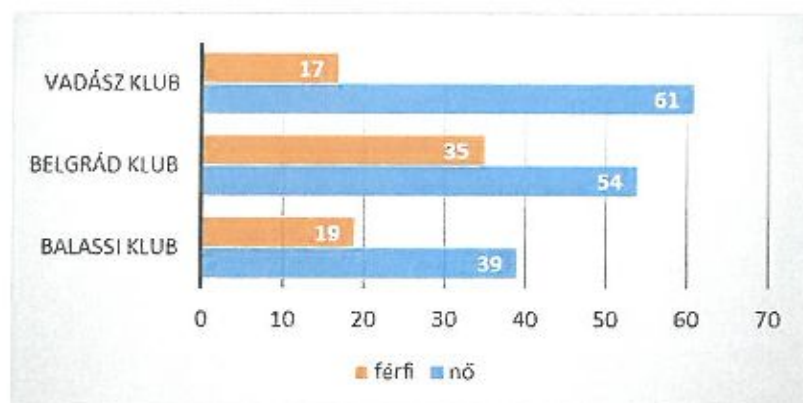
Az étkeztetés keretében a klub biztosítja a helyben étkezés illetve az elvitel lehetőségét is. Lehetőség van egyszeri, illetve háromszori, illetve menüválasztásos étkezés igénybevételére.

Az ételek kiadagolása, illetve tálalása 11:00-tól -13:00 óráig tart. A tálalókonyhában a HACCP előírásai szerint történik az ételek kiszolgálása, hőkezelése, tárolása. Mind a három intézményben kulturált körülmények között étkezhettek az ellátottak.

2023. évben is a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. biztosította a kerületi nyugdíjasok közétkeztetését, a Képviselő-testület döntése értelmében. Folyamatos a kapcsolat a klubok és a főző konyhák között, a szolgáltató igyekszik kéréseinket kielégíteni. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az étel változatosabb, ízletesebb lett. Azonban meg kell jegyezni, tekintve hogy a cégcsoport több ezer adagos napi étkezést bonyolít a fővárosban és vidéken is, ebből adódóan elő szoktak fordulni kisebb zavarok, amit igyekszünk minél hamarabb orvosolni. A cégcsoport képviselői és kollégáink időközönként közös egyeztetést tartanak, ahol átbeszéljük az aktuális eseteket, és megvizsgáljuk, hogyan lehet javítani az esetleges problémákon a jövőben.

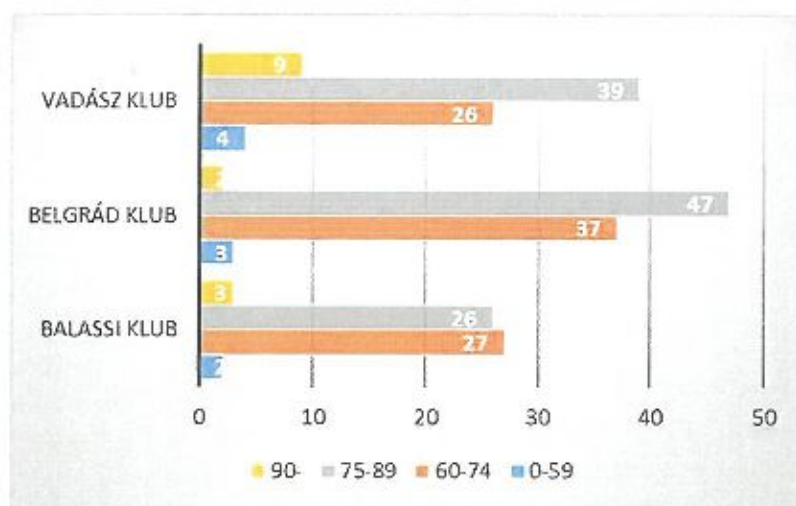
2022. évhez képest a Balassi klubban csökkent az étkezést igénybevevők száma, melynek oka, hogy többen - egészségi állapotukból kifolyólag – átkerültek az ebéd házhozszállítási rendszerbe.

Étkezők megoszlása nemek szerint:

	Balassi Klub (58)	Belgrád Klub (89)	Vadász Klub (78)
Nő/fő	39	54	61
Ffi/fő	19	35	17

Az étkezők megoszlása kor szerint:

/fő	Balassi Klub (58)	Belgrád Klub (89)	Vadász Klub (78)
0-59 év	2	3	4
60-74 év	27	37	26
75-89 év	26	47	39
90- év	3	2	9

Térítési díjat fizetők és térítésmentesen étkezők aránya:

/fő	Balassi Klub	Belgrád Klub	Vadász Klub
Térítési díjat fizet	53	86	77
Nem fizet	5	3	1

Balatonfenyves:

Rendkívül nagy örömmel vették az idősök, hogy a tavalyi évben már a 2022-es évhez hasonlóan tavasszal és szeptemberben is lehetőség nyílt megszervezni a balatoni üdülést a Fenyves táborban. Nyolc turnusban mintegy 320 nyugdíjas üdülhetett az önkormányzat jóvoltából. Élményekben gazdagon tért haza mindenki a nyaralásról, mely sokáig beszédtema volt közöttük. Minden turnusban egy egészségügyi munkatárs részvétele is biztosított a BLESZ részéről az üdülők számára, ami óriási biztonságot ad az üdülőknek.

Memóriatorna:

Időskorban általában észlelhető, hogy bizonyos agyi funkciók csökkenhetnek, ez egyénileg változó, de alapvetően része a természetes öregedési folyamatnak. Megfelelő módszerekkel azonban szinten tartható, sőt fejleszthető a memória. A Segítő Kezek szervezésében, novemberben két helyszínen – a Balassi és a Belgrád klubban – egy több alkalmas programsorozat valósult meg e témában. Alkalmanként 12-15 fő kerületi nyugdíjas számára tartott Fige Gergely nagy népszerűségnek örvendő memóriatornát. Ezeken az alkalmakon a résztvevők, játékos formában – ami az észlelésre, szaglásra, ízlelésre fókuszált – tapasztalhatták meg, hogy nem ördögtől való az agy tornáztatása. A program közkívánatra 2024-ben is folytatódik.

Összegzés:

Belváros – Lipótváros Önkormányzatának nappali ellátást nyújtó intézményei a 2023. évnek is azzal a céllal indultak neki, hogy a generációk között erősödjön a szolidaritás, enyhüljön az idősök kiszolgáltatottsága, elmagányosodása. A magukra maradt, családvesztett idős embereknek gondozást és szeretetteljes közösséget, kulturált környezetet és változatos, sokszínű programot biztosítsanak. A tavalyi évben is folyamatosan együttműködtünk a fenntartó önkormányzattal, és maximális támogatását kaptunk.

Célunk továbbra is az, hogy lelkiismeretes, tapasztalt munkatársainkkal segíthessünk a hozzánk forduló embereknek.

Hosszútávon megőrzendő értéknek tekintjük, hogy igazodva a változó gazdasági és társadalmi feltételekhez az időskorú emberek számára a szociális biztonsági szempontoknak megfelelő színvonalú ellátást nyújtunk, és komplex szolgáltatást biztosítunk. Ehhez a munkához biztonságos munkahelyi légkörre, sok erőre és biztos pszicho – szociális háttérrel rendelkező munkatársakra van szükség, épp ezért célunk a munkatársak mentálhigiénéjének megőrzése, erősítése.

2.2.2 A Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központ által nyújtott szolgáltatások

1. Étkeztetés kiszállítással
2. Házi segítségnyújtás
3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

2.2.2.1 Étkeztetés kiszállítással

Az 1993. évi III. törvény 62.§ szerint étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Étkeztetésben kell részesíteni azt az igénylőt, illetve általa eltartottat is, aki kora vagy egészségi állapota miatt nem képes az étkezésről más módon gondoskodni.

A kerületünkben élő fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek vagy szenvedélybetegek részére is lehetőséget kell biztosítani az étkeztetés igénybevétele, illetve segítséget kell nyújtani a saját lakóhelyükön történő étkezés biztosítására.

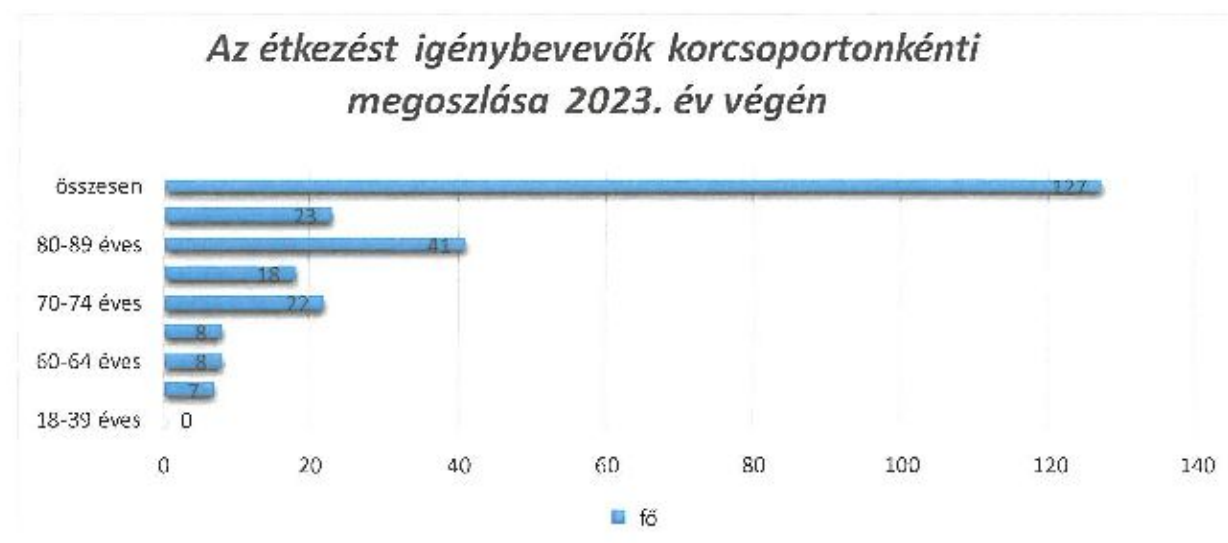
A kerületben az étkeztetés 1986. óta az év minden napján meleg étel biztosításával történik. Az étkeztetés igénybe vehető:

- házhoz szállítással az év minden napján
- hetente 5x (hétfőtől-péntekig), vagy hetente 7x (hétfőtől-vasárnapig)

A házhozszállítást kérő ellátottak a hatályos jogszabályi előírások szerint, a HACCP által meghatározott, egyszer használatos, felcímkézett, fóliázott, mikrohullámú sütőben használható műanyag edényben kapják meg az ebédet. A házhozszállításra a főzőkonyha alvállalkozóval kötött szerződést, a szállítás gépkocsival történik. Az ebéd lakcímre történő szállítása a délelőtti órákban történik.

Az étkezésért fizetendő térítési díjat a Belváros-Lipótváros Önkormányzata 5/2022. (III.10.) számú rendelete és annak módosítása (8/2023. (III.02.) szabályozza.

Statistikai adatok:

2.2.2.2 Házi segítségnyújtás

A szolgáltatás célja az 1993. évi III. törvény 63. § alapján, hogy az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, saját lakókörnyezetében biztosítsa.

A fő ellátotti csoport a kerület időskorú lakossága, de a szolgáltatást biztosítani kell azoknak a pszichiátriai betegeknek, fogyatékos személyeknek, valamint szenvedélybetegeknek is, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek.

A 2023. évben a kerületi lakosok házi segítségnyújtás iránti igényét a Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központ látja el 16 fő gondozó, 1 fő vezető gondozó, az ellátás szakmai vezetőjének felügyeletével.

Az 1993. évi III. tv. 63.§ módosított 4. bekezdése alapján a szolgáltatás iránti kérelem során az intézményvezető által kijelölt személy, jelen esetben a vezető gondozó végzi a gondozási szükséglet felmérést, és a jogszabályban meghatározott értékelő adatlapot (3. számú melléklet a 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet alapján) szereplő mérőtáblát a háziorvossal együttműködve tölti ki. Az értékelő adatlapon elért pontszám az irányadó annak tekintetében, hogy az ellátást igénylő személy házi segítségnyújtás keretében személyi gondozás vagy szociális segítség igénybevételére jogosult.

A házi segítségnyújtást a szakvéleményben meghatározott napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet vizsgálata során az ellátást igénylő a pontszámok alapján a III. fokozatba sorolható (teljes ellátásra szoruló), akkor a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről.

A házi segítségnyújtásért fizetendő térítési díjat a Belváros-Lipótváros Önkormányzata 5/2022. (III.10.) számú rendelete és annak módosítása (8/2023. (III.02.) szabályozza.

Statisztikai adatok:

Kerületünkben a házi segítségnyújtást leginkább a 80-89 év feletti korosztály veszi igénybe. A szolgáltatások igénybe vevőinek 40 %-a tartozik ebbe a korosztályba. Ellátottainknak csaknem a 30 %-a 90 év feletti.

A házi segítségnyújtást igénybevevők 90 %-a személyi gondozás igénybevételére jogosult, de természetesen számukra a szociális segítség keretében nyújtott tevékenységek körét is biztosítjuk, egyéni szükségletük és szociális körülményeik figyelembevételével.

A szolgáltatást igénybe vevők többségében személyi és környezeti higiénia fenntartásában, ügyintézésben, vásárlásban, gyógyszeresedés monitorozásában és háztartási tevékenységek ellátásában kéri a segítséget. Ezen túl az igénybevevő személyek mentális támogatására is nagy hangsúlyt fektetünk.

2.2.2.3 Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

2023. évben is a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézettel kötött szerződésben meghatározott feltételek alapján biztosítottuk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás az 1993. évi III. törvény 65. § alapján a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely felügyeleti szolgáltatási elemet biztosít, továbbá biztosítja:

- a. az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeltes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését
- b. a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét
- c. szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátási területe Belváros- Lipótváros közigazgatási területére terjed ki folyamatos készenléti rendszerben, térítésmentes igénybevételi lehetőséggel.

Statistikai adatok:

2019. év őszén elindítottuk az „Okos otthon” elnevezésű pilot programot a jelzőrendszeres készülékkel már rendelkező ellátottaink köréből 15 fő részére, amely azóta is működik. A program célja az idősök biztonságérzetének fokozása, és az, hogy a lehető leghosszabb ideig otthonukban maradhassanak. A programban részt vevő ellátottak részére további digitális eszközök kerültek kihelyezésre, mint okos gyógyszeradagoló, szénmonoxid érzékelő, tűz-füst jelző, hőmérséklet érzékelő, hűtőszekrény nyitó érzékelő, és ajtó - ablak nyitását érzékelő berendezés. Az „Okos otthon” programban résztvevők számára biztosítottunk tablet készülékeket is, melyeken keresztül videó-vizitet kezdeményezhetnek egy kerületi belgyógyász szakorvos bevonásával, továbbá skype kapcsolat segítségével kommunikálhatnak a kerületi rendőrkapitányság munkatársával, és a diszpécserekkel.

A program sikerességéért az ESZI Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központjának dolgozói a Segítő Kezek nonprofit Kft. munkatársaival együttműködve dolgoznak.

A szolgáltató központ szorosan együttműködik a Segítő Kezek az Aktív Évekért Nonprofit KFT vezetőivel, diszpécsercivel és időslátogatóival a kerületben élő idős lakosság igényeihez igazodva.

A társintézményekkel rendszeres a kapcsolattartásunk, együttműködésünk, ami elősegíti az ellátást igénybevevők érdekében végzett tevékenységünk eredményességét.

Továbbra is kitűzött célunk, hogy az idős személyek ellátásában a kerület vezetése által képviselt, „idősbarát kerület” címet is elnyert szemléletmódot tudjuk közvetíteni az igénybevevőink felé. Ennek tekintetében a Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központból nyújtott mindhárom szolgáltatást személyközpontúan, kellő empátiával, magas szakmai színvonalon biztosítjuk. Ez irányú törekvésünket igazolja az a magas számú pozitív visszajelzés, amit az ellátottainktól és hozzátartozóiktól kapunk.

A Kossuth Lajos utcai Szolgáltató Központ dolgozói:

- 1 fő vezető gondozó
- 1 fő szociális segítő
- 1 fő jelzőrendszeres koordinátor
- 16 fő szociális gondozó

2.2.2.4 Vadász utcai kihelyezett házi segítségnyújtás

A Vadász utcai Nyugdíjasházban élő lakók részére Belváros-Lipótváros Önkormányzata speciális házi segítségnyújtás ellátást biztosít, ami folyamatosan elérhető az igénybevevők számára az év minden napján (hétfőn és ünnepnapokon is). Az ellátást a Nyugdíjasházban kihelyezett gondozói stáb (7 fő szakképzett gondozó) végzi napi 24 órában. A házi segítségnyújtás keretében az ellátott saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást – az igénylő szükségleteinek megfelelően. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, írásbeli vagy szóbeli kérelemre indul.

A házi segítségnyújtásért fizetendő térítési díjat a fenntartó a Belváros-Lipótváros Önkormányzata 5/2022. (III.10.) számú rendelete és annak módosítása (8/2023. (III.02.) szabályozza.

A gondozók az ellátás során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében a gondozási szükséglet vizsgálat alapján szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani. A házi segítségnyújtás szolgáltatási elemeit a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM. rendelet szabályozza.

Szociális segítség keretében biztosított tevékenységek:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségekben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltás
- segítségnyújtás az étkezés előkészítésében
- mosogatás

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Személyi gondozás keretében biztosított tevékenységek:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

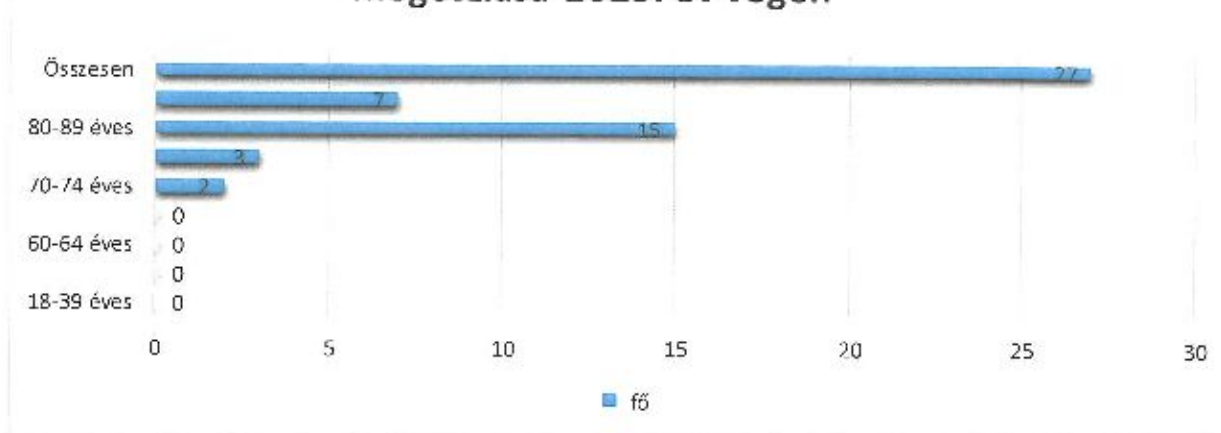
- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás

- fürdetés
- öltöztetés
- ágyszárítás, ágyszámcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztomazsák cseréje
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítés lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében közreműködés, használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

Az ellátást igénybevevők korcsoportonkénti megoszlása 2023. év végén

2023 decemberében 40 főre bővítettük a házi segítségnyújtásban ellátható személyek számát, ezzel is igazodva az egyre idősödő lakók ellátási igényeihez. A ránk nehezedő rendkívüli terhelés ellenére is sikerült az igénybevevők részére biztosítani a zökkenőmentes ellátást.

2.2.3 Időskorúak Gondozóháza – szakosított ellátás

Ellátottak száma 2023. december 31-én: 13 fő
Ellátotti létszám átlagosan: 13 fő/hó
Éves térítési díj befizetés összesen: 14.778.570 Ft.

A Belváros-Lipótváros V. ker. Önkormányzat szabadon vállalt feladataként működteti 1992 óta az Egyesített Szociális Intézmény tagintézményeként működő Időskorúak Gondozóházát, amely – először 10, majd a 2007-es felújítás-bővítést követően 15 férőhelyen biztosít 24 órás gondozást, felügyeletet – melyek mellett a testi higiéné megtartásán túl igyekszik teljes körű ellátást nyújtani lakói részére a gondozási tevékenységi kör keretein belül. Ennek okán intézményünk önellátásra részben képes, 18. életévét betöltött személyek fogadására jogosult működési engedélyét tekintve 1 év időtartamra, mely további 1 évvel szükség esetén meghosszabbítható, amennyiben azt az ellátott egészségi állapota lehetővé teszi.

Az átmeneti jelleggel, maximálisan 2 évig igénybe vehető ellátást 2023-ban főleg azok az – elsősorban egyedülálló – nyugdíjasok vették igénybe, akik állapotában hirtelen következett be változás, családjuk sem gondozásukat, sem felügyeletüket nem tudta vállalni. Az ellátásba vett 11 fő 7 esetben saját otthonából, 4 esetben pedig kórházból érkezett. Az ellátásból kikerülő 13 lakónk közül hárman tartós intézménybe kerültek, hatan saját otthonukba tértek vissza, három esetben történt megszüntetés exitus miatt (kórházi körülmények között). Intézményünkben fennállása óta első alkalommal ellátotti állapotromlás okaként úgy kellett szerződést bontani, hogy azt a hozzátartozó vitatta, így arról külön intézményvezető döntést kellett hozni. (Az említett lakó így először otthonába, majd 2 héten belül tartós intézménybe került, ahol ápolási részlegen helyezték őt el.) Lakóink közé egy fő érkezett gondnokolti státusszal, ügyei vitelét így a gondnoka intézte – esetében teljes körű kizárólagosságot állapított meg a bíróság, így aláírási jogát intézményünkben a határozat beérkezésével elveszítette, ezzel pedig kettőre emelkedett a gondnokolt ellátottak száma – a másik esetben is kizárólagos formában.

A Gondozóház lakói között további 8 főnél állapítottak meg demencia diagnózist, azonban mértékük egyik esetben sem érte el a gondnoklásba vétel indokoltságának szintjét, így annak kezdeményezésére 2023-ban nem került sor.

Az intézményi létszám éves átlaga 13 fő volt amellet, hogy ebben az évben összesen 26 idős személyt láttunk el, melyből 19 lakó nő – tehát az előző évekhez hasonlóan, 2023-ban is a női ellátotti létszám közel háromszorosa volt a férfi gondozottakéhoz képest, ami tükrözi az országos arányszámokat is: a bentlakásos intézményekben a férfi férőhelyek száma alig harmada a nőinek, mivel a bekerülési igény is jóval kisebb.

Lakóink között továbbra is vezető betegségeként jelennek meg a különböző kardiológiai problémák – elsődlegesen a hypertonia, kamrai tachicardia, és egyéb vérképzési zavarok. Ezek mind olyan magaskockázatú betegséget jelentenek idős korban, melyek szigorú odafigyelést igényelnek, azonban megfelelő terápiás beállítás mellett, rendszeres kontrollvizsgálatokkal gyakorlatilag minden probléma elkerülhető vagy minimálisra csökkenthető. Ennek érdekében intézményünkben heti rendszerességgel vérnyomást mérünk. A WIWE készüléket is folyamatosan használjuk, amellyel lényegében EKG

minőségű adatokat nyerünk a vizsgálati alany aktuális állapotáról. Ennek köszönhetően szűrtünk ki egy ellátottunknál pitvarfibrillációt és ezen adat alapján kértünk számára orvosi segítséget – elkerülve ezáltal a nagyobb bajt.

Az intézmény azonban nem csak testi egészség felügyeletének feladatait látja el. Nagy hangsúlyt fektettünk lakóink mentális állapotára is. Fontosnak tartjuk a mindennapok színesebbé tételét a különböző programok által, melyek az intézményi jó hangulathoz nagy mértékben hozzájárulnak.

Így az elmúlt évekhez hasonlóan idén is megünnepeltük lakóink születésnapját – sőt ebben az évben a 150 éves Budapestet is „köszöntöttük” lakóinkkal, így erre az alkalomra a főváros tortájával kedveskedtünk az ellátottaknak és egy barátságos műsort követően fogyaszthatták el a „Natalis” fantázia nevű cukrászterméket, egyenesen az azt megálmodó August Cukrászdából.

Továbbra is nagy sikere van a gyógytorna foglalkozásoknak heti két alkalommal, amikor lakóink 1 fő kivételével teljes létszámban jelennek meg egy közös tornára a társalgóban és, hogy azt is kissé változatosabbá tegyük, a gyógytornász távolléte idején „Boogie-woogie” tornát tartottunk lakóinkkal közösen kitalálva az egyes feladatokat – természetesen zenei aláfestés mellett. Az „Elmetorna Tündivel” rendületlenül sikeres gondozottjaink körében, még a kevésbé aktív vagy szellemileg már rosszabb állapotban levő lakók is boldogan érkeznek meg foteljeikbe, hogy az aktuális programon részt vehessenek. A pedikűrös és fodrász kollégák munkája is fontos számunkra, hiszen minden alkalommal hozzájárulnak lakóink jó hangulatának megőrzéséhez, nem csak munkájukkal, de személyükkel is, hiszen mindenkinek jut egy-két jó szó, kedves mosoly és személyre szabott bánásmód, ami csak még családiasabbá tudja tenni a mindennapokat.

2023-ban is – ahogy az elmúlt években már hagyománnyá vált módon – kitelepült intézményünk a nyári időszakban egy kis kötetlen program gyanánt, azonban nem csak a már ismert helyekre látogattunk el. Idén megismerkedtünk a József nádor téri Herendi- és Zsolnay szökökutakkal, az Erzsébet téri Danubius-kúttal és a felújított Hild téri „Kufli” játszótérrel is, ahová elkísért minket dr. Mátyus Bálint, körzetünk képviselője, az ESZI intézményvezetője is, hogy egy tartalmas beszélgetés mellett megköszönhassuk a Belvárosi Közösségi Tér kávézójának kínálatában szereplő csokis muffint és presszó kávéit. Az alkalomról csoportkép is készült, melyet képviselő úrtól ajándékba meg is kaptunk bekeretezett formában, hogy a kedves emlékre ily’ módon is emlékezni tudjunk.

Ebben az évben a zeneterápiás foglalkozások elmaradtak, azonban a Szabolcsi Bence Zeneiskola gitártanára, Mocskonyi Gergely felkeresését elfogadva lakóink számára 2 alkalommal is zenés műsorral készült, ami hatalmas sikert aratott, így a jövőben is tervezzük ennek folytatását.

A csoportos foglalkozásokon, programokon túl az egyén lelki egészségére, kapcsolatainak alakulására is nagy hangsúlyt fektettünk, ezért az egyéni beszélgetésekre is mindig tudtunk időt szakítani, de akár egy-egy szoba lakóival közösen is sokszor leültünk, hogy az aktualitásokat megvitassuk vagy a felmerülő problémákat rendezzük. Ennek hatására intézményünkéről továbbra is elmondható, hogy biztosított a családias légkör, melyet tovább fokoztunk az egyes évszakokat meghihető dekorációval is.

Az évi rendes ellenőrzés idén a NÉBIII részéről érkezett bejelentés nélkül, amin a technikai munkatárs és a szolgálatban levő gondozó megfelelő szakmai felkészültsége eredményeként a tálalókonyha minősítése 94%-os lett, 2 százalékponttal jobb értékelést kapva az előző vizsgálathoz képest.

2023-ban 2 munkatársunk kérte munkaszerződésének megszüntetését. Egyik esetben hosszabb betegállomány előzte meg a döntést, a másik esetben azonban az eltérő nézetek és hozzáállás miatt kialakult konfliktus adott okot a váltásra.

Intézményvezetői hatáskörben eljárva ennek a szakmai vezető felé írásbeli figyelmeztetés volt a következménye, a felmondását beadó munkatárs esetében pedig áthelyezés történt másik tagintézménybe.

A Gondozóház működése során számtalan problémát tudott megfelelően kezelni, akár ellátottakról, akár munkatársakról volt szó. Minden esetben a cél az érintettek elégedettsége volt és a békés lezárás, ami megfelelő és kölcsönösségen alapuló kommunikációval érhető csak el. Azonban olykor minden törekvés ellenére is ez a cél csak változás, változtatás útján érhető el. A jövőre nézve továbbra is azon vagyunk, hogy az intézmény érdekeit szem előtt tartva hozzuk meg döntéseinket, hogy azok mind az ellátottak, mind pedig a munkatársak megelégedését szolgálja.

2.2.4 Közösségi pszichiátriai ellátás

A közösségi ellátás célja a pszichiátriai betegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése.

Az ellátás keretében biztosítottuk:

- lakókörnyezetben történő segítségnyújtást,
- önálló életvitel fenntartását,
- a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- a háziorvossal, kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybevevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését.

A szolgáltatási formák szakmai tartalmát a biopszichoszociális rehabilitáció megvalósítása jelenti.

A szolgálat szakmai létszáma, szakképzettség szerinti megoszlása, a törvény szerint (I/2000.(I. 7) SzCsM rendelet 39/G§), a közösségi pszichiátriai betegek ellátásánál két fő terápiás munkatárs és egy fő közösségi koordinátor alkalmazása illetve egy fő pszichiáter végzettségű orvos konzultáns szükséges. Ezen feltételeknek a szolgálat eleget tett, rendelkezünk a szakirányú, és a munkakör betöltéséhez szükséges végzettséggel.

A közösségi pszichiátriai gondozás keretében ellátottaink köre, elsősorban saját otthonukban élő, nem veszélyeztetett állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

A tüneteket mutató, de eddig pszichiátriai kezelés alatt nem álló, illetve pszichés zavar kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek, vagy hosszabb kórházi kezelés alatt álló pszichiátriai betegek, akik lakóhelyükön stabil háttérrel és kontrollt igényelnek.

2023. évben az ellátottak létszáma: **45 fő** (26 fő férfi és 19 fő nő) volt.

A 45 fő ellátott kor megoszlása a következő:

- 18- 39 év között: 3 fő (3 fő férfi+ 0 fő nő)
- 40- 59 év között: 20 fő (14 fő férfi+ 6 fő nő)
- 60- 64 év között: 6 fő (4 fő férfi+ 2 fő nő)
- 65 év feletti: 16 fő (5 fő férfi+ 11 fő nő)

A közösségi ellátásban, legnagyobb létszámban a 40- 59 éves korosztály van jelen, de nem sokkal kisebb a létszámuk a 65 év felettieknek. A nemek szerinti megoszlás tekintetében a férfiak vezetnek.

A közösségi pszichiátriai ellátottak közül:

- 11 fő (5 fő férfi+ 6 fő nő) áll gondnokság alatt,
- 9 fő (7 fő férfi+ 2 fő nő) áll munkaviszonyban,
- 45 fő (26 fő férfi+ 19 fő nő) nyilvántartott az V. kerületi Pszichiátriai Gondozóban,
- 12 fő (7 fő férfi+ 5 fő nő) szociális alapellátásban, étkeztetésben részesült.

A pszichiátriai kórképeket a BNO-10 felosztása szerint csoportosítjuk.

- F20-F29 26 fő (16 fő férfi + 10 fő nő)
- F31-F33 15 fő (10 fő férfi+ 5 fő nő)
- F40-F42 4 fő (4 fő nő)

A Pszichiátriai Gondozó munkatársaival állandó, napi együttműködést folytatunk. Kapcsolatot tartunk fenn a V. kerületi Kormányhivatal Gyámügyi Osztályával és a kirendelt ügygondnokokkal, a Nyíró Gyula Kórház szociális munkásaival, az ellátott háziorvosával, illetve a kerületi társintézményekkel, szolgáltatókkal valamint a természetes támogatókkal és hozzátartozókkal. Rendszeres team megbeszélésekkel biztosítjuk az információ áramlását a hatékony munka érdekében.

A pszichiátriai ellátás kereteinck a megteremtésével alapellátási szinten, a kliens lakókörnyezetében, szűkebb szociális kapcsolati hálójában nyújtunk segítséget. Azokra az erőkre építünk és próbálunk hatni, melyek a beteg ember környezetében meglévő, de nem felszínen lévő források. A reszocializáció csak közösségben lehet eredményes, az itt végzett rehabilitációs munka csökkenti a stigmatizációt, motiválja a beteget és megtartja a családot.

Ismereteinket, tapasztalatainkat igyekszünk bővíteni, hogy professzionálisan lássuk el feladatainkat.

Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége (LESZ)

Intézményünk 2022-ben kötött együttműködési megállapodást a Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetségével, melynek budapesti stábja az FSZI Falk Miksa utcai telephelyének egyik irodájában működik lelkes önkéntes csapatával. A telefonszolgálat 2024. januárjától a „Rád Figyelek Mentálhigiénés Egyesület”-nevet viseli.

Magyarországon az első lelki elsősegély telefonszolgálat 1970-ben Debrecenben alakult. 2024. évben 28 tag-és társszolgálat szövetsége a LESZ, amely – hűen az alapítókhoz az önkéntesség, titoktartás, anonimitás jegyében végzik tevékenységüket.

Az Önkéntesek száma közel 500 fő a Kárpát-medencében, akik magyar nyelven fogadják a hívásokat, hiszen az érzelmeiket, a fájdalmakat az anyanyelvén tudja leginkább megfogalmazni a hívó. A heti 1700-1800 óra közötti ügyeleti időben évente közel 200.000 hívás fogadása során a segítő beszélgetések célja a **krízisek kezelése, az öngyilkosság megelőzése, a mentálhigiénés prevenció.**

A mentálhigiénés prevenció során a szövetség célja a magány érzés, az izoláció enyhítése, a különböző konfliktushelyzetek megoldási alternatíváinak közös megtalálása, a generációs és kapcsolati problémák feloldásának elősegítése a speciális kommunikációs technikák és terápiás alapelemek segítségével.

A beszélgetések során az önkéntesek a segítő területekhez kapcsolódó információkkal is ellátják a segítséget kérőket, szükség esetén személyes kapcsolatba, adekvát intézményes ellátó rendszerbe irányítják a rászorulókat.

A Rád Figyelek Szolgálat telefonjánál jelenleg heti 48 órában szakképzett önkéntes ügyelők várják a segítség kérőket. A 2023-ban indult képzést követően 12 fővel bővült az önkéntesek száma. Jelenleg 22 szakképzett ügyelő tölt havi 2x12 órát a telefon mellett a bajba jutottak, krízisben lévőket segítve.

Az önkéntes segítőik minden hónapban szupervízió és esetkonzultáción vesznek részt. Ezek a csoportfoglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy az ügyelők szakmai kompetenciájukat növeljék és lelki állóképességüket szinten tartsák. A hívástartalmak közül a magány-izoláció, a kapcsolati-érzelmi és az egészségi állapothoz kapcsolódó problémák emelkednek ki.

Az elmúlt évet sikeresnek könyvelte el a Rád Figyelek Egyesület, közel 871 hívást tudtak fogadni, ennyi embernek tudtak segítséget adni - beszélgetni, meghallgatni, bátorítani. Az idei év tervei között szerepel, újabb ügyelők képzése, ezzel bővítve a segítségnyújtás óraszámát.

A Rád Figyelek Mentálhigiénés Egyesület a LESZ alapelveit követve a névtelenség, anonimitás - a bizalom megőrzéséért, az állandó elérhetőség, a probléma-érzékenység, beleérző támasznyújtás, az élet - mint érték - képviselte elveit követi.

3. Az intézmény gazdálkodása

Az Intézmény részben önállóan gazdálkodik, az előirányzat feletti rendelkezési jogosultság szempontjából részjogkörrel rendelkező költségvetési szerv.

Gazdálkodási feladatát a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat, mint Fenntartó által jóváhagyott éves költségvetés keretei között látja el.

2023. márciusától az ESZI központi egysége átköltözött a Belgrád rakparti telephelyre. A székhelyváltozás minden fórumon bejelentésre került, 2023. július 19-én nappal módosításra került az alapító okirat és a törzskönyvi kivonat. A gazdasági területen kommunikálásra került a számlázási cím változása a partnerek, szolgáltatók és szállítók felé.

A központ átköltözésével a Család- és Gyermekjóléti Központ önálló telephelyet kapott, és az iskolai és óvodai szociális munkacsoport visszatéréseivel létrejött egy integrált szociális központ. Felújításra került a Havas utcai telephely, melynek következtében az ott dolgozók professzionálisabb környezetben végezhetik munkájukat.

2023-ban számos nehezítő körülmény volt jelen az Intézmény életében. A koronavírus-(COVID-19-) járvány már nem jelentett közvetlen veszélyt az Intézmény működésére, de az utóhatásai még éreztették hatásukat. Jelentősen emelkedtek az üzemanyagárak és a rezsiköltségek, ami további áremelkedéseket generált minden területen. A szociális étkeztetésben összességében 34%-os önköltség emelkedés mutatkozott, és 2023. novembertől további 5%-os áremelést érvényesített a szolgáltató, mind a kiszámlázott élelmiszer árakban, mind a házhozszállítási díjakban.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115. § (1) bekezdése értelmében „Az intézményi térítési díj a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások ellenértékéeként megállapított összeg (a továbbiakban: intézményi térítési díj). **Az intézményi térítési díjat a fenntartó tárgyév április 1-jéig állapítja meg.** Az intézményi térítési díj év közben egy alkalommal, támogatott lakhatás esetében két alkalommal **korrigálható.**

Belváros Önkormányzata a 2023. márciusi képviselő-testületi ülésén, a 8/2023.(III.2.) önkormányzati rendeletben határozta meg a 2023. áprilistól hatályos intézményi térítési díjakat. A rendelet a jelentős önköltség növekedés ellenére sem változtatta meg az előző évben megállapított térítési díjakat, nem történt év közbeni korrekció, és új típusú térítési díj sem került bevezetésre.

Az Intézmény az elmúlt évekhez hasonlóan, továbbra is fokozottan figyelt a takarékosagra. A 2023. évi költségvetés is ennek jegyében került megtervezésre. Az Intézmény, a lehetőségeihez képest, hogy azok még ne veszélyeztessék a megfelelő színvonalon történő működést, minden területen igyekezett visszafogni a kiadásait. Ennek érdekében nem kerültek betöltésre azok az üres munkakörök, ahol a munka elvégzését átszervezéssel, átcsoportosítással átmenetileg meg lehetett oldani. Csökkentésre kerültek a reprezentációs költségek, ami főként a klubrendezvények esetében jelentette a vendéglátási költségek visszafogását. A telephelyek takarékoskodtak a nyomtatvány, irodaszer és tisztítószer felhasználással. A rezsiköltségek mérséklése érdekében az Intézmény továbbra is élt az otthoni munkavégzés lehetőségével. A 2023-as elfogadott költségvetésben eleve

nem szerepeltek beruházási tételek, de a költségvetési megalkarításokból, a keretek átcsoportosításával pótlásra, cserére kerültek a munkavégzéshez és a feladatok állításához feltétlenül szükséges eszközök.

Az Intézmény a biztonságos munkavégzéshez biztosította az egyes munkakörökre előírt védőruházatot, és megtérítette a képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító szemüveg költségének meghatározott részét.

Minden dolgozó kapott munkaruha és Széchenyi Pihenő Kártya juttatást. Az Intézmény 8 főnek biztosított albérleti hozzájárulást, illetve 6 alkalommal került temetési segély kifizetésre. Közalkalmazotti munkájuk elismeréseként 7 fő részesült jubileumi jutalomban. Novemberben a szociális munka napján, 2 fő Szociális Munkáért Díjat kapott.

Év végén közel egyhavi jutalom kifizetésével köszönte meg a dolgozók éves munkáját az Intézmény.

A Fenntartó hozzájárult az Intézmény által szervezett V. kerületi idősök tavaszi és őszi balatonfenyvesi üdültetéséhez, illetve decemberben több ünnepi rendezvény megvalósítását is támogatta:

- az V. kerületi egyedülálló idősök részére a Belgrád rakparti Idősök Klubjában ajándékozással egybekötött karácsonyi rendezvény,
- a Vadász utcai Idősök Klubjában karácsonyi rendezvény,
- dolgozói karácsony,
- a Balassi Bálint utcai Idősök Klubjában szilveszteri mulatság.

Az Intézmény dolgozói több alkalommal is részt vettek az Önkormányzat által szervezett kerületi akciók sikeres lebonyolításában.

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat
Egyesített Szociális Intézmény
2023. évi tervezett előirányzatai és a teljesítések

adatok ezer Ft	Előirányzat	Módosított előirányzat	Forgalom / Teljesítés
Kiadások			
Személyi juttatások	517 983	717 396	624 537
Munkaadókat terhelő járulékok	69 863	99 520	90 083
Dologi és egyéb folyó kiadások	394 176	531 858	383 271
Beruházások	0	3 985	3 629
Összesen:	982 022	1 352 759	1 101 520
Költségvetési bevételek			
Működési bevételek	67 000	67 000	111 153
Finanszírozási bevételek	915 022	1 285 759	1 018 740
Összesen:	982 022	1 352 759	1 129 893

(forrás: Pénzforgalmi adatok jelentés, időszak: 2023.01.01 - 2023.12.31)

4. Dolgozói létszám

Intézményvezető	1 fő
Család- és gyermekjóléti központ vezető	1 fő
(központ feladatait ellátó szakmai egység vezetője)	
Terápiás munkatárs (klubvezető)	3 fő
Szakosított ellátás vezető	1 fő
Szolgáltató Központ vezető (vezető gondozó)	1 fő
Közösségi szakmai vezető	1 fő
Humánpolitikai ügyintéző	1 fő
Általános gazdasági vezető	1 fő
Asszisztensek, ügyintéző	3 fő
Közfoglalkoztatás ügyintéző	1 fő
Családsegítő	7 fő
(közülük 1 fő szolgálat feladatait ellátó szakmai egység vezetője)	
Óvodai- és iskolai szociális segítő	6 fő
(közülük 1 fő óvodai és iskolai szociális tevékenység feladatait ellátó szakmai egység vezetője)	
Esetmenedzser	2 fő
Szociális diagnózist készítő esetmenedzser	1 fő
Tanácsadó	2 fő
(közülük egy fő nappali ellátásvezető)	
Gondozó ápoló	5 fő
Szociális munkatárs	1 fő
Klubgondozó	15 fő
Házi gondozó (1 fő 20 órás)	23 fő (Vadász+Kossuth)
Jelzőrendszeres koordinátor	1 fő
Házi segítségnyújtás csoportvezető	1 fő
Közösségi gondozó	2 fő
Szociális segítő, asszisztens	6 fő
Technikai dolgozó	14 fő
Összesen:	100 fő

5. Továbbképzések

Kreditpontos képzések:

Új továbbképzési időszak kezdődött 2023-2026 között. A dolgozók közül 3 fő teljesített a képzési pontokat. Nagyrészt a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet által „Szociális humán erőforrás fejlesztése” nevű projekt alatt ingyenesen szervezett online tanfolyamokon illetve személyes részvételű szakmai tanfolyamokon vettek részt. Voltak, akik az Budapest Esély Nonprofit Kft. képzéseit választották.

Vezető képzések közül az alábbiakat végezték el vezetőink:

- 1 fő megújító alap vezető képzés
- 2 fő alap vezető képzés